

B 7/2015 rd

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖR FOLKPENSIONSANSTALTENS FULLMÄKTIGE
2014**

HELSINGFORS 2015

Förläggare: FPA, Helsingfors
ISSN 0355-4996

Tryckeri: FPA, Helsingfors 2015

FOLKPENSIONSANSTALTENS FULLMÄKTIGE

TILL RIKSDAGEN

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2014.

Helsingfors den 19 maj 2015

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Pentti Kettunen
ordförande

Reijo Hyvönen
sekreterare

INNEHÅLL

ALLMÄNT	5
KUNDSERVICE	6
FPA:S SERVICENÄT	7
GENOMSTRÖMNINGSTIDER FÖR ANSÖKNINGAR	7
PROJEKT INOM PROGRAMMET FPA SIKTAR FRAMÅT	8
E-RECEPTET OCH PATIENTDATAARKIVET	8
PROJEKTET FÖR DIREKTERSÄTTNING AV TAXIRESOR	9
UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN	9
MARGINALISERINGEN AV UNGA	9
CENTRALA FRÅGOR SOM BEHANDLATS AV FULLMÄKTIGE	11
FULLMÄKTIGE	12
REVISORER	12
BOKSLUT OCH ANSVARSFRIHET	12
BILAGOR	
BILAGA 1 FÖRTECKNING ÖVER FULLMÄKTIGE OCH ERSÄTTARE	14
BILAGA 2 REVISIONSBERÄTTELSE	15
BILAGA 3 FOLKPENSIONSANSTALTENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2014	17
BILAGA 4 ÖVERSIKT AV FORSKNINGENS CENTRALA RESULTAT OCH IAKTTAGELSER 2014	82

Fullmäktige **sammanträdde** nio gånger och fullmäktiges arbetsutskott åtta gånger under 2014. Vid varje plenum presenterar generaldirektören en heltäckande översikt av verksamheten vid Folkpensionsanstalten (FPA). I detta sammanhang behandlas som regel bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, nyckeltal som beskriver medarbetarskapet och personalen samt övriga aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plena och redogör vid behov för de ärenden som rör deras ansvarsområden. Generaldirektören och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten. Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång i kvartalet. För fullmäktige redovisas dessutom de viktigaste resultaten av FPA-barometerundersökningen och av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

Förmånsutgifterna för den socialförsäkring som handhas av FPA uppgick till totalt 14,02 miljarder euro 2014, en ökning med 3,4 % jämfört med 2013. Pensionsförsäkringsförmånerna minskade med 0,2 %. Sjukförsäkringsförmånerna inklusive rehabiliteringen ökade med 2,5 % och de förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet ökade med 6,7 %. Mest ökade arbetslöshetsförmånerna, 14,9 %, och det allmänna bostadsbidraget, 10,9 %. Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var 6,9 % och 21,2 % av de sociala utgifterna.

Den största förmånen vad gäller antalet mottagare var sjukvårdsersättningarna, som 2014 betalades till totalt 4 232 100 personer. Vid slutet av 2014 fick 673 100 personer pensionsförmåner och 101 500 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för inalles 1 073 400 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 268 300 personer under 2014. På lång sikt fortsätter FPA:s sjukförsäkringsutgifter att öka, medan pensionsförsäkringsutgifterna minskar.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 439,3 miljoner euro, och deras andel av de totala kostnaderna var 3,0 %. **Intäkterna från förmånsfonderna** utgjorde 14,46 miljarder euro, vilket var 3,7 % mer än året innan. Av intäkterna var statens andel 69 %, sjukförsäkringsavgifternas andel 25 %, kommunernas andel 5 % och övriga 1 %.

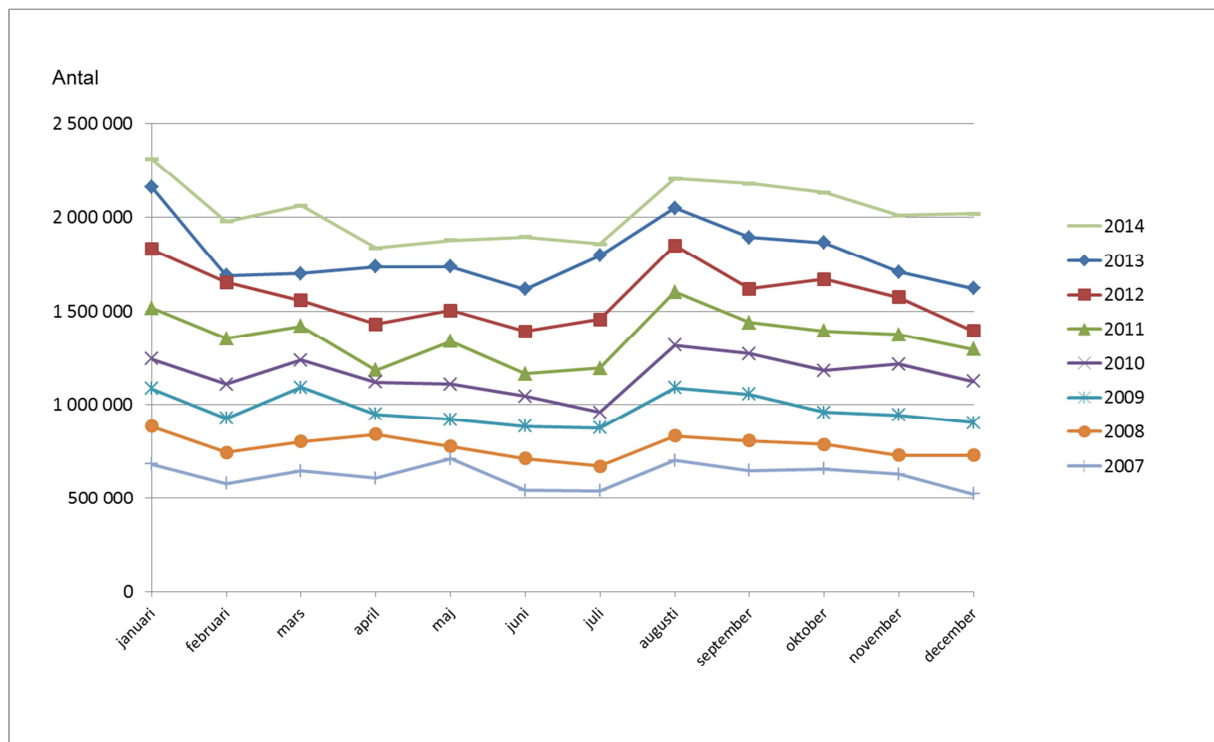
Vid utgången av 2014 hade FPA 6 008 anställda, vilket var 100 färre än året innan. År 2014 minskade också den årliga arbetsinsatsen och motsvarade 5 734 årsverken, vilket var 9 årsverken mindre än 2013. Omsättningen på ordinarie personal som slutade var 4,2 %, vilket var 0,6 procentenheter mindre än 2013. Omsättningen på ordinarie personal som började minskade med 1,2 procentenheter från året innan och var 3,8 %. I slutet av 2014 var medelåldern för FPA:s ordinarie personal 46,3 år. Personalen fördelade sig rätt jämnt på olika åldersgrupper. Den genomsnittliga pensioneringsåldern var 63 år.

Nyckeltalen för välbefinnandet i arbetet höll fortsatt god nivå. Sjukfrånvaron för den ordinarie personalen uppgick till 5,2 % vilket var 0,5 % mer än året innan. Sjukfrånvaron för deltidsanställda ökade och deras andel av samtliga sjukdagar var 12,5 %. En ändring av semesterlagen där karensdagarna i samband med insjuknande under semestern slopades inverkade inte nämnvärt på sjukskrivningarna.

KUNDSERVICE

Arbetet med att vidareutveckla FPA:s e-tjänster fortsatte under 2014. Av ansökningarna gjordes 52 % över nätet. E-tjänsterna utnyttjades mest av studerande och barnfamiljer. FPA:s öppna internetjänster besöktes drygt 24,4 miljoner gånger (21 miljoner gånger under 2013).

Antal besök per månad på fpa.fi

Telefonsamtalen till FPA och byråbesöken har blivit klart färre. Antalet byråbesökare minskade till 2,2 miljoner från att ha varit 2,5 miljoner året innan. Antalet e-besök som kräver identifiering ökade till 15 miljoner från 12 miljoner året innan. Tidsbokningen har utnyttjats av 0,9 % av kunderna.

Av de 9 500 kunder som besvarade en enkät riktad till besökare på FPA:s byråer upplevde 97 % att servicen var vänlig och 94 % tyckte att de fått tillräckligt med information om de ärenden som de kommit för att sköta. En majoritet av kunderna (75 %) var nöjda med den tid de fick vänta för att sköta sitt ärende. Servicen fick det allmänna betyget 9,2.

I en undersökning som genomfördes med telefonintervjuer under juni–juli (1 000 deltagare) fick FPA det allmänna betyget 7,7 (på skalan 4–10) för sin verksamhet. Kundenservice på byråerna fick det bästa betyget (8,3). Också andra servicekanaler (samservice, telefonservice, e-tjänsten) fick ett gott betyg (8,2).

I en kundenkät som genomfördes i månadsskiftet september–oktober deltog 500 personer som nyligen hade anlitat FPA. Kundnöjdhetsindex var 7,61 (på skalan 0–10) vilket kan anses som ett gott resultat.

FPA:S SERVICENÄT

Vid årets slut ingick 24 försäkringsdistrikt, 186 byråer och 1 filialmottagning i FPA:s servicenät. Servicenätet ersätts och stöds av samserviceställen som inrättats i samverkan mellan olika myndigheter. Genom samservice säkerställs tillgången på tjänster på ett skäligt avstånd. FPA har verkat aktivt för att utveckla samservicen. Här får kunden handledning i användningen av FPA:s e-tjänster och även allmän rådgivning samt möjlighet att få sitt förmånsärende under behandling genom att lämna in en ansökningsblankett. På samservicestället kan kunden även sköta sina ärenden med FPA via videoförbindelse. Vid årets slut fanns det 149 serviceställen som hade ingått avtal om samservice med FPA.

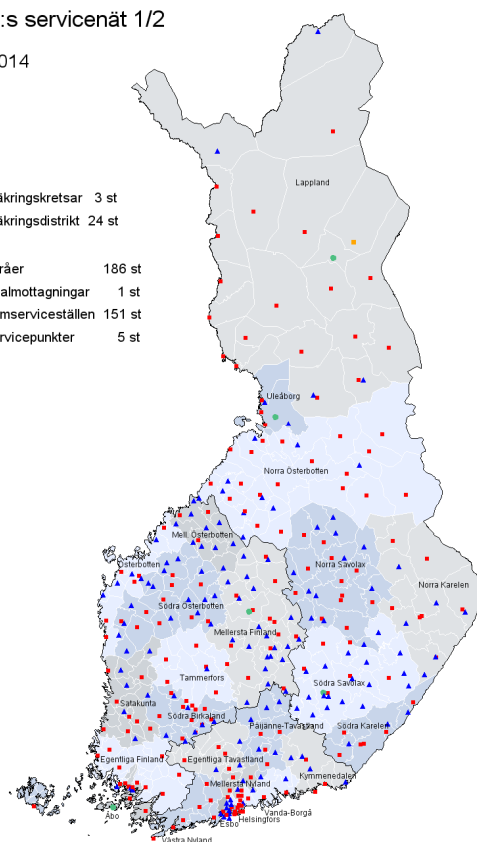
FPA:s servicenät 2014

FPA:s servicenät 1/2

1.9.2014

Försäkringskretsar 3 st
Försäkringsdistrikt 24 st

■ Byråer 186 st
■ Filialmottagningar 1 st
▲ Samserviceställen 151 st
● Servicepunkter 5 st

GENOMSTRÖMNINGSTIDER FÖR ANSÖKNINGAR

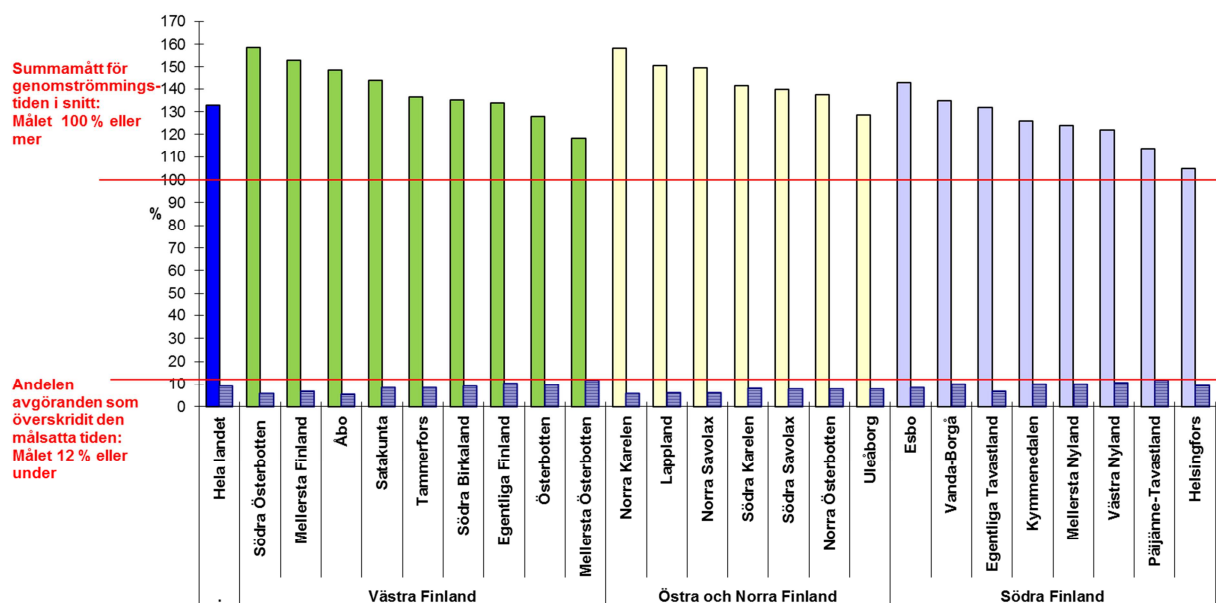

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga **genomströmningstiderna** för olika förmånsansökningar. FPA upprätthåller statistik i realtid över dem. Statistiken utvisar siffror för varje byrå, försäkringsdistrikt och -krets samt för hela landet. På så sätt kan arbetsledningen följa med genomströmningstiderna och vid behov styra om resurserna och vidareutveckla processerna. Arbete kan överföras från stora överbelastade byråer till byråer som har kapacitet att hjälpa till med handläggningen av ärenden.

De ansökningar som inkommit till FPA bör avgöras inom en viss målsatt tid. Målen sätts upp förmånsvis, och måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar medeltalen för

genomströmningstiderna och andelen avgöranden som överskridit den målsatta tiden. År 2014 nåddes målsättningarna relativt väl.

Summamått för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som dröjt länge

PROJEKT INOM PROGRAMMET FPA SIKTAR FRAMÅT

Programmet FPA siktar framåt som pågått i tre år slutfördes i det stora hela under 2014. I programmet ingick ett flertal förnyelseprojekt som inletts med utgångspunkt i FPA:s strategi och som främst av allt siktade på att förbättra kundservicen. Nya verksamhetsmodeller för kundservicen har fortsättningsvis tagits fram. En ny servicemetod som togs i bruk var distansservicen som innebär att kunden kan få kontakt med en FPA-sakkunnig via videoförbindelse från ett samserviceställe. För närvarande pågår ett försök med distansservice där kunden kan kontakta FPA via videoförbindelse hemifrån.

Projektet för begripligare kundtexter och ansökningsblanketter har slutförts men klarspråksarbetet fortsätter inom ramen för ett klarspråksnätverk. I arbetet deltar sakkunniga representanter för samtliga förmåner och för kundservicen. Vid årets slut hade 65 % av besluten, 80 % av kundbreven samt 95 blanketter förnyats. FPA har också lovat vara pilotorganisation i en kampanj som gäller myndighetspråket.

E-RECEPTET OCH PATIENTDATAARKIVET

Användningen av elektroniska recept ökade avsevärt. Av samtliga recept på ersättningsgilla läkemedel var 75 % e-recept. Under 2014 skrev läkarna ut nästan 25 miljoner e-recept och apoteken expederade cirka 39 miljoner. Inom den offentliga hälso- och sjukvården fortsatte införandet av patientdataarkivet och vid årets slut hade cirka 60 miljoner handlingar och uppgifter om 2,9 miljoner finländare lagrats i arkivet. Medborgarna informerades aktivt om tjänsten Mina Kanta-sidor via internet, mässor, tidningsartiklar och genom en kampanj som

likaså genomfördes i de sociala medierna. Vid årets slut hade tjänsten redan 400 000 inloggningar i månaden. Arbetet med att utveckla Kanta-tjänsterna var alltså intensivt. FPA fick i lagstadgat uppdrag att sköta om införandet av e-receptet och genomförandet av samtestning för att säkerställa interoperabiliteten hos de datasystem som ska kopplas till Kanta-tjänsterna.

PROJEKTET FÖR DIREKTERSÄTTNING AV TAXIRESOR

Under 2014 utvidgades projektet för direktersättning av taxiresor till att omfatta hela landet förutom Åland. Direktersättningsförfarandet utvidgades till områdena för Södra och Östra Savolax, Päijät-Häme, Kymmenedalens, Södra Karelens, Mellersta Österbottens samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Man väntar fortfarande på HFD:s beslut om huruvida serviceproducenterna borde utses genom konkurrensutsättning.

Direktersättningsförfarandet har blivit etablerat i de områden där det tillämpats. Genom samordningen av resor sparade man redan in cirka 10 miljoner euro år 2014, fastän förfarandet började tillämpas i en del av landet först vid årets slut. År 2014 började man tillsammans med Suomen Taksiliitto planera de försöksprojekt som godkänts av trafik- och kommunikationsministeriet. Inom ramen för försöken utreds möjligheten att samordna de resor som kommunen ordnar enligt handikappservicelagen och socialvårdslagen med de resor som omfattas av direktersättningsförfarandet och som ersätts av FPA. De aktuella försöken genomförs inom Kymmenedalens och Lapplands sjukvårdsdistrikt. I Norra Savolax utreder man dessutom möjligheten att ta med kollektivtrafiken i direktersättningsförfarandet.

UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN

Ett omfattande projekt för utveckling av FPA:s förvaltning och verksamhet inleddes i början av året. Projektets första fas blev klar i slutet av året, och projektet verkställs under åren 2015–2017. I december godkände FPA:s styrelse en ny organisationsmodell, där FPA:s verksamhet organiseras i sex enheter från och med 1.1.2016. Verkställandet av beslutet fortsätter som ett nytt projekt.

FPA övergick till en tvåstegsmodell för förvaltningen 1.1.2015 då kretsförvaltningen upphörde. FPA:s styrelse beslöt på sitt möte i mars 2014 att inrätta en ny enhet, enheten för serviceleverans, som ska vara verksam från 1.1.2015 högst till 31.12.2017. Enheten har i uppgift att leda lokalförvaltningens resultatenheter och att sköta resultatavtalsfrågor ända tills den nya organisationen träder i kraft.

MARGINALISERINGEN AV UNGA

Fullmäktige har behandlat FPA:s rätt att till olika myndigheter lämna ut uppgifter om unga personer som löper risk att marginaliseras. För att förbättra informationsförmedlingen borde nedanstående tillägg skrivas in i lagstiftningen.

För att man ska kunna lokalisera de unga personer som riskerar att marginaliseras borde FPA enligt lag bli skyldig att på eget initiativ till myndigheterna lämna ut sådan information

som FPA har om de bostadsbidragstagare i åldern 15–28 år som saknar inkomster. De berörda myndigheterna skulle vara arbets- och näringsbyrån samt de myndigheter som sköter ungdomsarbete inom socialvården i kommunerna och uppgifter i samband med sådant uppsökande ungdomsarbete som avses i 7 b § i ungdomslagen. I 47 § i lagen om allmänt bostadsbidrag skulle ett nytt 5 moment skrivas in enligt följande (ej ännu slutlig formulering):

Oavsett vad som föreskrivs i 4 momentet har Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att, i syfte att förebygga marginaliseringen av unga eller för att hjälpa marginaliserade unga, till arbets- och näringsbyrån samt till de myndigheter som sköter ungdomsarbetet inom socialvården i kommunerna och uppgifter i anslutning till sådant uppsökande ungdomsarbete som avses i 7 b § i ungdomslagen lämna ut personbeteckningar och andra identifieringsuppgifter om de bostadsbidragstagare i åldern 15–28 år som saknar inkomster. Uppgifterna kan lämnas ut i elektronisk form eller med hjälp av en teknisk anslutning.

En indikator på risken för marginalisering är att den unga saknar inkomster. De som ansöker om bostadsbidrag är unga personer som inte är studerande och som inte har någon sådan form av inkomster som avses i lagen om bostadsbidrag och som därmed riskerar att marginaliseras. Eftersom de saknar inkomster saknar de också arbetslöshetsförmåner. Enligt lagförslaget skulle FPA om dessa unga personer som saknar inkomster som beaktas i det allmänna bostadsbidraget få lämna ut personbeteckningar och annan detaljinformation till arbetsmyndigheterna samt till de sociala myndigheterna och det uppsökande ungdomsarbetet i kommunen. Utlämnandet av information skulle gälla endast unga som söker bostadsbidrag. Unga som saknar inkomster kan också vara medlemmar i olika slags hushåll utan att de riskerar att marginaliseras, till exempel skolelever och studerande som bor med sin kärnfamilj.

Risken för marginalisering kan inte bedömas i tillräcklig utsträckning hos andra förmånssökande enbart utifrån registeruppgifter. Därutöver krävs även en individuell bedömning.

FPA:s rätt att till arbetsmyndigheterna eller kommunen lämna ut uppgifter om en ung person som riskerar att marginaliseras och som behöver stöd och tjänster borde utökas genom att man skriver in ett nytt 6 moment i ungdomslagen (27.1.2006/72) som nu är under revidering.

7 c § 6 mom. i ungdomslagen (ej ännu slutlig formulering):

Oavsett den ungas samtycke har arbets- och näringsbyrån, kommunen och Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av information rätt att för skötseln av sina uppgifter från varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter som myndigheten fått om den unga i samband med skötseln av sina uppgifter, om myndigheten utifrån information som den fått i sin myndighetsroll samt med beaktande av den ungas situation och stödbehov som helhet bedömer att han eller hon utan dröjsmål är i behov av tjänster och annat stöd. Uppgifterna kan lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning.

Förslaget till ändring av ungdomslagen skulle innebära att information om en ung person, som har avbrutit sina studier eller som i övrigt löper risk att marginaliseras och behöver stöd och tjänster från en annan myndighet, vid behov kunde lämnas ut från FPA till

arbetsmyndigheten eller den sociala myndigheten eller till det uppsökande ungdomsarbetet utifrån en individuell bedömning.

FPA:s rätt att lämna ut uppgifter utifrån en individuell bedömning skulle inte vara beroende av FPA:s förmåner, utan denna rätt skulle gälla samtliga unga FPA-kunder i samband med olika förmåner eller som sökande av olika förmåner. Risken för marginalisering samt behovet av stöd och tjänster kunde i praktiken bedömas vid en kartläggning av servicebehovet eller hos FPA-rådgivningen och tidsbokningstjänsten, dit unga personer med behov av individuell service också hänvisas från service- och handläggningsprocessen.

Vid behov skulle uppgifterna kunna lämnas ut utan den ungas samtycke. I praktiken kunde man som regel i en servicesituation komma överens med den unga om principerna för utlämnande av uppgifter. Utöver den ungas identifierings- och kontaktuppgifter borde FPA även ha rätt att till mottagaren av uppgifterna lämna ut uppgifter som gäller den ungas förmåner och tjänster. Den mottagande myndigheten behöver vanligen information om den ungas helhetssituation vid bedömningen av behovet av stöd och tjänster. FPA:s rätt att lämna ut uppgifter skulle underlätta skötseln av ärendet utan dröjsmål och genomförandet av ungdomsgarantin.

Nya lokala/regionala samarbetsforum för skötseln av de ungas ärenden har inrättats och kommer att inrättas. FPA:s rätt att lämna ut uppgifter om en ung person utan hans eller hennes samtycke skulle underlätta och påskynda samarbetet samt stödja uppfyllandet av målsättningarna för ungdomsgarantin.

CENTRALA FRÅGOR SOM BEHANDLATS AV FULLMÄKTIGE

Under 2014 har fullmäktige **utöver ovan nämnda ärenden behandlat** bland annat följande:

- förslag till åtgärder framlagda av den arbetsgrupp som tillsatts av social- och hälsovårdsministeriet för utvecklandet av försäkringsläkarsystemet
- tyngdpunkterna för internrevisionen vid FPA 2014
- FPA:s program för hållbar utveckling
- beslut vid styrelsens ramförhandlingar om nedskärningen av FPA:s verksamhetsutgifter samt därav föranledda planerade åtgärder
- resultaten av FPA-barometern 2014
- verksamheten vid centret för tolkningsservice för personer med funktionsnedsättning
- produktionen av KanTa-tjänsterna, den ökade användningen av tjänsterna samt finansieringen av och prognosen för driftskostnaderna
- ändringar i direktersättningsförfarandet i samband med taxiresor till följd av regeringens proposition
- utlåtande av FPA:s generaldirektör och direktörer med anledning av regeringens proposition med förslag till lag om ordnandet av social- och hälsovården
- projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) jämte målsättningar, utgångsläge och tidtabell
- FPA:s strategi 2015–2018, strategikartan och de projekt genom vilka strategin genomförs
- styrkortet och projektportföljen 2015–2018

- FPA:s styrelse, ny sammansättning
- ledigförklarandet av en direktörstjänst vid FPA

FULLMÄKTIGE

Som Folkpensionsanstaltens **fullmäktige** verkade år 2014 riksdagsledamöterna Ritva Elomaa från 25.11, Sanni Grahn-Laasonen 1.1–25.9, Johanna Jurva, Anne Kalmari, Elsi Katainen, Pentti Kettunen (ordförande), Anneli Kiljunen (vice ordförande), Jukka Kopra, Laila Koskela 1.1–18.11, Lasse Männistö från 2.10, Markku Mäntymaa, Aino-Kaisa Pekonen, Kari Rajamäki och Kristiina Salonen.

Till **arbetsutskottet** hörde ordförande Pentti Kettunen och vice ordförande Anneli Kiljunen samt fullmäktige Anne Kalmari, Markku Mäntymaa och Aino-Kaisa Pekonen. Sekreterare för fullmäktige var juris kandidat Reijo Hyvönen.

REVISORER

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Under 2014 höll revisorerna fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en redogörelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var professor, CGR Markku Koskela (ordförande; ersättare VD, CGR, OFR Eero Prepula), riksdagsledamot Merja Mäkisalo-Ropponen (viceordförande; ersättare riksdagsledamot Hanna Tainio), riksdagsledamot Pertti Hemmilä (riksdagsledamot Sampsa Kataja), riksdagsledamot Suna Kymäläinen (riksdagsledamot Erkki Virtanen), riksdagsledamot Markus Lohi (riksdagsledamot Eeva Maria Maijala), riksdagsledamot Kauko Tuupainen (ekonomichef Auli Kangasmäki), riksdagsledamot Sofia Vikman (kontorist Tiina Sivonen) samt CGR, OFR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFR Pasi Leppänen). Sekreterare för revisorerna var juris kandidat Reijo Hyvönen.

BOKSLUT OCH ANSVARSFRIHET

Den 19 maj 2015 fastställde fullmäktige Folkpensionsanstaltens **bokslut** för 2014 och beviljade styrelsen **ansvarsfrihet** för 2014. Protokollen över fullmäktiges plena har tillställts revisorerna och styrelsen för kännedom.

BILAGOR

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (*bilaga 1*), revisionsberättelsen (*bilaga 2*), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2014 (*bilaga 3*) samt FPA:s forskningsavdelnings översikt av centrala forskningsresultat och -iakttagelser 2014 (*bilaga 4*).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2014.

Helsingfors den 19 maj 2015

Pentti Kettunen
Ritva Elomaa
Johanna Jurva
Anne Kalmari
Elsi Katainen
Anneli Kiljunen
Jukka Kopra
Aino-Kaisa Pekonen
Kari Rajamäki
Kristiina Salonen

FÖRTECKNING ÖVER FULLMÄKTIGE OCH ERSÄTTARE

Fullmäktige 1.1–31.12.2014

Kettunen, Pentti, riksdagsledamot (ordförande)

Ersättare: Juvonen, Arja, riksdagsledamot

Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot (vice ordförande)

Ersättare: Kuusisto, Merja, riksdagsledamot

Grahn-Laasonen, Sanni, riksdagsledamot (1.1–25.9)

Männistö, Lasse, riksdagsledamot (fr.o.m. 3.10)

Ersättare: Männistö, Lasse, riksdagsledamot (1.1–2.10)

Ersättare: Palola, Mikael, riksdagsledamot (fr.o.m. 3.10)

Jurva, Johanna, riksdagsledamot

Ersättare: Elomaa, Ritva, riksdagsledamot (1.1–24.11)

Ersättare: Niikko, Mika, riksdagsledamot (fr.o.m. 26.11)

Kalmari, Anne, riksdagsledamot

Ersättare: Pirttilahti, Arto, riksdagsledamot

Katainen, Elsi, riksdagsledamot

Ersättare: Torniainen, Ari, riksdagsledamot

Kopra, Jukka, riksdagsledamot

Ersättare: Tolvanen, Kari, riksdagsledamot

Koskela, Laila, riksdagsledamot (1.1–18.11)

Elomaa, Ritva, riksdagsledamot (fr.o.m. 25.11)

Ersättare: Mattila, Pirkko, riksdagsledamot (1.1–25.11)

Ersättare: Louhelainen, Anne, riksdagsledamot (fr.o.m. 26.11)

Mäntymaa, Markku, riksdagsledamot

Ersättare: Suutari, Eero, riksdagsledamot

Pekonen, Aino-Kaisa, riksdagsledamot

Ersättare: Kalliorinne, Risto, riksdagsledamot

Rajamäki, Kari, riksdagsledamot

Ersättare: Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot

Salonen, Kristiina, riksdagsledamot

Ersättare: Viitamies, Pauliina, riksdagsledamot

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Vi har granskat Folkpensionsanstaltens bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2014. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens och pensionsansvarsfondens balansräkning, resultaträkning och noter.

Styrelsens ansvar

Styrelsen ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter enligt gällande bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse i Finland. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och kapitalförvaltningen är ordnad på ett behörigt sätt och att bokföringen är lagenlig och kapitalförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av revisionen. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i styrelsen har gjort sig skyldiga till handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot Folkpensionsanstalten, eller brutit mot lagen om Folkpensionsanstalten.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av åtgärder utgår från revisorns omdöme och bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bokslutet och verksamhetsberättelsen upprättas för att ge riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts, och av rimligheten i företagsledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Enligt vår mening är de revisionsbevis som har inhämtats tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet. Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har skötts av undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR.

Uttalande

Enligt vår uppfattning ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av Folkpensionsanstaltens verksamhet och ekonomiska ställning enligt gällande bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse i Finland, lagen om Folkpensionsanstalten och de principer för bokslutet som godkänts av fullmäktige. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Vi förordar att bokslutet fastställs och styrelsemedlemmarna beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 23 april 2015

Markku Koskela
CGR

Pertti Hemmilä

Suna Kymäläinen

Markus Lohi

Hanna Tainio

Kauko Tuupainen

Sofia Vikman

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

FOLKPENSIONSANSALTENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2014

GENERALDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

FPA:s verksamhet löpte effektivt under 2014. Vi höll verksamhetskostnaderna under kontroll och uppnådde till större delen målen för behandlingstiderna trots att ansökningarna om arbetslöshetsförmåner och bostadsbidrag ökade betydligt på grund av det dåliga ekonomiska läget i vårt land. Arbetspressen har varit hård, men vi har klarat oss väl i den krävande situationen.

Det tre år långa programmet *FPA siktar framåt* kunde avslutas. Vi kunde på ett lyckat sätt slutföra ett stort antal utvecklingsprojekt och reformer som förbättrar servicen och ökar effektiviteten i verksamheten. Exempelvis de tydligare kundbrev, den nya tidsbokningen och möjligheten att lämna in bilagor till ansökningar på nätet är reformer som framkommer i form av smidigare kundservice än tidigare.

Allt fler av våra kunder sköter sina ärenden på nätet. FPA:s webbsidor har fått ett större antal besökare år för år. I föl uppgick antalet besök till 24,4 miljoner och antalet inloggningar i e-tjänsterna översteg 15 miljoner. Hela 52 procent av alla ansökningar kom in via e-tjänsterna, som nu även ger möjlighet att titta på betalnings- och behandlingsinformation om förmånerna, de senaste förmånsbesluten och anmärkningar om bilagor som saknas.

Revideringen av förmånssystemen, det så kallade Arkki-projektet, har framskridit väl. Vi kunde färdigställa det kommande verktyget, som blir gemensamt för alla förmåner. Det är en stomme för tillämpningar, där vi lägger ut nya förmånssystem i samma takt som de blir klara. Vi kunde införa det nya behandlingssystemet för handikappförmåner som första tillämpning i oktober.

Första fasen i projektet för utveckling av administrationen och verksamheten slutfördes. Nu står vi inför en stor reform, där vår administration totalrevideras. I december 2014 godkände FPA:s styrelse en ny organisation, där verksamheten byggs upp kring sex operativa enheter från 1.1.2016. Syftet är att bygga en funktionell helhet som ger kunderna, ägarna, intressentgrupperna och de interna kunderna mervärde. Jag tror att organisationsreformen sänker barriärerna mellan enheterna, gör processerna lättare och ökar samarbetet på alla håll inom FPA. Det här är en av de största reformerna i FPA:s historia och kan jämföras med reformen 1975, då fältorganisationerna för pensions- och sjukförsäkringarna slogs ihop.

Den 40-åriga historien för FPA:s kretsförvaltning kom till sitt slut, då kretscentralerna upphörde med sin verksamhet vid årsskiftet. Västra och Sydvästra Finlands försäkringskretsar slogs ihop 1.1.2012 och Norra och Östra Finlands försäkringskretsar 1.1.2013. Nu upphörde samtliga kretscentralers verksamhet och FPA fick en tvåstegsorganisation. Personalen vid kretscentralerna omplacerades till nya befattningar på andra håll inom FPA. Ingen sades upp på grund av omläggningen.

FPA hade två särskilda anledningar att fira under 2014: i mars firade vi sjukförsäkringens 50-årsjubileum och i juni forskningsverksamhetens 50-årsjubileum. Vi firade i huvudsak i arbetets tecken, men vi bjöd också in företrädare för våra intressentgrupper till jubileumsseminarier för att diskutera både det förgångna och framtiden.

Vi står inför stora utmaningar under de närmaste åren. Strama sparkrav har ställts upp för FPA. Vi gjorde besparingar på förhand redan under 2014, bland annat genom att undvika rekryteringar och gallra i brevposten. Det är ändå nödvändigt med ekonomisk disciplin även framöver. Det grundläggande utkomststödet övergår till FPA:s ansvarsområde i början av 2017. Vi har redan påbörjat förberedelserna för den nya uppgiften, bland annat genom att bygga ett datasystem. Vårdreformen har stora återverkningar på FPA:s framtida verksamhet. Vi förbereder oss på den genom att organisera verksamheten i fem försäkringsdistrikt, som motsvarar de tilltänkta vårdområdena.

Jag vill framföra ett tack till FPA:s personal, förtroendevalda, samarbetspartner och kunder för det gångna året.

Liisa Hyssälä

FOLKPENSIONSANSALTEN (FPA) SÖRJER FÖR den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring,

rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, bostadsbidrag, studiestöd och minimipensioner.

Nära kunden

Det beslutsfattande som gäller att avgöra sociala trygghetsförmåner har decentraliserats och överförts till försäkringsdistriktens byråer. De avgör så gott som alla förmåner. En del av besluten fattas i specialiserade enheter eller center.

Under riksdagens tillsyn

FPA verkar under riksdagens tillsyn. Dess förvaltning och verksamhet övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utses av riksdagen och åtta revisorer som utses av fullmäktige. Verksamheten leds och utvecklas av styrelsen, som har tio medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé: Ett stöd i livets alla skeden

FPA:s värdegrunder: respekt för individen, kompetens, samverkan, nytänkande

FPA tryggar befolkningens basutkomst, främjar hälsa och bidrar till att ge alla en möjlighet att klara sig själva i olika livssituationer.

FÖRÄNDRINGAR I OMVÄRLDEN GER ÅTERVERKNINGAR I FRAMTIDEN FÖR FPA

På medellång sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten att vara förknippade med utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning, och den press på anpassning av offentliga utgifter som därav följer. Den internationella utvecklingen är svår att förutspå. En eventuell spridning av krisen i Ukraina är ett hot mot den politiska och ekonomiska stabiliteten i Europa. Eftersom Finland är en liten och öppen ekonomi, ger internationella kriser direkta återverkningar på vårt lands ekonomiska utsikter.

Finlands statsfinanser har uppvisat underskott sedan 2009. Underskottet i den kommunala ekonomin har fortgått sedan 2001. Prognoserna pekar på en svag ekonomisk utveckling fram till 2016. Arbetslösheten blir kvar på en hög nivå och närmar sig nio procent, vilket ökar utgifterna för sociala förmåner. En ökning med en halv procent i arbetslösheten ökar FPA:s kostnader för arbetslöshetsförmåner med 125 miljoner euro och kostnaderna för det allmänna bostadsbidraget med 35 miljoner euro.

Under 2015 överskrider skuldsättningen inom den offentliga ekonomin den kritiska gräns på 60 procent som EU har fastslagit. Under 2016 uppskattas skulden utgöra 62 procent av bruttonationalprodukten. Det innebär en risk för att Finland får sämre kreditvärdighet och ökande låneskötselkostnader.

Anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin leder också till nedskärningar i den sociala tryggheten och strukturella förändringar. Nedskärningarna inom den kommunala ekonomin har skötts genom överföring av uppgifter från kommunerna till staten. Under de senaste åren har underhållsstöd och tolkningstjänsten för handikappade överförts till FPA. Regeringens långsiktiga anpassningspaket innehöll planer på att minska på kommunernas uppgifter. Det betyder att även andra förmåner som kommunerna tidigare har handhaft överförs på FPA. Regeringen har lämnat en proposition om att överföra det grundläggande utkomststödet till FPA 2017. Även en överföring av stödet för närståendevård till FPA diskuteras.

Nedskärningar och strukturella reformer

Av anpassnings- och sparåtgärderna inom statsfinanserna hänför sig en del också till FPA. FPA:s verksamhetsutgifter dras ner från 2015 och framåt så att besparingen blir 15 miljoner euro från 2016. Bland förmånerna skars till exempel läkemedelsersättningarna ner med cirka 100 miljoner euro 2013. Samtidigt förbättrades dock situationen för dem som betalar mycket för sina läkemedel genom att man sänkte den årliga självriskandelen. Förmånsutgifterna inom sjukförsäkringen minskas med 75 miljoner euro under 2015–2016. Besparingarna hänför sig till läkemedel, tandvård, resor och rehabilitering. Indexförhöjningen av förmåner som är bundna till folkpensionsindex skars ner till 0,4 procent 2015. Eurobeloppen för barnbidrag sänktes med 8,1 procent 2015, vilket på årsnivå sparar in 113 miljoner euro.

Både nedskärningarna och de strukturella reformerna kräver ändringar i lagstiftningen. Små förändringar görs ständigt. Den nya lagen om bostadsstöd trädde i kraft i början av 2015. Grunderna för att fastställa bostadsstödet blev enklare. Reformen ökar utgifterna för bostadsstöd med 70 miljoner euro per år.

Arbetsmarknadsorganisationerna lyckades under hösten 2014 komma överens om en reform av arbetspensionssystemet. Överenskommelsen innehåller inte ställningstagande till reformens effekter på FPA:s pensionsförmåner. Folkpensionens och garantipensionens förhållande till arbetspensionerna och förhållandet mellan folkpension och garantipension kommer upp till diskussion. Att arbetsavtalsförhållandena eventuellt

tunnas ut och blir sköra ökar betydelsen av FPA:s arbetslöshets- och pensionsförmåner när det gäller att hindra utslagning.

Sjukförsäkringens betydelse som finansiär, särskilt för primärvården, har vuxit under 2000-talet. Företagshälsovården ersätter i allt större utsträckning primärvårdstjänsterna för personer i arbetsför ålder. I tillväxtcentra uppgår företagshälsovårdens andel av primärvårdsutgifterna till mer än en tredjedel. Ersättningsutgifterna för besök hos privata läkare har legat på samma nivå i flera år. Åtminstone var tionde finländare använde sig av privata allmänläkartjänster. Social- och hälsovårdsreformen och strävan efter ett enkanalssystem för finansieringen kan förändra rollen för FPA:s sjukförsäkring och utgöra en utmaning för hela ersättningsystemets existens.

FPA medverkar i förebyggande av utslagning. Utsatthet har i undersökningar konstaterats hopa sig. Ekonomiska, hälsorelaterade och arbetsrelaterade problem ansamlas allt oftare hos samma personer. Exempelvis 70 procent av dem som får arbetsmarknadsstöd uppger att deras ekonomiska situation är svår och nästan varannan har en kronisk skada eller sjukdom. Av detta följer fattigdom och utslagning. FPA:s förmåner är en viktig utkomstkälla för dem som får arbetsmarknadsstöd. Utmaningen för de närmaste åren är att bevara en tillräcklig nivå på den grundläggande tryggheten och incitament till arbete och företagsamhet. Social- och hälsovårdsministeriet samordnar ett åtgärdsprogram under åren 2011–2015, där åtgärder som minskar utslagning, fattigdom och hälsoproblem integreras i allt samhälleligt beslutsfattande. FPA har en central roll i de flesta av åtgärderna.

De hårdare kraven i arbetslivet och de sämre möjligheterna till tidig pensionering ställer krav på rehabiliteringssystemet. FPA är en betydande aktör i fråga om organisering, utveckling och forskning inom rehabilitering.

Det mångformiga rehabiliteringssystemet och de oenhetliga servicesystemen gör det svårare att hitta rätt rehabiliteringsorgan och åtgärd. För att lyckas med rehabiliteringen krävs ett bättre samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, företagshälsovården, FPA, arbetspensionssystemet samt social- och arbetskraftsförvaltningen. De strukturella reformerna inom kommunsektorn samt social- och hälsovårdsservicen har återverkningar på utvecklingen av rehabiliteringstjänsterna och konceptet för utformningen av tjänsterna. Även på den punkten behövs utvärdering och forskning.

FPA ÅR 2014

Det tre år långa programmet *FPA siktar framåt* kunde till större delen slutföras under 2014. Programmet innehöll många utvecklingsprojekt som inletts med utgångspunkt i FPA:s strategi och tog framför allt sikte på att förbättra kundservicen. För kundservicen vidareutvecklades de nya verksamhetskoncepten. Distansservice infördes som ett nytt sätt för kommunikation, där kunden kan kontakta en expert på FPA med en videoförbindelse på ett samservicekontor. För närvarande provas en distansservice där kunden har en videoförbindelse till FPA hemma.

Projektet för begripligare kundtexter och ansökningsblanketter avslutades, men arbetet har fortgått inom ett nätverk för tydlighet. Experter på alla förmåner och kundservicen medverkar i arbetet. Fram till slutet av året har 65 procent av besluten som går ut till kunder omarbetats, 80 procent av kundbrev och 95 blanketter. FPA har också lovat vara pilotorganisation i en kanslispråkskampanj.

Projektet med direktersättning för taxiresor utvidgades till att omfatta hela landet förutom Åland. Direktersättningsförfarandet utvidgades genom konkurrensutsättning i Södra och Östra Savolax, Päijät-Häme, Kymmenedalens, Södra Karelens, Mellersta Österbottens samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Verksamheten är etablerad i områdena för direktersättning, och samordning av resorna gav redan under 2014 besparingar på omkring 10 miljoner euro. I samarbete med Suomen Taksiliitto inleddes planeringen av försöksprojekt som godkänts av Kommunikationsministeriet. I försöken utreds möjligheten att kombinera resor som kommunerna ordnar enligt handikappservicelagen och socialvårdslagen med resor som FPA ersätter genom direktersättning. Därutöver utreds möjligheten att låta förfarandet även omfatta kollektivtrafikfordon.

Revideringen av förmånssystemen framskred till den första mer omfattande driftsättningen av ett sammansatt system. I oktober driftsattes ett behandlingssystem för fyra handikappförmåner inklusive tillhörande stödsystem på ett lyckat sätt. Det nya systemet gör processen smidigare, så att kunden får begripligare beslut snabbare. Även e-tjänsterna vidareutvecklades. Möjligheten att skicka digitala bilagor lades till i nästan alla ansökningsställningar. Att ansöka om en förmån muntligt är också möjligt i de e-ansökningar där det är ändamålsenligt. Pilotprojektet för elektronisk överföring av A-läkarintyg till FPA:s förmånssystem inleddes i samarbete med sjukvårdsdistrikten och leverantören av datasystemet.

I februari infördes tjänsten för elektronisk ansökan om reseersättning och tillhörande automationslösningar. I

maj lades en ny förstasida ut i e-tjänsterna. Där kan kunden se alla sina FPA-ärenden med ett enda ögonkast, bland annat betalningar och beslut. Att lämna in besvär på webben blev möjligt i maj.

FPA:s kundkommunikation lade vid sidan av webbkommunikation, mediekommunikation och traditionella trycksaker allt större fokus på att marknadsföra FPA:s servicekanaler och olika sätt att sköta ärenden. Webbreklamen riktades särskilt mot stora kundgrupper, såsom studerande, barnfamiljer och arbetslösa.

Nyhetsbrevna nådde mer än 18 000 företrädare för medier, arbetsgivare och hälso- och sjukvård samt personer som intresserar sig för internationell social trygghet. I den kommunikation som FPA riktade mot sina samarbetspartner var temat "FPA står till tjänst". Målgruppen var särskilt den offentliga hälso- och sjukvården.

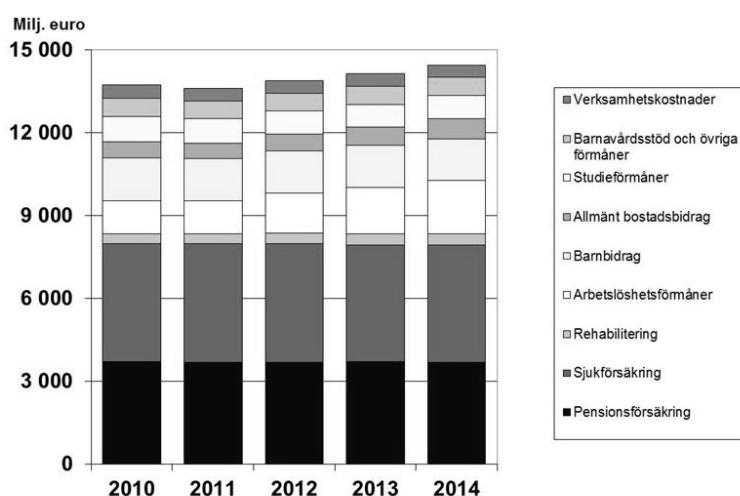
Kundråden bidrar till utvecklingsarbetet med upplevelser och kommentarer av användare. Samarbetet med kundråden har varit fortsatt intensivt. De erbjuder också ett effektivt sätt att förmedla information till intressentgrupperna om aktuella frågor inom FPA. De sju aktivt fungerande delegationerna har representanter för myndigheter, sammanslutningar och intresseorganisationer samt FPA:s personal.

Arbetet med att utveckla webbtjänsten på fpa.fi fortgick. Avsikten är att åstadkomma en integrerad webbtjänst som anpassar sig efter kundernas livssituation, vägleder och stöder dem vid ansökning om förmåner och hjälper dem att följa och hantera ärenden som gäller FPA. För konceptarbetet kartlades nuläget genom en användaranalys och insamling av forskningsdata. Som en ny funktion infördes en spalt för diskussion om förmånerna för barnfamiljer och studerande. Till en början ersätter den Kela-Kerttu och den tidigare frågespalten för studerande. Framöver ska spalten utgöra en kanal för diskussioner även om andra FPA-förmåner. Arbetet med att bygga ett nytt intranät pågick hela året. Resultatet av arbetet är att våra anställda får nya, mångsidiga möjligheter att göra sitt arbete effektivare med hjälp av ett kommunikativt intranät, gemensamma arbetsytor och egna arbetsytor för varje medarbetare.

Ett omfattande utvecklingsprojekt för förvaltningen och verksamheten startade i början av året. Den första fasen blev klar i slutet av året och verkställs under 2015–2017. I december godkände FPA:s styrelse en ny organisation, där FPA:s verksamhet byggs upp kring sex operativa enheter från 1.1.2016. Att verkställa beslutet går vidare som ett nytt projekt.

FPA övergick till en tvåstegsförvaltning 1.1.2015, då kretsförvaltningen drogs in. FPA:s styrelse beslutade på marsmötet 2014 att grunda den nya enheten för serviceleverans vid centralförvaltningen, som ska verka från 1.1.2015 och som längst fram till 31.12.2017. Enheten har till uppgift att leda resultatenheter i lokalförvaltningen och handha ärenden som gäller resultatavtal fram till dess att den nya organisationen träder i kraft.

De flesta finska medborgare fick förmåner från FPA 2014. Totalkostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick till 14,5 miljarder euro, vilket var 3,2 % mer än året innan. Av totalkostnaderna var 14,0 miljarder euro förmånskostnader. Verksamhetskostnadernas andel av totalkostnaderna var bara 3 %.

Figur: FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2010–2014, 2014 års penningvärde.

FPA-FÖRMÅNER

FPA:s förmånskostnader var totalt 14,0 miljarder euro. De ökade med 3,4 % från året innan.

Pensionsförsäkringsförmånerna låg kvar på nästan samma nivå och sjukförsäkringsutgifterna frånräknat rehabiliteringen ökade med 2,0 % från 2013. De övriga förmånskostnaderna ökade med 6,7 %.

FPA-förmåner	2014 mn euro	2013 mn euro	Förändr. %
Pensionsförmåner	2 560,2	2 615,3	-2,1
Handikappförmåner	612,9	592,7	3,4
Sjukförsäkringsförmåner	4 269,1	4 186,5	2,0
Rehabilitering	410,2	380,2	7,9
Arbetslöshetsförmåner	1 933,7	1 683,4	14,9
Förmåner för barnfamiljer ¹	2 100,2	2 090,7	0,5
Studieförmåner	829,0	807,1	2,7
Bostadsbidrag för pensionstagare	497,9	468,0	6,4
Allmänt bostadsbidrag	742,3	669,5	10,9
Övriga förmåner	60,3	58,1	3,8
Förmånskostnader totalt	14 015,8	13 551,5	3,4
¹ Föräldradagpenningen ingår i sjukförsäkringsförmånerna.			

Tabell: Utbetalda FPA-förmåner, 2013–2014

Pensions- och handikappförmåner

Under 2014 utbetalades 2 560,2 miljoner euro i pensionsförmåner från FPA, vilket var i det närmaste samma belopp som året innan. I handikappförmåner utbetalades 613 miljoner euro, vilket är 3,4 % mer än 2013. Ökningen i utgifterna för handikappförmånerna berodde i huvudsak på ökningen i vårdbidragsutgifter för pensionärer. I början av 2014 indexjusterades pensions- och handikappförmånerna med 0,6 %.

Antalet personer som fick pension av FPA var i slutet av året 673 000. Antalet minskade från året innan med 2,2 %. Relativt mest minskade antalet personer som fick arbetslöshetspension. Den beviljas endast långtidsarbetslösa som är födda före 1950, och vid 65 års ålder omvandlas arbetslöshetspensionen till ålderspension.

Antalet personer som fick förtida eller senarelagd ålderspension ökade. I slutet av året fick lika många garantipension som året innan. Full folkpension utbetalades till 82 000 personer (-1,2 %). Antalet personer som får folkpension minskade, eftersom det blir mer sällsynt än tidigare att äldre kvinnor har bara en liten eller ingen arbetspension.

Antalet personer med handikappbidrag uppgick vid slutet av 2014 till 310 000, vilket är 0,7 % mer än året innan. Relativt mest ökade antalet personer som fick kosterättning. Kosterättning som utbetalas till personer med celiaki är en bestående förmån, varför antalet förmånstagare förändras bara litet. Antalet personer som fick förhöjt eller högsta vårdbidrag för pensionstagare och extra fronttillägg och således fick veterantillägg var i slutet av året 5 100 personer.

Pensionsförmåner	2014 mn euro	2013 mn euro	Förändr. %
Utbetalda förmåner			
Sammanlagt	2 560,2	2 615,3	-2,1
Folkpensioner	2 335,9	2 382,3	-1,9
Ålderspensioner	1 586,0	1 608,5	-1,4
Sjukpensioner	744,3	757,6	-1,8
Arbetslöshetspensioner	5,6	16,2	-65,2
Garantipensioner	156,6	157,7	-0,7
Familjepensioner	31,6	33,2	-4,7
Barnförhöjning	5,8	5,8	-0,5
Fronttillägg	17,3	20,5	-15,6
Extra fronttillägg	13,0	15,8	-17,2

Antal förmånstagare	31.12.2014	31.12.2013	Förändr. %
Samtliga förmåner	673 100	688 400	-2,2
Folkpensioner	629 200	641 000	-1,8
Ålderspensioner	482 100	483 700	-0,3
Sjukpensioner	146 800	152 200	-3,5
Arbetslöshetspensioner	400	5 200	-92,7
Garantipensioner	101 500	102 900	-1,3
Familjepensioner	24 000	25 000	-4,1
Barnförhöjning	12 600	12 700	-1,5
Fronttillägg	26 600	32 000	-16,9

Folkpensionens sammansättning	31.12.2014	31.12.2013	Förändr. %
Folkpensionstagare med			
full pension	82 400	83 400	-1,2
beskuren pension	546 800	557 600	-1,9
Handikappförmåner			
Utbetalda förmåner	2014 mn euro	2013 mn euro	Förändr. %
Totalt	612,9	592,7	3,4
Handikappbidrag för barn	82,6	78,6	5,0
Handikappbidrag för vuxna	36,2	34,3	5,5
Vårdbidrag för pensionstagare	484,7	470,7	3,0
Kostersättningar	9,4	9,1	3,6
Antal förmånstagare	31.12.2014	31.12.2013	Förändr. %
Samtliga förmåner	310 100	307 800	0,8
Handikappbidrag för barn	35 300	34 800	1,3
Handikappbidrag för vuxna	10 900	10 600	3,1
Vårdbidrag för pensionstagare	232 900	232 400	0,2
Kostersättningar	33 500	32 400	3,3

Tabell: Utbetalda pensions- och handikappförmåner, 2013–2014

Sjukförsäkringsförmåner

Utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna var sammanlagt 4 269,1 miljoner euro frånräknat rehabiliteringen. De ökade med 82,6 miljoner euro (2,0 %) från året innan. Antalet förmånstagare var 4,3 miljoner.

Sjukdagpenning fick 304 600 personer, vilket är 1,2 % färre än året innan. Antalet personer med partiell sjukdagpenning fortsatte däremot att öka. Sjukdagpenning betalades ut för totalt 15,4 miljoner dagar, varav 4,9 % var dagar med partiell sjukdagpenning. I början av 2014 steg den maximala tiden för partiell sjukdagpenning från 72 till 120 vardagar.

Föräldradagpenning betalades ut till 99 600 mödrar och 58 800 fäder, totalt 1 033,6 miljoner euro. Den betalades ut för 16,2 miljoner dagar, varav pappornas andel var 8,3 %. Antalet fäder som fick föräldradagpenning har minskat något, men också antalet mödrar har sjunkit i några år.

Fyra av fem finländare fick sjukvårdsersättningar. Läkemedelsersättningar betalades ut till 3,8 miljoner personer.

Sjukförsäkringsersättningar	2014 mn euro	2013 mn euro	Förändr. %
Samtliga förmåner¹	4 269,1	4 186,5	2,0
Sjukförsäkringens dagpenningar ²	1 976,9	1 958,9	0,9
Sjukdagpenning	833,8	833,2	0,1
Partiell sjukdagpenning	26,1	16,8	55,9

FöPL-sjukdagpenning	6,3	6,3	0,2
Föräldradagpenning ³	1 110,3	1 104,5	0,5
Sjukvårdsersättningar	1 870,4	1 830,5	2,2
Läkemedel ⁴	1 306,5	1 273,0	2,6
Grundersättning	298,5	297,7	0,3
Specialersättning	855,6	844,2	1,4
Lägre ersättning	235,0	233,7	0,5
Högre ersättning	620,6	610,4	1,7
Tilläggsersättning för läkemedel	151,9	130,4	16,5
Privata läkares tjänster	72,6	73,4	-1,1
Privata tandläkares tjänster ⁵	123,0	125,6	-2,0
Privat undersökning och behandling	63,3	64,4	-1,6
Resor och sjuktransporter ⁶	305,0	294,0	3,7
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och hälsovård för studerande)	415,6	389,3	6,8
¹ inkluderar 6,20 mn euro i sjukdagpenningar som betalats till LPA 2014 ² inkluderar utbetalda dagpenningar och ersättningar för inkomstbortfall enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt dagpenningar och tilläggsdagpenningar till donatorer av organ eller vävnad ³ inkluderar specialvårdspenningar samt semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare ⁴ inkluderar arvoden för dosdispensering ⁵ inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister ⁶ inkluderar tilläggsersättningar för resor			
Sjukförsäkringens förmånstagare	2014	2013	Förändr. %
Samtliga förmåner	4 281 900	4 263 500	0,4
Sjukdagpenning ¹	304 600	308 400	-1,2
Partiell sjukdagpenning ¹	13 100	10 800	21,6
FöPL-sjukdagpenning ¹	17 700	18 000	-1,6
Föräldradagpenning	158 400	160 200	-1,1
Sjukvårdsersättningar	4 232 100	4 213 600	0,4
Läkemedel	3 843 200	3 829 200	0,4
Grundersättning	3 740 000	3 729 100	0,3
Specialersättning	1 199 100	1 191 600	0,6
Lägre ersättning	844 400	849 200	-0,6
Högre ersättning	619 300	603 100	2,7
Tilläggsersättning för läkemedel	176 400	143 600	22,8
Privata läkares tjänster	1 609 700	1 608 900	0,0
Privata tandläkares tjänster ²	1 080 600	1 090 600	-0,9
Privat undersökning och behandling	1 194 600	1 182 500	1,0
Resor och sjuktransporter	662 300	673 800	-1,7
¹ Samma person kan få en eller flera sjukdagpenningar. ² inkluderar antalet personer som fått ersättning för arvoden till munhygienister			

Tabell: Sjukförsäkringsersättningar och sjukförsäkringens förmånstagare 2013–2014

Under 2014 gjordes ändringar i sjukvårdsersättningarna på samma sätt som året före. Bland annat den årliga självriskandelen för läkemedelskostnader sänktes från 670 euro till 610 euro. Även detaljhandelspriset på läkemedel ändrades – priset sjönk på dyrare receptbelagda mediciner och steg på billigare.

I ersättningar för läkemedel utbetalades 1,3 miljarder euro vilket var 2,6 % mer än året innan. Ökningen var 1,4 % för specialersatta läkemedel och 0,3 % för läkemedel med grundersättning. Tilläggsersättningarna ökade på grund av sänkningen av de så kallade läkemedelstaket med 16,5 %. På grund av de sparbeslut som fattats om läkemedelsersättningarna låg ersättningarna reellt kvar på samma nivå som 2007.

För totalt 307 miljoner läkarbesök utbetalades ersättningar för läkararvoden för 72,6 miljoner euro. I tandvårdsersättningar utbetalades 123,0 miljoner euro. Sjukförsäkringsersättning betalades som året innan för 2,5 miljoner tandläkarbesök och för 349 000 besök hos tandhygienist. Både läkararvodena och tandvårdsersättningarna gick ner från året innan. Av ersättningarna för undersöknings- och behandlingskostnader, 63,3 miljoner euro, var en fjärdedel ersättning för fysioterapikostnader. Reseersättningar utbetalades till 305 miljoner euro för 5 miljoner resor. Reellt utbetalades lika mycket i reseersättningar som under 2010.

Antalet avgöranden i sjukvårdsersättningar var 11,6 miljoner, varav 0,3 miljoner vid arbetsplatskassorna.

Företagshälsovården har hand om hälsovården för närmare 2 miljoner anställda. Den organiseras av arbetsgivarna, som ersattes med 357 miljoner euro för kostnaderna. Inom företagshälsovården görs årligen mer än en miljon hälsokontroller och mer än fem miljoner sjukvårdsbesök. Företagare och andra som utför självständigt arbete betalades ersättningar på totalt 3,8 miljoner euro för företagshälsovård. Ersättningarna till Studenternas hälsovårdsstiftelse uppgick till 24,2 miljoner euro.

Rehabiliteringsförmåner

Under 2014 fick för första gången mer än 100 000 personer (107 100) rehabilitering som ordnats av FPA. Antalet rehabiliteringsklienter ökade särskilt inom den yrkesinriktade rehabiliteringen och den rehabiliterande psykoterapin. Den rehabiliterande psykoterapin har blivit FPA:s näst vanligaste rehabiliteringsform efter rehabiliteringen enligt prövning. Rehabilitering enligt prövning gavs till 45 000 personer, rehabiliterande psykoterapi till 25 000, medicinsk rehabilitering för gravt handikappade till 24 000 och yrkesinriktad rehabilitering till 15 000 personer.

FPA:s utgifter för rehabilitering var totalt 410 miljoner euro, vilket var 7,9 % mer än året innan. Utgifterna för individuell rehabilitering uppgick till 405 miljoner euro, varav rehabiliteringsandelen var 313 miljoner euro och 91 miljoner euro var erlagda rehabiliteringspenningar.

Av FPA:s rehabiliteringsklienter deltar tre av fyra i arbetslivet. Av dem som står utanför arbetslivet utgörs den största gruppen av gravt handikappade under 16 år som får medicinsk rehabilitering.

Rehabiliteringspenning som utbetalas som utkomststöd under rehabiliteringstiden gick till 56 700 personer. Av dessa deltog omkring var fjärde i annan rehabilitering än sådan som ordnas av FPA.

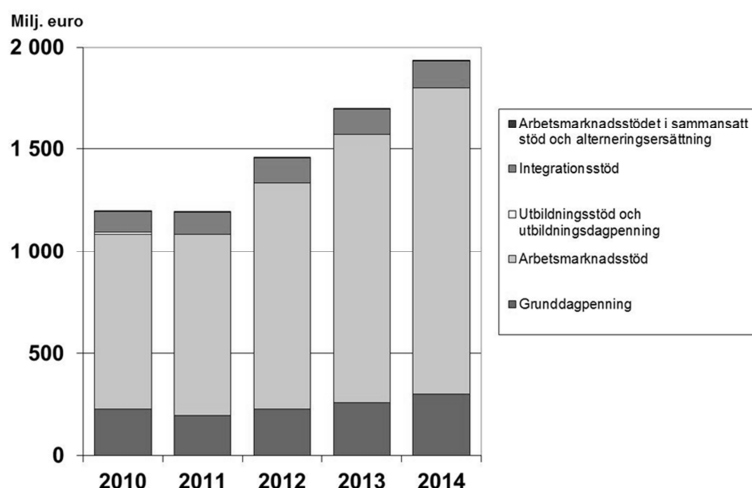
Arbetslöshetsförmåner

De arbetslöshetsförmåner som utbetalas av FPA ökade med 14,9 % till 1 933 miljoner euro. Antalet förmånsdagar som betalades under året var 54,5 miljoner, vilket är 13,3 % mer än året innan. FPA:s utgifter för arbetslöshetsförmåner har ökat sex år i rad, och tillväxttakten har nästan varje år överstigit 10 %. Under 2014 var utgifterna mer än de dubbla jämfört med 2008.

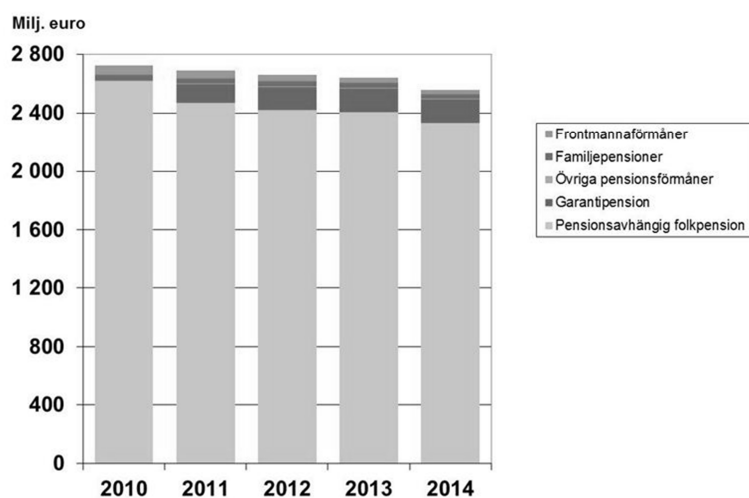
FPA:s genomsnittliga, utbetalda arbetslöshetsförmån var 35,48 euro per dag, dvs. 763 euro i månaden. Förmånen under tiden för aktiverande åtgärder var i genomsnitt 45,54 euro per dag och under arbetslöshetstiden 32,62 euro. Under året utbetalades jämkad förmån till 16,4 % av förmånstagarna. Den genomsnittliga jämkade arbetslöshetsförmånen var 22,00 euro per dag.

Under 2014 utgjorde tiden i aktiva åtgärder 24,2 % av antalet dagar för arbetslöshetsförmåner från FPA. Andelen var nästan den samma som föregående år. Bland de aktiva åtgärderna ökade frivilliga studier och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte mer än andra åtgärder.

Figur: Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2010–2014 (2014 års penningvärde)

Figur: Utbetalda pensionsförmåner 2010–2014

Förmåner för barnfamiljer

På grund av regeringens sparbeslut görs inga indexjusteringar av barnbidragen under 2013–2015. Utgifterna för barnbidrag steg ändå något. Antalet barn som fick barnbidrag förblev detsamma jämfört med föregående år, men antalet som får förhöjt barnbidrag ökade.

FPA betalade ut 371 miljoner euro i lagstadgade stöd för barnavård. Utöver de lagstadgade stöden betalade kommunerna kommundillägg inom ramen för hemvårdsstöd och privatvårdsstöd till ett belopp på 92 miljoner euro via FPA. Förmånsutgifterna för de lagstadgade stödformerna steg med 0,3 % och beloppet för utbetalda kommundillägg minskade med 5 %. Antalet barn som fick stöd för barnavård minskade åter, men indexförhöjningarna i förmånerna förklarar ökningen i utgifterna. En ny förmån, flexibel vårdpenning, betalades ut för 15 300 barn. Antalet personer som fick partiell vårdpenning minskade, eftersom den flexibla vårdpenningen ersatte den för barn under 3 år.

Antalet barn som fick underhållsstöd växte fortsatt under 2014. I slutet av året fick 104 300 barn underhållsstöd. Andelen barn som fick stöd var 9,7 % av alla barn i åldern 0–17 år. Allt oftare är orsaken till utbetalningen av underhållsstöd en sämre betalningsförmåga hos den underhållsskyldiga föräldern. Under 2014 inkasserade FPA obetalda underhållsbidrag av underhållsskyldiga för sammanlagt 71,1 miljoner euro, omkring 3 % mindre kunde inkasseras än föregående år.

Studieförmåner

Studieförmånsutgifterna ökade från året innan med närmare 22 miljoner euro till 829 miljoner euro. I studiepenning utbetalades 487 miljoner euro och i bostadstillägg 266 miljoner euro. Måltidsstödet för

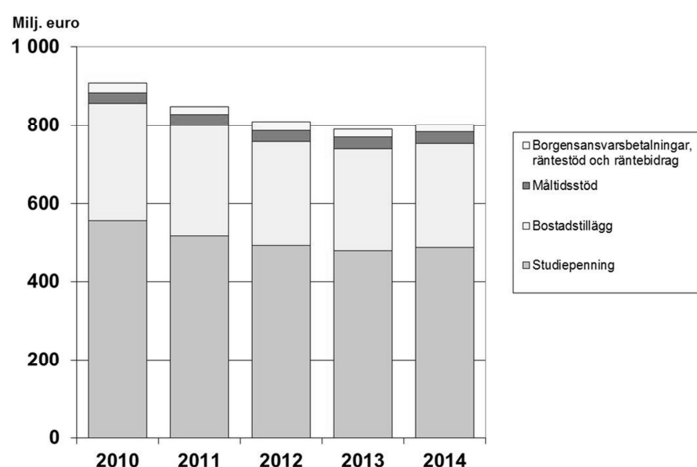
högskolestuderande uppgick till lite mer än 30 miljoner euro (+2 %). Räntebidrag för studielån betalades ut för knappt 200 000 euro.

Antalet studiestödstagare har minskat något. Under läsåret 2013/2014 utbetalades studiepenning till 281 100 studerande och bostadstillägg till 188 900 studerande. Statsgarantier för studielån beviljades 197 100 studerande.

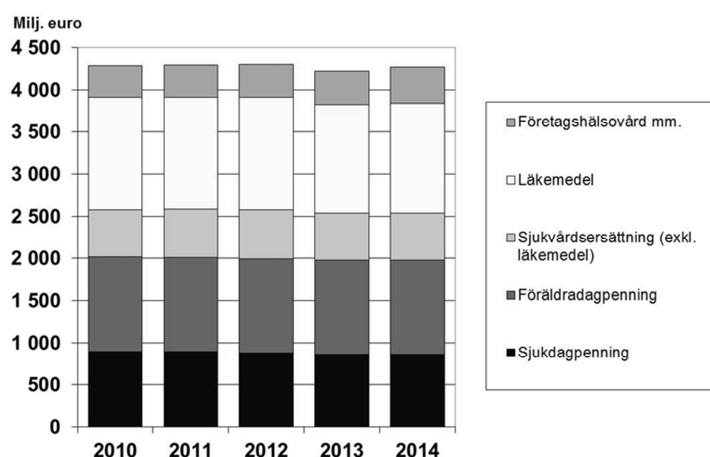
I slutet av läsåret 2013/2014 hade 309 900 personer studielån (+6,6 %). Antalet har ökat utan avbrott sedan 2009, sammanlagt med nästan 34 000 (+12 %). I slutet av året uppgick studielånen med statsborgen till 1,8 miljarder euro (+10 %). Studielånsstocken har vuxit snabbt sedan en lagändring underlättade låneanvändningen för högskolestuderande.

Rätt till studielånsavdrag i beskattningen beviljades närmare 9 100 personer med högskoleexamen (+4,7 %). Av dem hade drygt 5 500 avlagt yrkeshögskoleexamen och cirka 3 200 högre högskoleexamen.

Stöd för skolresor betalades under läsåret 2013/2014 ut till totalt 53 700 studerande. Under 2014 utbetalades stöd för skolresor för mer än 51 miljoner euro. Av denna summa utgjorde Matkahuoltos fakturering 66 %. Merparten av de subventionerade skolresorna skedde med buss.

Figur: Utbetalda studiestöd 2010–2014 (2014 års penningvärde)

Figur: Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2010–2014

Bostadsbidrag för pensionstagare

I bostadsbidrag för pensionstagare utbetalades 498 miljoner euro. Det var 6,4 % mer än året innan. I slutet av året fick 191 400 personer bidrag; ökningen från året före var 2,0 %. Antalet bidragstagare har ökat stadigt under de senaste åren.

I genomsnitt utbetalades 214 euro per månad i bostadsbidrag för pensionstagare, och bidragstagarnas

genomsnittliga bostadskostnader var 466 euro per månad. Huvuddelen av stödtagarna (91,2 %) bodde i hyresbostad. Även servicebostäder räknas som hyresbostäder. I slutet av året bodde 17,5 % av bidragstagarna i sådana. Av alla bidragstagare bodde 8,9 % med sin make, och 1,2 % hade omyndiga barn.

Allmänt bostadsbidrag

I allmänt bostadsbidrag utbetalades 742 miljoner euro, vilket var 10,9 % mer än året innan. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget har vuxit påtagligt sedan recessionen började 2008: i fjol utbetalades 73,3 % mer i stöd än 2008.

Vid årets slut var antalet hushåll som fick bidrag 206 100. Ökningen från föregående år var 7,2 %. Antalet bidragstagande hushåll har stigit sex år i rad: i slutet av 2008 var antalet 139 400. Mer än hälften av bidragstagarna för denna form (55,1 %) var hushåll med en person som bor i hyresbostad.

De utbetalda bostadsbidragen var i genomsnitt 295 euro per månad. Bidraget för ensamboende var i genomsnitt 241 euro per månad och för barnfamiljer 404 euro per månad. Bidragstagarnas boendeutgifter var i genomsnitt 580 euro i månaden.

Övriga förmåner

Militärunderstöd utbetalades för 17,9 miljoner euro (–6 %), varav 92 % i form av bostadsunderstöd. De mindre kostnaderna för militärunderstödet beror på den kortare tjänstgöringstiden. Detta framkommer särskilt tydligt i statistiken för januari, då antalet understödstagare minskade med 2 500 personer och kostnaderna med 780 000 euro från året innan.

På grund av minskningen i antalet bidragstagare i januari gick antalet bidragstagare för hela året ner med 21 % från 12 000 (2013) till 9 500 (2014). År 2014 var det första hela året, då den kortare tjänstgöringstiden framkom i antalet bidragstagare på årsnivå. Orsaken till detta var att de beväringar som utifrån den gamla tjänstgöringstiden skulle ha hemförlovats i januari 2014 i själva verket hemförlovades redan i december 2013 enligt den nya tjänstgöringstiden. På månadsnivå fick cirka 4 400 personer militärunderstöd (–4 % jämfört med februari–december 2013).

Antalet personer med rätt till tolkningstjänster för handikappade var i slutet av året 5 500 (+4,3 %). Av dem var 3 600 hörselskadade, 1 700 talskadade och 300 syn- och hörselskadade.

Övriga förmåner	2014 mn euro	2013 mn euro	Förändr. %
Rehabiliteringsförmåner	410,2	380,2	7,9
Rehabiliteringstjänster	318,9	296,8	7,4
Rehabiliteringspenning	91,4	83,5	9,5
Arbetslöshetsförmåner ¹	1 933,2	1 682,8	14,9
Grunddagpenning	298,7	254,3	17,5
Arbetsmarknadsstöd	1 503,8	1 299,7	15,7
Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd	130,4	128,5	1,5
Moderskapsunderstöd och adoptionsstöd	10,5	10,5	0,1
Barnbidrag	1 495,2	1 492,8	0,2
Barnavårdsstöd	463,3	467,1	–0,8
Lagstadgat stöd	371,3	370,2	0,3
Hemvårdsstöd	309,3	318,1	–2,7
Stöd för privat vård	36,1	36,6	–1,4
Partiell vårdpenning	9,6	15,6	–38,1
Flexibel vårdpenning	16,2	–	–
Kommuntillägg	92,0	96,8	–5,0
Underhållsstöd	193,6	185,0	4,7

Bostadsbidrag för pensionstagare	497,9	468,0	6,4
Allmänt bostadsbidrag	742,3	669,5	10,9
Studieförmåner	829,0	807,1	2,7
Militärunderstöd	17,9	19,1	-6,5
Tolkningstjänster för handikappade	38,9	34,7	12,2
Reseersättning för frontveteraner	0,5	0,6	-9,8
¹ inkluderar också alterneringsersättningar			

Tabell: Övriga förmåner och bidragstagarna för dessa 2013–2014

Återkrav

Vid årets slut var förmåner till ett sammanlagt belopp av 121,2 miljoner euro (+3,1 %) föremål för återkrav (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet). Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 154,9 miljoner euro (-2,9 %) föremål för indrivning.

KUNDBETJÄNING OCH SERVICENÄT

FPA:s servicenät omfattade vid årets slut 186 byråer och 1 filialmottagning. Därtill hade samservicekontor hand om biträdande kundserviceuppgifter för FPA. På samservicekontoren får kunden allmän rådgivning och handledning i användning av e-tjänster, och kan inleda ett förmånsärende genom att lämna in en ansökan. Vid utgången av 2014 hade FPA 149 avtal om samservicekontor.

Distansservicen utvecklades under 2014. Kunden kan utträta ärenden hos FPA med hjälp av en videoförbindelse på ett samservicekontor. I följd påbörjades försök med distansservice hemma hos kunderna. FPA var den första riksomfattande aktören inom den offentliga förvaltningen som erbjöd distansservice för kunderna hemma.

Antalet besök på FPA:s byråer minskade från 2,5 miljoner året innan till 2,2 miljoner. Av alla kunder hade 0,9 % bokat tid.

Av dem som svarade på en enkät (9 500 personer) bland kunder som besökte FPA:s kontor upplevde 97 % att servicen var vänlig och 94 % att de hade fått tillräckligt med information om de frågor som fick dem att gå till byrån. Merparten (75 %) av kunderna var nöjda med väntetiden för att få sköta sitt ärende. Servicen fick skolbetyget 9,2.

I den telefonenkät som utfördes i juni–juli (1 000 svar) fick FPA det allmänna skolbetyget 7,7 (skala 4–10) för sina tjänster. De bästa vitsorden gavs för servicen på byråerna (8,3), men även servicen i de andra kanalerna (samservice, telefon, webbtjänst) fick positiva omdömen (8,2).

I månadsskiftet september/oktober genomfördes en enkät om kundnöjdheten, där 500 personkunder som nyligen varit i kontakt med FPA deltog. Kundnöjdhetsindexet bland personkunderna var 7,61 (skala 4–10), vilket kan anses vara ett gott vitsord. Kunderna litar på FPA, och de är rätt nöjda med FPA:s tjänster i allmänhet och FPA:s förmåga att svara på deras servicebehov. Kunderna ansåg också att FPA:s verksamhet var sakkunnig.

	2012	2013	2014
Webbtjänsterna (antal inloggnings*)	9,9 mn	12,0 mn	15,1 mn
Telefonservicen (antal mottagna samtal**)			
– Kontaktcentret	1,68 mn	1,69 mn	1,56 mn
– Specialenheterna	-	-	0,18 mn
Direktorsättning***			
– Ersättning direkt till kunden vid besök hos en serviceproducent	35,9 mn	35,8 mn	36,4 mn
Brevkontakter			

– Antal brev som FPA skickat ut	16,3 mn	17,0 mn	16,6 mn
– Antal inkomna skannade ansökningar och andra handlingar	8,0 mn	7,3 mn	6,9 mn
Byråservice	2,8 mn, varav 0,3 % genom tidsbokning	2,5 mn, varav 0,6 % genom tidsbokning	2,2 mn, varav 0,9 % genom tidsbokning
– Antal byråbesök			
– Antal byråer	215	197	186
Samservice			
– Antal besök i samservicekontor	ca 53 000	56 372	54 298
– Antal avtal om samservice	157	157	149
– Antal samservicepunkter	-	-	5

* antal identifierade inloggningar av personkunder samt företags- och organisationskunder

** inklusive mottagna samtal och återuppringningar vid Kontaktcentret. Specialenheterna är Centret för internationella ärenden, Studiestödscentralen, Indrivningscentret, Centret för sjukpensionsärenden och Centret för tolkningsservice för handikappade. FPA får även samtal till andra enheter.

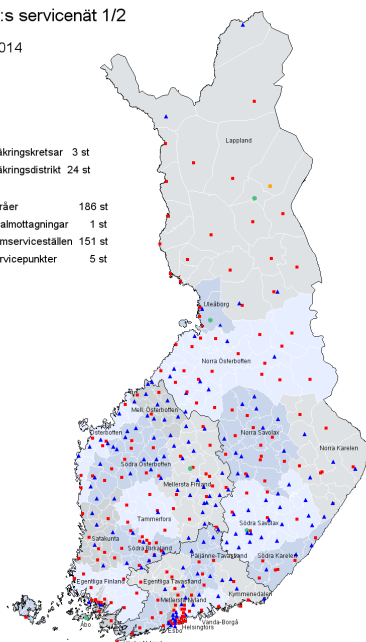
*** Byråer och arbetsplatskassor

Tabell: Servicekanalernas volymer 2012–2014

FPA:s servicenät 1/2

1.9.2014

- Försäkringskretsar 3 st
- Försäkringsdistrikt 24 st
- Byråer 186 st
- Filialmottagningar 1 st
- ▲ Samserviceställen 151 st
- Servicepunkter 5 st

INTERNATIONELLT SAMARVETE

Under året har organiseringen av FPA:s internationella ärenden utvecklats. Centret för internationella ärenden fick i början av 2014 ta hand om behandlingen av ansökningar som gäller internationella situationer och telefontjänsten för kunder i internationella situationer.

FPA var en viktig medverkande i beredningen av tillämpningsförfordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen i EU (EESSI = Electronic Exchange of Social Security Information) såväl i EU som i Finland under ledning av social- och hälsovårdsministeriet.

FPA medverkade även i beredningen av informationsutbytet inom EESSI tillsammans med Estland och de nordiska länderna.

Förbindelseorganen i de nordiska länderna förde flera förhandlingar om hur man ska verkställa den internationella lagstiftningen om social trygghet.

FPA deltog i förhandlingarna kring bilaterala avtal om gränsöverskridande rehabiliteringsfall med Sverige och Norge.

Med Estland fördes förhandlingar om en kontaktinrättning och tillsammans med estniska socialförsäkringsinstitutioner utreddes bland annat hur Finland och Estland kunde förbättra informationsutbytet för att förhindra och minska antalet fel och missbruksfall.

FPA medverkade aktivt för att påverka diskussionen om att utveckla EU:s lagstiftning för social trygghet. Diskussioner fördes bland annat om sambandet mellan uppehålls rätt och social trygghet. Under året utvärderades vid flera tillfällen hur tillämpningen av EU-lagstiftningen löpt under tjugo år.

Samarbetet med ISSA (International Social Security Association) planerades och genomfördes tillsammans med representanter för de övriga finländska medlemsinstitutionerna. FPA:s experter på olika sektorer arbetar i arbetsgrupper och organ inom ISSA.

PERSONAL OCH KOMPETENSUTVECKLING

Projektet *FPA en toppenarbetsplats* avslutades i slutet av året. Målet för det treåriga projektet var att göra FPA till en toppenplats för samverkan, utveckling och arbetshälsa. Målen nåddes mycket väl. Enligt personalen började arbetskollektivet fungera bättre och FPA omsatte sin värdegrund i praktiken på ett bättre sätt än förut. Skolbetyget för hur arbetskollektivet fungerar blev 8,3 och betyget för genomförandet av värdegrunden 8,5 i personalundersökningen. Vartdera betyget var högre än någonsin förut. Personalen var även nöjdare med ledarskapet, då 81 % av de svarande var nöjda med sin närmaste chefs sätt att leda arbetet. Merparten av de anställda var nöjda med sitt arbete som helhet (83 %) och ansåg FPA vara en bra arbetsgivare (skolbetyget 8,5). Det som mest gav personalen belastning var brådskan (31 %), som ökade i någon mån från året före. Upplevelsen av stress (12 %) och sjukfrånvaron (5 %) ökade också något.

De nya formerna och verktygen för att utveckla kompetensen ökade antalet kurser och deltagare tydligt. Under året deltog totalt 23 422 personer i de 868 kurser som FPA ordnade. Tonvikten i utbildningen låg på utveckling av förmånskunskapen. Mer än hälften av alla deltagare i utbildningarna deltog i förmånsutbildningen. Till dessa ämnen hörde bland annat förmånsutbildning för serviceradgivare, utbildning av experter på förmåner och utbildning i FPA:s servicemodell. Ett annat av utbildningens huvudteman var utveckling av IT-kompetensen på bred front. Största delen av kurserna genomfördes som klassundervisning, men den virtuella distansutbildningen gick framåt. Fler korta informationsmöten och kurser på mindre än en dag kunde ordnas med hjälp av videoutrustning och kommunikation från arbetsstationer. Nätskolan *Velmu* erbjöd kontinuerligt nätutbildning på olika delområden oberoende av tid och plats, bland annat nätkurser i de grundläggande förmånerna som var öppna för alla.

Inga stora förändringar skedde i antalet anställda och personalsammansättningen. Nästan hela året gällde tillsättningsförbud för befattningar och effekten blev att antalet anställda minskade med 100. FPA gjorde nyanställningar endast med grundad anledning, och anställde också vikarier och andra visstidsanställda i mindre utsträckning. Personalens åldersstruktur förblev välbalanserad. Den yngsta anställda var 19 år och den äldsta 70 år gammal. I slutet av året var 130 personer som uppnått den personliga pensionsåldern i arbete på FPA. Andelen män i personalen ökade något (17,5 %).

Antal anställda	2014	2013
Hela personalen	6 008	6 108
Heltidsanställda	5 080	5 104
Deltidsanställda	928	1 004
Ordinarie personal	5 662	5 691
Heltidsanställda	4 803	4 767
Deltidsanställda	859	924
Uppgifter om den ordinarie personalen	2014	2013
Medelålder	46	46

Sjukfrånvaro, procent	5,0	4,6
Tjänstemän som lämnat FPA	240	275
Nya tjänstemän vid FPA	217	283
Pensioneringsålder	63	63,5
Avgått med ålderspension	140	167
Avgått med sjukpension	28	21

Tabell: Uppgifter om personalen 2013–2014

STATISTIK OCH PROGNOSE Statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats kompletterades med 4 nya rapporter, bland annat om ersättningar för vård hos privata tandläkare och om statens ersättningar för offentlig hälso- och sjukvård. Kelasto hade i genomsnitt 1 200 användare i månaden. Rapporterna laddades ner omkring 5 900 gånger varje månad.

På webbplatsen publicerades 9 årsstatistiker för olika förmåner och sampublikationen om utkomstskyddet för arbetslösa tillsammans med Finansinspektionen. FPA:s sammanställningspublikationer (FPA:s statistiska årsbok och fickstatistik) och sampublikationerna tillsammans med Pensionsskyddscentralen och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea ges fortfarande ut även i tryck. Sammanlagt 12 statistiska översikter med olika teman publicerades.

För planering och verkställande av den sociala tryggheten utarbetades kalkyler, prognoser och olika typer av utredningar. Utredningarna berörde indexjusteringar av förmåner, besparingar inom sjukvårdsförsäkringen, taxehöjningar, utjämning av kostnaderna för föräldraskap, omarbetning av det allmänna bostadsstödet, utveckling av studiestödet, ändringar i arbetslöshetsförmåner, utkomststöd och vissa andra ändringar i lagstiftningen. För ministerierna utarbetades budget- och ramkalkyler om den sociala trygghet som FPA sköter. Likaså utarbetades räkningar och finansieringsbrev samt kalkyler som krävs för FPA:s finansiering och gjordes uppföljning för att se att finansieringen räcker till. FPA:s process för resultatavtal stöddes med de prestationsprognoser och bedömningar av personalbehov som utarbetades för försäkringsdistrikten och vissa andra enheter med den omarbetade prognosmodellen.

FPA:s FORSKNING hade forskning kring utkomststöd, sjukförsäkringens framtid, stödande av närståendevård, stärkande av delaktigheten i arbetslivet, integrering av invandrare och bedömning av inriktningen för och effekterna av den rehabilitering som FPA ordnar som centrala teman under 2014. Forskningsavdelningen producerade information bland annat om FPA:s kunder, tillräckligheten i den utkomsttrygghet som FPA handhar, livsvillkoren för dem som lever på grundtrygghet och utkomststöd, fattigdom och social utslagning i Finland och på annat håll i Europa.

Forskningsavdelningen medverkade i många utvecklingsprojekt för lagstiftning. Forskarna deltog bland annat i arbetsgrupper tillsatta av olika ministerier och tog fram bakgrundsmaterial för sådana. Avdelningen svarade exempelvis för bedömningen av nedskärningen i barnbidrag och för förhandskalkylerna på besparingarna i systemet för läkemedelsersättning, och följde upp effekten av sparåtgärderna efter att de hade trätt i kraft. Forskningsresultaten lades fram för såväl beslutsfattare och forskare som för allmänheten.

FPA:s forskning firade 50-årsjubileum under 2014. Under jubileumsåret publicerades 15 undersökningar både på nätet och i tryckt format, och 20 undersökningar eller utredningar enbart i webbversion i FPA:s publikationsserier. Antalet är större än under de föregående åren. Undersökningarna i FPA:s publikationsserier kan laddas ner på nätet avgiftsfritt. Undersökningens resultat gavs inte enbart ut i FPA:s publikationsserier, utan i stor utsträckning även i finländska och utländska publikationer.

RISKHANTERINGEN har som uppgift att säkerställa att de risker som FPA kontrollerar inte äventyrar måluppfyllelsen för organisationen. En riskhanteringsplan utarbetas för hela FPA (den strategiska nivån) och för alla verksamhetsenheter (den operativa nivån). Därutöver görs riskhanteringsplaner för enskilda projekt och de viktigaste processerna. Riskhanteringsplanen på den strategiska nivån lade under 2014 tonvikt på att säkra verkställigheten av lagstiftning, att uppnå målen för behandlingstiderna, att överföra uppgifter från FPA och att se till att datasystemen fungerar. Ingen av riskerna gav negativt utfall.

Riskhanteringen tillämpas med gemensamma metoder inom FPA, och rapporteringen är kontinuerlig. Riskhanteringsinformationen sparas i ett elektroniskt riskhanteringssystem. Med hjälp av systemet kan man i

realtid följa hur riskhanteringen omsätts i praktiken inom FPA och dess enheter.

Den interna kontrollen utgör en del av riskhanteringen. FPA:s enheter kontrollerar sin egen verksamhet regelbundet. Ett verktyg för uppföljning av en kunds förmånsprocess har införts. Avsikten är att uppföljningen för sin del ska säkra att processerna löper väl och förmånsavgörandena håller hög kvalitet.

Riskhanteringen omfattar även FPA:s allmänna säkerhet, verksamhetsssäkring, räddningsarbete, beredskapsfrågor och datasäkerhet.

HÅLLBAR UTVECKLING INOM FPA

FPA är starkt involverat i det nationella arbetet för hållbar utveckling. I anknytning till det gjorde FPA en egen förbindelse för hållbar utveckling, som härletts ur Finlands nationella samhälleliga åtagande för hållbar utveckling. FPA är också medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling och medverkade aktivt i dess arbete.

Avancemanget för hållbar utveckling följdes inom FPA med olika mätare som vidareutvecklades under årets lopp. En viktig mätare för miljöarbetet inom FPA är det ekologiska fotavtrycket, som mäter vilken klimatpåverkan verksamheten har. FPA:s fotavtryck har minskat för varje år sedan mätningen började. Under 2014 minskade flygresorna procentuellt mest; 18,1 %. I pappersförbrukningen sparade vi 5,4 %.

Inom FPA:s förmånsarbete främjades hållbar utveckling genom att kombinera taxiresor som ersattes. Att kombinera resorna sparade totalt cirka 6,5 miljoner körkilometer.

FPA:S ENHET FÖR KANTA-TJÄNSTER bygger upp, underhåller och utvecklar den nationella IT-servicen för social- och hälsovården i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd. Servicen omfattar bland annat de elektroniska recepten, läkemedelsdatabasen, patientdataarkivet och de personliga Kanta-sidorna, där var och en kan kontrollera sin hälso- och receptinformation och tillhörande rekommendationer. Kanta-tjänsterna används av apoteken, den offentliga och privata hälso- och sjukvården samt enskilda personer.

Under 2014 skrevs sammanlagt mer än 25 miljoner elektroniska recept ut i hela landet. Mer än 4 miljoner finländare har redan fått ett elektroniskt recept. Alla apotek och enheter inom den offentliga hälso- och sjukvården har tagit i bruk tjänsten, likaså mer än 500 enheter inom den privata vården. Patientdataarkivet används av 2/3 av den offentliga hälso- och sjukvårdens enheter. Vid utgången av året hade data för mer än 2,9 miljoner finländare sparats i arkivet. Omkring 800 000 finländare har använt de personliga Kanta-tjänsterna. Utvecklingsarbetet fortgår för alla Kanta-tjänster, och till följd av en lagändring fick FPA nya tjänster att ta hand om, bland annat webbreceipt. Ett EU-finansierat epSOS-projekt utvecklade och testade interoperabiliteten mellan det finländska och svenska elektroniska receptet.

KONTAKTPUNKTEN FÖR GRÄNSÖVERSKRIDANDE HÄLSO- OCH SJUKVÅRD inledde verksamheten i början av 2014. Kontaktpunkten har förlagts till FPA:s hälsoavdelning och har till uppgift att ge information om hur man anlitar hälsovårdstjänster utomlands, hur man får ersättning för sjukvårdskostnader och hur man söker sig till vård i Finland från utlandet. Under 2014 hade kontaktpunkten 4 heltidsanställda medarbetare och telefonservicen 9 tjänstemän som samtidigt svarade på FPA:s servicenummer för flyttning till/från Finland. Under året erbjöd kontaktpunkten service per telefon, per e-post och på webbsidor som lades ut i anslutning till www.kela.fi. Under året fick kontaktpunktens rikstäckande servicenummer över 2 000 samtal och webbsidorna över 22 000 besök. Varje vecka kom cirka 20 frågor om gränsöverskridande hälso- och sjukvård in per e-post.

Kontaktpunkten sammankallade den samarbetsgrupp som föreskrivs i lag med företrädare för bland annat Institutet för hälsa och välfärd, Fimea, Kommunförbundet, den offentliga och privata hälso- och sjukvården samt SOSTE rf. Därutöver startade kontaktpunkten ett projekt om patienters valfrihet i hälso- och sjukvården, som bygger en ny webbtjänst under 2015. Inom projektet gjordes en förutredning och byggandet av webbtjänsten konkurrensutsattes som offentlig upphandling.

STYRELSENS ARBETE

År 2014 var det första året av styrelsens treåriga mandatperiod. På ett seminarium i början av mandatperioden behandlade styrelsen FPA:s strategi och arbetet med att utveckla den. Styrelsen har sammanträtt 10 gånger under året.

Den ställde i början av året upp rammålsättningar för 2015–2018, godkände i slutet av året strategigrunden, strategikartan, projektportföljen och styrkortet för 2015–2018 och ingick resultatavtal med generaldirektören för 2015.

Styrelsen godkände en riskhanteringsplan för 2015. Planen innehåller en riskkarta på FPA-nivå. Riskhanteringsplanen för FPA lade tonvikt på att säkra verksamheten för lagstiftningen, att uppnå målen för behandlingstiderna, att överföra uppgifter från FPA och att se till att datasystemen fungerar. Under 2014 kunde FPA bemöta riskerna så att inga strategiska risker som kritiskt påverkar måluppfyllelsen fick negativt utfall.

Den revisionskommitté som styrelsen tillsatt sammanträdde 4 gånger. Kommittén gick igenom rapporter från den interna revisionen och viktiga observationer om verksamheten på föredragning av chefen för den interna revisionen. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, där styrelsens vice ordförande, en styrelseledamot, generaldirektören och en CGR-revisor är medlemmar.

Generaldirektören lade på styrelsemöten fram en grundlig, aktuell översikt av FPA:s verksamhet. Översikten inbegrep en uppföljning av verksamhets- och ekonomiplanen för 2014–2017 och placeringsplanen. Därtill följde styrelsen regelbundet situationen för förmånsbehandlingen inom FPA. De genomsnittliga behandlingstiderna fick ett gott utfall.

Styrelsen fick regelbundet utredningar om avancemanget för projektet *Arkki*, som ingår i projektportföljen, och om CGR-revisorns uppföljning av projektet. Den fick också rapporter om datasäkerhetsarbetet och riskhanteringen.

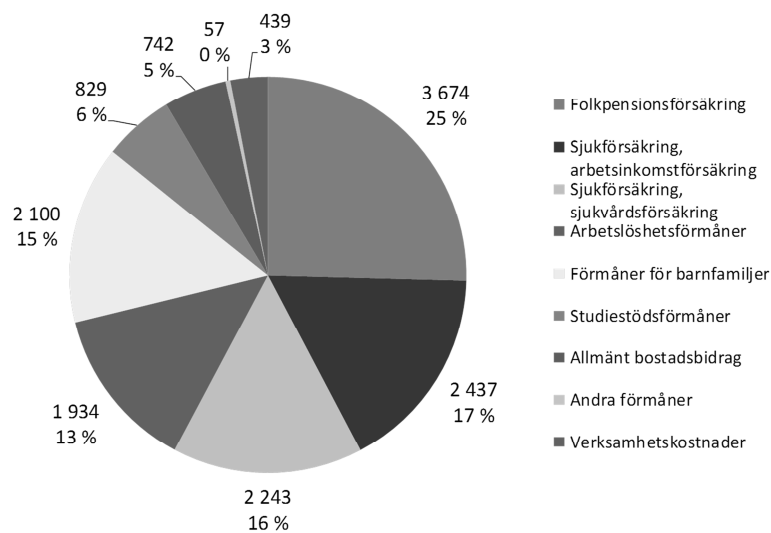
Vidare upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2014 för fastställelse av fullmäktige. Styrelsen överlämnade planen för medelsanvändning 2015–2017 enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner till social- och hälsovårdsministeriet.

Styrelsen tillsatte FPA:s delegation för perioden 1.4.2014–31.3.2017. Generaldirektören är ordförande för delegationen. Vidare tillsatte styrelsen pensionsförsäkringsdelegationen, delegationen för rehabiliteringsärenden och delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet för tiden 1.1.2014–31.12.2016.

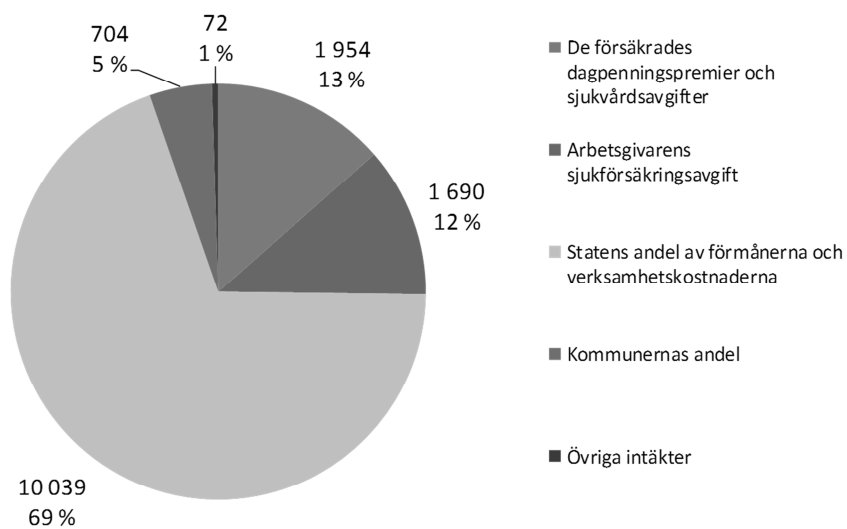
Styrelsen godkände de allmänna principerna för placeringsplanen och placeringsplanen för 2015. Den fick också regelbundna rapporter om FPA:s placeringsverksamhet och följde verksamheten.

Styrelsen godkände ändringarna i FPA:s arbetsordning från 1.1.2015 så att centralförvaltningen får en ny enhet för serviceleverans från 1.1.2015 och som längst fram till 31.12.2017. Kretsdirektör Sari Hänninen utsågs till chef för enheten. Därutöver godkände styrelsen ändringarna i beslutet om behörighet i administrativa ärenden från 1.1.2015. Den beslutade även att ersätta kundservicen vid två byråer med andra servicekanaler.

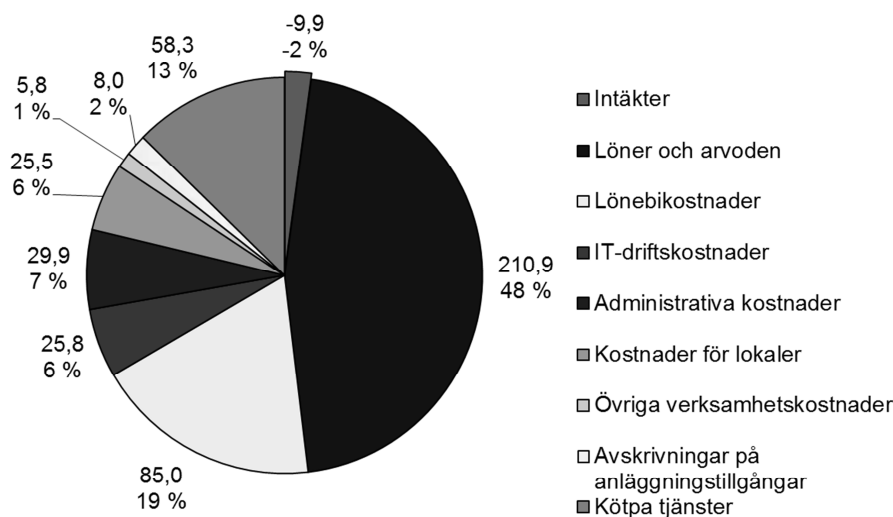
Styrelsen följde projekten i den portfölj med utvecklingsprojekt som den godkände. Den godkände det förslag om ny uppbyggnad för FPA:s organisation som beretts av projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten så att det träder i kraft 1.1.2016. De sex enheterna i FPA:s organisation är ledningens stabsenhet, förmånsenheten med fem försäkringsdistrikt som utgör FPA:s lokalförvaltning, enheten för kundrelationer, utvecklingsenheten, ICT-enheten och enheten för gemensamma tjänster. Slutligen föreslog styrelsen social- och hälsovårdsministeriet att 10 § i lagen om Folkpensionsanstalten ändras så att FPA kan utveckla sin verksamhet utifrån kundbehov.

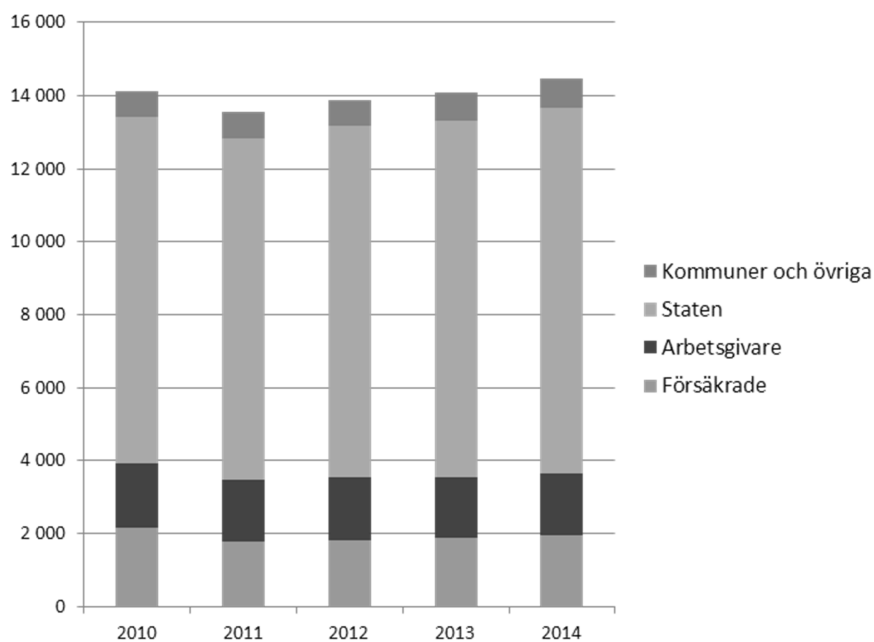
Figur: FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2014. Tot. 14 455 mn euro.

Figur: Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2014. Tot. 14 459 mn euro.

Figur: Fördelning av verksamhetskostnader 2014. Totalt 439,3 mn euro.

Figur: Finansiering av FPA:s förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2010–2014, mn euro (2014 års penningvärde).

FINANSIERING

Finansiering av förmånsfonder

FPA:s förmånsfonder är folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet. Under 2014 betalade FPA ut förmåner för totalt 14 016 miljoner euro, vilket var 3,4 % mer än året innan.

FPA:s verksamhetskostnader var 439 miljoner euro.

Kostnaderna finansierades genom statliga inbetalningar på 10 039 miljoner euro (69 %), sjukförsäkringsavgifter från arbetsgivare och försäkrade på 3 644 miljoner euro (25 %) och kommunala inbetalningar på 704 miljoner euro (5 %).

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. Under 2014 utbetalades förmåner för 3 674 miljoner euro, vilket var cirka 6 miljoner mer än föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 88 miljoner euro.

Staten finansierar folkpensionsförsäkringens kostnader helt och hållet sedan början av 2010, när arbetsgivarnas folkpensionsavgift slopades. För folkpensionsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå fastställts på 3,5 % i förhållande till kostnaderna.

Sjukförsäkringsfonden

Ur sjukförsäkringsfonden betalas sjuk- och föräldradagpenning, rehabilitering, företagshälsovårdens ersättningar och sjukvårdsersättningar, där den största gruppen består av läkemedelsersättningar. Under 2014 uppgick förmånerna totalt till 4 679 miljoner euro och de ökade med 2,5 % från föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 203 miljoner euro.

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i arbetsinkomstförsäkring och sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen betalade ut förmåner för 2 437 miljoner euro. Försäkringen finansieras genom sjukförsäkringsavgifter av arbetsgivare och dagpenningsavgifter av löntagare och företagare. Staten finansierar dagpenningar med minimibelopp. Under 2014 betalade arbetsgivarna in sjukförsäkringsavgifter för 1 690 miljoner euro. Dagpenningsavgifter av försäkrade flöt in för 705 miljoner euro. Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick totalt till 2 523 miljoner euro.

Till sjukvårdsförsäkringens förmåner användes drygt 2 243 miljoner euro. Försäkringen finansieras av de försäkrade och staten. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare genererade 1 249 miljoner euro. Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 1 100 miljoner euro. Försäkringens intäkter uppgick totalt till 2 374 miljoner euro.

För sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå fastställts på 8 % i förhållande till kostnaderna. Därutöver finns en marginal på fyra procentenheter inom vilken finansieringstillgångarna kan variera utan återverkningar på premiegrunderna för följande år.

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas bland annat arbetslöshetsförmåner, förmåner till barnfamiljer och studieförmåner. Förmånerna uppgick totalt till 5 663 miljoner euro och de ökade med 6,7 % från föregående år. Fondens verksamhetskostnader var 148 miljoner euro.

Staten finansierade förmånerna och verksamhetskostnaderna med totalt 5 053 miljoner euro. Kommunerna finansierade 704 miljoner euro av barnavårdsstödet och arbetsmarknadsstödet. Även löntagarnas arbetslöshetsavgifter på 52 miljoner euro avsattes för fonden och finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna för 2014 var 423,7 miljoner euro frånräknat aktieöverföringar på 15,5 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. De ökade med 0,4 % från året innan. Verksamhetskostnadernas totalsumma var 439,3 miljoner euro vilket utgör 3,0 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna, utan överföringar till pensionsansvarsfonden, hänförs till förmånsfonderna enligt procentuella andelar. Folkpensionsfondens andel var 17,1 %, sjukförsäkringsfondens andel 48,0 % och allmänna fonden för social trygghets andel 34,9 %.

I löner och arvoden utbetalades 210,9 miljoner euro vilket var 0,7 % mer än året innan. Lönebikostnaderna var totalt 85,0 miljoner euro. Av detta var 15,5 miljoner euro aktieöverföringar.

Övriga verksamhetskostnader och intäkter uppgick till totalt 85,1 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 25,8 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 8,0 miljoner euro. Intäkterna som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 9,9 miljoner euro.

Köptjänsterna uppgick till totalt 58,3 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 27,6 miljoner euro. Övriga köptjänster uppgick sammanlagt till 30,7 miljoner euro.

Med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten finansierar staten de kostnader som FPA får för verksamheten vid kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som är verksam vid FPA. Kontaktpunkten inledde verksamheten i början av 2014 och kostnaderna under året blev 0,5 miljoner euro.

Servicefonden

För att genomföra och upprätthålla Kanta-tjänsterna grundades i början av 2012 en servicefond inom FPA genom en ändring av lagen om Folkpensionsanstalten (1255/2011). Med hjälp av servicefonden sköter FPA om de uppgifter inom finansiering, bokföring och penningtrafik som faller på FPA:s ansvar och som fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och i lagen om elektroniska recept (61/2007).

Kanta-tjänsterna genomförs separat från verkställigheten av de förmåner som angivits som uppgifter för FPA.

Avsikten är att finansiera underhållet av Kanta-tjänsterna med avgifter som tas ut av användarna och införs gradvis under perioden 2012–2015. Under 2013 togs användaravgifter ut av apoteken och den offentliga hälso- och sjukvården för att finansiera de elektroniska recepten, och under 2014 utvidgades avgifterna till att även omfatta den privata hälso- och sjukvården. Under 2014 började användaravgifter tas ut av den offentliga hälso- och sjukvården för att finansiera patientdataarkivet, och under 2015 utvidgas avgifterna till att även omfatta den privata hälso- och sjukvården. Staten finansierar byggandet och utvecklandet av Kanta-tjänsterna. Dessutom står staten fram till slutet av 2015 för drifts- och underhållskostnaderna för IT-systemen till den del som användaravgifterna inte täcker dem.

Servicefondens totala kostnader uppgick 2014 till 13,6 miljoner euro, varav investeringarna uppgick till 1,5 miljoner euro. Staten finansierade 7,5 miljoner euro av kostnaderna. Med användaravgifter och övriga försäljningsintäkter finansierades kostnader för 6,1 miljoner euro.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda var 1 952,7 miljoner euro vid årets slut. Av detta belopp var de löpande pensionernas andel 1 110,8 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under verksamhetsåret med 45,0 miljoner euro, vilket berodde på en ökning i pensioner och pensionstillväxt.

FPA täcker 41 % av det fulla pensionsansvaret. Det ansvarsbelopp som täcktes med arbetstagarnas pensionspremie var 52,4 miljoner euro. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2014 till totalt 823,0 miljoner euro. Pensionsansvarsfonden hade medel för totalt cirka 1 179,8 miljoner euro, vilket innebär att minimitäckningen överskreds med 356,8 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 55,8 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 15,5 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Vidare inflöt 13,7 miljoner euro i pensionspremier från de anställda, varav 3,4 miljoner euro användes för att öka täckningen av pensionsansvaret.

I personalpensioner betalade FPA ut totalt 92,7 miljoner euro, vilket var en ökning på 5,1 % från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara mångsidiga och tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet ligger på placering av finansieringstillgångar. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret till följd av anställning hos FPA. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens egendom så att fondens avkastning ökar och man kan förbereda sig på att vid behov omvandla placeringarna till kontanter på ett lönsamt sätt. För den internationella diversifieringen av placeringarna har mål och tidtabell uppställt.

För placeringsverksamheten var de viktiga händelserna under 2014 bland annat de fortsatta kriserna Ukraina och Mellersta Östern, raset i oljepriset under slutet av året, Europeiska centralbankens räntesänkning och de blygsamma tillväxtsiffrorna i eurozonen. Placeringarna gav dock god avkastning. MSCI World-indexet speglar utvecklingen på världens aktiemarknader och steg under året med 19,8 %. Mest steg amerikanska aktier; 28,8 % Ökningen på tillväxtmarknaderna varierade kraftigt efter region: avkastningen på tillväxtmarknaderna i Asien var 19,6 %, medan den blev negativ, -28,6 %, på tillväxtmarknaderna i Europa. Avkastningen på den

finländska aktiemarknaden var 10,6 %. Räntenivån var fortsatt låg. På räntemarknaden gav statliga lån i eurozonen, något överraskande, den bästa avkastningen och avkastningen på företagslån med god kreditvärdighet inom eurozonen överskred avkastningen på företagslån med högre riskklassificering.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier, före aktieöverföringen på 15,5 miljoner euro till pensionsansvarsfonden i samband med bokslutet, steg från början av året med cirka 2,2 % (föregående år med 25 %). Pensionsansvarsfondens avkastning före aktieöverföringen från folkpensionsfonden var 11,3 % (föregående år 12,1 %). FPA:s dividendintäkter under 2014 ökade från 24,5 miljoner euro året innan till 27,3 miljoner euro.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för finansieringstillgångarna i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 1 074 miljoner euro (året innan 1 041 miljoner euro). Medelräntan på kassatillgångarna var 0,13 %, liksom året innan.

Framtidsutsikter för finansieringen

Statsrådet beslutade i sina anpassningsåtgärder för 2015–2018, som en sparåtgärd med anknytning till FPA:s verksamhetskostnader, att minska de statsandelar som beviljas för FPA:s verksamhetskostnader med 10 miljoner euro. FPA åläggs att spara mer än det, eftersom verksamhetskostnaderna inte enbart finansieras genom statsandelar, utan även genom sjukförsäkringsavgifter. En minskning på 10 miljoner euro som hänförs till statsandelarna för FPA:s verksamhetskostnader innebär i praktiken en bestående minskning på 14,5 miljoner euro i verksamhetskostnaderna under 2015–2016. Utöver detta har FPA:s forskningsverksamhet ålagts ett sparmål på 400 000 euro för 2015.

Under 2015 och 2016 uppskattas det totala beloppet för FPA:s förmåner öka med cirka 2 % årligen. Staten finansierar förmånsfondernas kostnader till drygt två tredjedelar, försäkringsavgifterna till omkring en fjärdedel och kommunerna står för en andel på cirka 6 %.

I början av 2017 överförs beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet från kommunerna till FPA. Staten och kommunerna står för hälften var av utgifterna för stödet.

GRUNDER FÖR ARBETSGIVARNAS SJUKFÖRSÄKRINGSAVGIFT			
% av de utbetalda lönernas belopp			
	2013	2014	2015
Alla arbetsgivare	2,04	2,14	2,08
Grunder för de försäkrades sjukförsäkringsavgift			
	2013	2014	2015
Löntagare och LFöPL-försäkrade företagare			
- sjukvårdsavgift ¹	1,30	1,32	1,32
- dagpenningsavgift ²	0,74	0,84	0,78
FöPL-försäkrade företagare			
- sjukvårdsavgift ¹	1,30	1,32	1,32
- dagpenningsavgift ²	0,88	0,97	0,91
Pensions- och förmånstagare			
- sjukvårdsavgift ¹	1,47	1,49	1,49

¹ procent av den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen, för företagare procent av nettoarbetsinkomsten

² procent av den skattepliktiga löneinkomsten och av företagarnas arbetsinkomst

Tabell: Grunder för arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift, % av utbetalda löner, grunder för de försäkrades sjukförsäkringsavgift.

FÖRVALTNINGSORGAN 2014

Fullmäktige

Kettunen, Pentti, riksdagsledamot, ordförande

Ersättare: Juvonen, Arja, riksdagsledamot

Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande

Kuusisto, Merja, riksdagsledamot

Mäntymaa, Markku, riksdagsledamot

Suutari, Eero, riksdagsledamot

Kopra, Jukka, riksdagsledamot
Tolvanen, Kari, riksdagsledamot
Grahn-Laasonen, Sanni, riksdagsledamot, fram till 25.9
Männistö, Lasse, riksdagsledamot, fram till 2.10
Männistö, Lasse, riksdagsledamot, från 3.10
Palola, Mikael, riksdagsledamot, från 3.10
Rajamäki, Kari, riksdagsledamot
Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Viitamies, Pauliina, riksdagsledamot
Koskela, Laila, riksdagsledamot, fram till 18.11
Matti, Pirkko, riksdagsledamot, 30.6–25.11
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot, från 25.11
Louhelainen, Anne, riksdagsledamot, från 26.11
Jurva, Johanna, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot, 30.6–24.11
Niikko, Mika, riksdagsledamot, från 26.11
Kalmari, Anne, riksdagsledamot
Pirttilahti, Arto, riksdagsledamot
Katainen, Elsi, riksdagsledamot
Torniainen, Ari, riksdagsledamot
Pekonen, Aino-Kaisa, riksdagsledamot
Kalliorinne, Risto, riksdagsledamot

Revisorer

Koskela, Markku, professor, CGR, ordförande
Prepula, Eero, verkställande direktör, CGR, OFR
Mäkisalo-Ropponen, Merja, riksdagsledamot, vice ordförande
Tainio, Hanna, riksdagsledamot
Hemmilä, Pertti, riksdagsledamot
Kataja, Sampsa, riksdagsledamot
Vikman, Sofia, riksdagsledamot
Sihvonen, Tiina, byråanställd
Kymäläinen, Suna, riksdagsledamot
Virtanen, Erkki, riksdagsledamot
Tuupainen, Kauko, riksdagsledamot
Kangasmäki, Auli, ekonomichef
Lohi, Markus, riksdagsledamot
Maijala, Eeva-Maria, riksdagsledamot
Tuomela, Ulla-Maija, CGR, OFR
Leppänen Pasi, CGR, OFR

Styrelsen

Taina, Anneli styrelseordförande
Ihalainen, Rauno, direktör för sjukvårdsdistrikt, vice ordförande
Aaltonen, Elli, överdirektör
Ikonen, Raimo, överdirektör
Laatunen, Lasse, arbetsmarknadsdirektör
Lehtinen, Lasse, jur.dr
Näätäsaari, Sinikka, chef för sociala frågor
Sipilä, Timo, direktör
Särkelä, Riitta, direktör
Tujunen, Taru, verkställande direktör
Martinmäki, Heli, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer

Hyssälä, Liisa, generaldirektör
Pesola, Helena, direktör, generaldirektörens ställföreträdare
Forss, Mikael, direktör

LEDANDE BEFATTNINGSSINNEHAVARE

Avdelningschefer

Karjala, Esko (aktuarie- och statistikavdelningen)
Neimala, Anne (avdelningen för pensioner och utkomstskydd)
Rantamäki, Juhani (administrativa avdelningen)
Lankinen, Pasi (personalavdelningen)
Suominen, Markku (IT-avdelningen)
Lindgren, Marina (enheten för Kanta-tjänster)
Hakala, Antti (fältavdelningen)
Luotola, Jouni (serviceavdelningen)
Ollikainen, Kai (ekonomiavdelningen)
Kivimäki, Elise (hälsoavdelningen)
Hytönen, Veikko (dataförvaltningsavdelningen)
Kangas, Olli (forskningsavdelningen)

Övriga ledande befattningssinnehavare

Lämsä, Tuomo, internrevisionschef

Kretsdirektörer

Hongell, Sirkka (Södra Finlands försäkringskrets)
Hänninen, Sari (Östra och Norra Finlands försäkringskrets)
Koivisto, Erkki (Västra Finlands försäkringskrets)

Överläkarna

Koivisto, Pekka, chefsöverläkare
Överläkare:
Haukipuro, Kyösti
Kiuttu, Jorma
Koskela, Tapio
Sankari, Marja-Leena
Vanhanen, Hannu

DELEGATIONER

FPA:s delegation 1.1–31.3.2014

Hyssälä, Liisa, generaldirektör, delegationens ordförande
Pätäri, Jarmo, jurist
Antila, Outi, överdirektör
Hiltunen, Virpi, konsultativ tjänsteman
Karjalainen, Pirkko, verksamhetsledare
Myllärinen, Tarja, direktör
Majanen, Juha, konsultativ tjänsteman
Norppa, Tiina, ledande skyddsombudsman
Oivo, Tuija, avdelningschef
Heikkala, Juha, utvecklingsdirektör
Salonen, Leila, verksamhetsledare
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kivistö, Kalevi, ordförande
Vanhanen, Rauno, direktör
Hiila-O'Brien, Helena, verkställande direktör
Loijas, Sari, överinspektör
Jungman, Tor, generalsekreterare
Töyrylä, Juha, generalsekreterare
Ersättare:
Simpura, Jussi, forskningsprofessor
Strömberg-Schalin, Mikaela, jurist
Hallia, Antti, sakkunnig
Malste, Antti, generalsekreterare

FPA:s delegation från 1.4.2014

Hyssälä, Liisa, generaldirektör, delegationens ordförande
Ilveskivi, Paula, jurist
Antila, Outi, överdirektör

Hiltunen, Virpi, konsultativ tjänsteman
Helin, Satu, verksamhetsledare
Uotinen, Sami, ledande jurist
Majanen, Juha, konsultativ tjänsteman
Norppa, Tiina, ledande skyddsombudsman
Oivo, Tuija, överdirektör
Kuokka, Nelli, chef
Salonen, Leila, verksamhetsledare
Työljäjärvi, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Mörttinen, Tapani, ordförande
Lankinen, Kari, utvecklingschef
Loijas, Sari, konsultativ tjänsteman
Uusitupa, Matti, professor
Töyrylä, Juha, generalsekreterare
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Varkila, Kari, ordförande
Pihkala, Marja, verkställande direktör
Ersättare:
Pekurinen, Markku, forskningsprofessor
Strömberg-Schalin, Mikaela, jurist
Hallia, Antti, sakkunnig
Malste, Antti, generalsekreterare

Sjukförsäkringsdelegationen

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande
Forss, Mikael, direktör, delegationens vice ordförande
Voipio-Pulkki, Liisa-Maria, direktör
Ersättare: Mattila, Jukka
Antila, Outi, avdelningschef
Kairisalo, Anja, direktör
Pärnänen, Heikki, direktör
Pöyry, Matti, verksamhetsledare
Schugk, Jan, överläkare
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Kaukoranta, Ilkka, ekonom
Rahkola, Joonas, ekonom
Työljäjärvi, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Ilveskivi, Paula, jurist
Lauslahti, Sanna, riksdagsledamot
Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Järvisalo, Jorma, överläkare, forskningsprofessor, delegationens ordförande fram till 19.3
Koivisto, Pekka, chefsöverläkare, delegationens ordförande från 20.3
Meurman, Jukka, professor, delegationens vice ordförande
Hirvensalo, Eero, docent
Holi, Tarja, direktör
Huuponen, Risto, professor
Ihalainen, Risto, vice verksamhetsledare
Kivelä, Tero, professor
Kosunen, Elise, professor
Mäkelä, Marjukka, professor
Pöyry, Matti, verksamhetsledare, OD
Ranki, Annamari, professor
Räsänen, Kimmo, professor
Räsänen, Pirkko, professor
Strandberg, Timo, professor
Tiitinen, Aila, professor
Sakkunniga:
Autti-Rämö, Ilona, forskningsprofessor
Elovaara, Irina, professor
Eronen, Marianne, sakkunnigläkare
Happonen, Risto-Pekka, professor

Helminen, Sari, sakkunnigtandläkare
Järvinen, Asko, docent
Kaikkonen, Päivi, överprovisor
Kataja, Vesa, professor vt.
Keränen, Tapani, professor
Keso, Lauri, sakkunnigläkare
Komulainen, Jorma, chefredaktör
Mäkelä, Mika, docent
Mäkitalo, Jorma, direktör för kompetenscenter
Rajaniemi, Sinikka, överdirektör
Suominen, Liisa, professor
Tammela, Teuvo, professor
Tervonen, Tellervo, professor vt.
Turpeenniemi-Hujanen, Taina, professor
Wartiovaara-Kautto, Ulla, docent

Palomäki, Heikki, sakkunnigläkare, sekreterare och medlem

Pensionsförsäkringsdelegationen

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande
Forss, Mikael, direktör, delegationens vice ordförande och medlem
Neimala, Anne, avdelningschef
Seppälä, Marja-Leena, förmånschef
Foudila, Raija-Liisa, planerare och sekreterare
Strömberg, Erik, regeringsråd
Ersättare: Pajula, Pasi, konsultativ tjänsteman
Isomäki, Marja, lagstiftningsråd
Narikka, Jouko, budgetråd
Kautto, Mikko, direktör
Kuivalainen, Susanna, avdelningschef
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Åström, Johan, sakkunnig
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Vanhanen, Rauno, direktör
Veirto, Katja, ansvarig sakkunnig
Väänänen, Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Puura, Heli, chef för sociala frågor
Työläjärvä, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Tallavaara, Marja, sakkunnig
Lumiaho, Maire, jurist
Salminen, Jukka, verksamhetsledare
Kokko, Timo, verksamhetsledare
Kyyrö, Päivi, verksamhetsledare
Fellman, Veronica, verksamhetsledare

Delegationen för företagshälsovård

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande
Kivimäki, Elise, avdelningschef, delegationens vice ordförande och medlem
Mukala, Kristiina, konsultativ tjänsteman
Kairisalo, Anja, direktör
Savolainen, Heikki, medicinalråd
Saarikoski, Sirkku, konsultativ tjänsteman
Martimo, Kari-Pekka, temachef
Leino, Timo, överläkare
Heinonen, Tarja, regionöverläkare
Visakorpi, Miisa, verkställande direktör, överläkare
Teinonen, Heidi, servicechef
Nyssönen, Pirjo, företagshälsovårdare
Haring, Kari, sakkunnigläkare
Perimäki, Raili, arbetsmiljösakkunnig
Schugk, Jan, överläkare
Tanskanen, Antti, sakkunnig
Andersson, Bjarne, sakkunnig i arbetslivsutveckling, fram till 12.5
Hämäläinen, Tarja, arbetsmarknadsombudsman, från 13.5

Palola, Jorma, förhandlingschef
Tallavaara, Marja, sakkunnig
Lumiaho, Maire, jurist
Työljäjärvi, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kukka, Anna, arbetsmiljö-sakkunnig
Ilveskivi, Paula, jurist
Arkio, Tarja, jurist
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Vanhanen, Rauno, direktör
Lankia, Eero, direktör
Pelkonen, Janne, specialist
Mikkola, Hennamari, gruppchef
Hujanen, Timo, specialforskare

Delegationen för rehabiliteringsärenden

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande
Huusko, Tiina, rehabiliteringschef, delegationens vice ordförande och medlem
Kivimäki, Elise, avdelningschef
Koivisto, Pekka, chefsöverläkare
Autti-Rämö, Ilona, hälsoforskningschef
Salminen, Anna-Liisa, ledande forskare
Haukipuro, Kyösti, överläkare
Kiuttu, Jorma, överläkare
Kairisalo, Anja, direktör
Tiainen, Milja, regeringssekreterare
Tötterman, Patrik, överinspektör
Liski-Wallentowiz, Hanna, överinspektör
Jääskeläinen, Marko, verkställande direktör
Lyytikäinen, Kari, styrelsemedlem
Sariola, Jukka, ordförande
Heikkonen, Merja, ordförande
Schugk, Jan, överläkare
Pekkonen, Mika, chefsöverläkare
Haring, Kari, sakkunnigläkare
Kaukoranta, Ilkka, ekonom
Työljäjärvi, Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Puura, Heli, chef för sociala frågor
Lumiaho, Maire, jurist
Mattila, Ilpo, ombud
Hellstén, Harri, juridiskt ombud
Vanhanen, Rauno, direktör
Vogt, Ellen, specialsakkunnig
Kock, Tuula, sakkunnigläkare
Tervonen, Hilppa, beredningschef
Heimo, Marika, understödssakkunnig
Lankia, Eero, direktör
Pelkonen, Janne, specialist
Härkäpää, Kristiina, professor
Laitinen, Merja, professor
Suoyrjö, Heikki, överläkare
Mikkelsson, Marja, överläkare

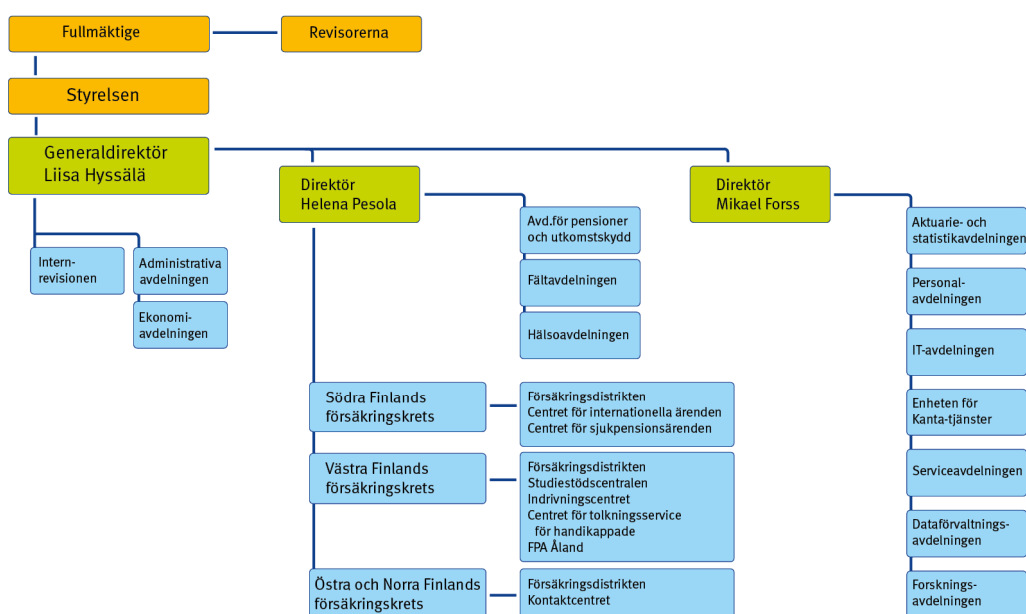
Delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet

Pesola, Helena, direktör, delegationens ordförande
Neimala, Anne, avdelningschef, delegationens vice ordförande och medlem
Kauhanen, Heli, förmånschef, medlem och sekreterare
Maisonlahti, Marjaana, kassadirektör
Mäki, Outi, förmånschef
Åström, Johan, sakkunnig
Nyyssölä, Mikko, sakkunnig
Aarnio, Marko, verksamhetschef
Rautanen, Erja, avdelningschef
Airikkala, Risto, chefsjurist

Lumiaho, Maire, jurist
 Salo, Esko, regeringsråd
 Päivänsalo, Kirsi, regeringssekreterare
 Väänänen, Pirjo, socialpolitisk sakkunnig
 Rahkola, Joonas, ekonom
 Hellstén, Harri, juridiskt ombud
 Vanhanen, Rauno, direktör
 Puura, Heli, jurist
 Douglas, Inka, jurist
 Kerminen, Päivi, regeringsråd
 Meling, Timo, överinspektör
 Jussila, Niina, verksamhetsledare
 Solovjew, Aleksei, ordförande
 Pohja, Heikki, verkställande direktör
 Oksanen, Tapio, ekonomidirektör

Organisationsplan

FPA:s organisation 2014

Lagen om Folkpensionsanstalten och FPA:s arbetsordning

FPA:s ställning bygger på 36 § i Finlands grundlag (731/1999). Enligt den väljer riksdagen fullmäktige till att övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet enligt vad som närmare bestäms genom lag.

Bestämmelser om FPA:s ställning, uppgifter och förvaltning ingår i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). Enligt 1 § i lagen är Folkpensionsanstalten en självständig offentligrettslig inrättning, vars förvaltning och verksamhet övervakas av fullmäktige som väljs av riksdagen. Enligt 2 § bestäms om Folkpensionsanstaltens uppgifter för social trygghet i de olika lagarna om förmånerna. Enligt 3 § är fullmäktige och styrelsen förvaltningsorgan för Folkpensionsanstalten.

FPA:s styrelse har med stöd av 7 § 1 mom. punkt 3 i samma lag fastställt en arbetsordning för FPA. Arbetsordningen innehåller närmare bestämmelser om föredragning av ärenden i styrelsen, generaldirektörens och direktörernas uppgifter, centralförvaltningens organisation, föredragning av ärenden som gäller förvaltningsbeslut samt uppgifter och behörighetskrav för kretsarnas och försäkringsdistriktens direktörer.

Fullmäktige

Med stöd av 4 § i lagen om Folkpensionsanstalten väljer riksdagen tolv fullmäktige och antar en instruktion för fullmäktige. Fullmäktiges mandatperiod omfattar en valperiod, dvs. fyra år.

Fullmäktiges uppgifter fastslås i 5 § i lagen. Enligt den ska fullmäktige övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet med beaktande bland annat av kvaliteten på anstaltens tjänster och tillgången till dem. Fullmäktige förordnar styrelseledamöterna och gör framställning till republikens president om utnämning av generaldirektören och de övriga direktörerna. Fullmäktige ska därutöver utse revisorer för FPA, fastställa grunderna för anstaltens bokslut på framställning av styrelsen, fastställa bokslutet och besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen samt årligen avge en berättelse över sin verksamhet till riksdagen. Riksdagen har fastställt en instruktion för fullmäktige, som bland annat innehåller bestämmelser om fullmäktiges uppgifter och sammanträden.

Styrelsen

Bestämmelser om styrelsens sammansättning ingår i 6 §, om styrelsens uppgifter i 7 § och om styrelsens beslutsfattande i 8 § i lagen om Folkpensionsanstalten. I 1 § i FPA:s arbetsordning föreskrivs därutöver om behandlingen av ärenden i styrelsen.

Styrelsen har enligt lagen högst 10 ledamöter som förordnas av fullmäktige. När styrelseledamöterna förordnas ska sakkunskap i systemen för social trygghet, ledning, förvaltning samt i ekonomi och placeringsverksamhet beaktas. Av styrelseledamöterna är en representant för social- och hälsovårdsministeriet, en för arbetsgivarnas centralorganisationer, en för löntagarnas centralorganisationer och en för jord- och skogsbruksproducenternas centralorganisationer. Styrelsens mandatperiod är tre år. Styrelsen har för närvarande 10 ledamöter. En representant för FPA:s personal har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Folkpensionsanstaltens resultat- och balansräkning för åren 2014 och 2013, tusen euro

	2014	2013
Förmånsfondernas intäkter		
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	-50	-157
Statens andel av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 654 747	-3 677 156
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 654 797	-3 677 313
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 394 630	-2 262 147
Statens andel av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-128 413	-130 943
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	-2 523 043	-2 393 090
Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-1 248 989	-1 228 246
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 034 048	-1 004 431
Erhållna EU-ersättningar	-24 484	-33 637
Regressbetalningar	-400	-409
Sjukvårdsförsäkringen	-2 307 921	-2 266 723
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-4 830 964	-4 659 813
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av fondens förmåner	-4 905 877	-4 567 678
Kommunernas andel av fondens förmåner	-704 133	-675 354
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-52 000	-60 158
Övriga intäkter för fondens förmåner	-496	-1 828
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-5 662 506	-5 305 017
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-13 144	-20 681
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-1 445	-1 362
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-74	-10

Förmånsfondernas intäkter totalt	-14 162 930	-13 664 196
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-295 897	-278 924
Allmänna fonden för social trygghet, investeringsintäkter	-94	-95
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-8 031	-8 794
Försäljningsintäkter	-8 101	-2 230
Finansiella intäkter och kostnader	-11	-9
Servicefondens intäkter totalt	-16 143	-11 033
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-55 780	-66 691
Intäkter av tillgångar	-56 085	-36 184
De anställdas pensionspremier	-13 708	-12 506
Gottgörelser av VILMA-anstalter	-5 207	-7 878
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 555	-2 083
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-133 334	-125 342
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-14 608 399	-14 079 590

Folkpensionsanstaltens kostnader	2014	2013
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkringen		
Pensions- och handikappförmåner	3 673 917	3 679 701
Sjukförsäkringen		
Arbetsinkomstförsäkringen	2 436 811	2 376 309
Sjukvårdsförsäkringen	2 242 517	2 190 432
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	1 933 669	1 683 444
Förmåner för barnfamiljer	2 100 223	2 090 673
Studieförmåner	829 021	807 060
Bostadsbidrag	742 302	669 504
Övriga förmåner	57 292	54 337
Förmånskostnader totalt	14 015 751	13 551 460
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Verksamhetskostnadernas intäkter	-9 897	-8 667
Personalkostnader		
Löner och arvoden	210 865	209 444
Lönebikostnader	84 997	96 060
Personalkostnader totalt	295 862	305 503
Övriga verksamhetskostnader	94 869	91 515
Köptjänster	58 330	61 332
Avskrivningar på investeringar i den allmänna fonden för social trygghet	94	95
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	439 258	449 778
Förmånsfondernas kostnader totalt	14 455 010	14 001 237
Förändringar i rehabiliteringsavsättningar	-1 834	4 833
Servicefonden		
Inköp av personal- och lokalresurser	5 853	4 953
IT-driftskostnader	5 257	3 098
Servicefondens övriga kostnader	1 023	1 289
Avskrivningar på anläggningstillgångar	1 953	1 685

Servicefondernas kostnader totalt	14 086	11 025
Pensionsansvarsfonden		
Personalpensioner	92 681	88 181
Pensioner betalda av Vilma-anstalter	5 360	4 620
Övriga kostnader	-50	-98
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	6 816	16 812
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	104 807	109 515
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	14 572 069	14 126 611
Folkpensionsanstaltens överskott + / underskott –	36 330	-47 021

Folkpensionsanstaltens aktiva	2014	2013
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	5 476	5 215
Servicefondens dataprogram	4 759	5 389
Immateriella tillgångar totalt	10 235	10 604
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	57 382	57 713
Förmånsfondernas renoveringar	24 779	19 919
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	3 108	5 306
Servicefondens maskiner och inventarier	856	728
Förmånsfondernas fastighetsförskott	7 329	10 407
Materiella tillgångar totalt	93 454	94 074
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	52 919	53 098
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	52 919	53 098
Övriga placeringar		
Pensionsansvarsfondens räntefonder	261 847	245 893
Förmånsfondernas aktier och andelar	33 311	47 811
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	870 667	778 965
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	38 403	38 400
Övriga placeringar totalt	1 204 227	1 111 069
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 257 146	1 164 167
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	1 360 835	1 268 846
Underskott i pensionsansvarsfonden	107 231	123 058

Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonderna	3 560	8 786
Förmånsfondernas kundfordringar	4 565	3 724
Servicefondens kundfordringar	2 439	565
Förmånsfondernas resultatregleringar	427	630
Servicefondens resultatregleringar	612	21
Förmånsfondernas övriga fordringar	4 675	5 381
Servicefondens övriga fordringar	222	0
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	5 095	9 251

Förmånsfondernas förskottsbetalningar	218 629	168 658
Kortfristiga fordringar totalt	240 224	197 015
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 225 907	1 095 443
Servicefondens kassa och bank	7 820	6 885
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	3 806	2 253
Kassa och bank totalt	1 237 533	1 104 580
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 477 757	1 301 595
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	2 945 823	2 693 499

Folkpensionsanstaltens passiva	2014	2013
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-94 686	-107 073
Förändring av fonden	11 204	12 387
Folkpensionsfonden totalt	-83 482	-94 686
Räkenskapsperiodens resultat	-11 204	-12 387
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-626 482	-677 046
Förändring av fonden	-16 856	50 564
Sjukförsäkringsfonden totalt	-643 338	-626 482
Räkenskapsperiodens resultat	16 856	-50 564
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-328	-233
Förändring av fonden	-94	-95
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-422	-328
Räkenskapsperiodens resultat	94	95
Förmånsfonderna totalt	-721 496	-784 351
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-19	-11
Förändring av fonden	-2 057	-8
Servicefonden totalt	-2 076	-19
Räkenskapsperiodens resultat	2 057	8
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-816 233	-799 421
Förändring av fonden	-6 816	-16 812
Pensionsansvarsfonden totalt	-823 050	-816 233
Räkenskapsperiodens resultat	28 527	15 826
Fonderna totalt	-1 516 038	-1 584 770
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonden vid årets början		
Folkpensionsfonden	-89 086	-91 807
Sjukförsäkringsfonden	-50 797	-50 666
Fonderna vid årets början totalt	-139 883	-142 473
Förändring av fonderna		
Folkpensionsfonden	10 130	2 721
Sjukförsäkringsfonden	-57	-131

Förändring av fonden totalt	10 073	2 589
Förmånsfonderna totalt	-129 810	-139 883
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-362 165	-283 836
Förändring av fonden	-66 884	-78 328
Pensionsansvarsfonden totalt	-429 048	-362 165
Uppskrivningsfonderna totalt	-558 858	-502 048
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden	0	0
Övrigt eget kapital	-28 527	-15 826
Övrigt eget kapital totalt	-30 704	-18 003
Folkpensionsanstaltens underskott	0	47 021
Folkpensionsanstaltens överskott	-36 330	0
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 141 930	-2 057 800
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början		
Avsättning vid årets början	-65 195	-60 362
Förändring i avsättning	-92 855	-90 387
Använda medel	94 689	85 553
Rehabiliteringsavsättning totalt	-63 361	-65 195
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Servicefondens skuld till staten	-4 000	0
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	0
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-491 993	-354 336
Inbetalda förskott till servicefonden	-6 573	-6 264
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonderna	-2 060	-4 815
Fordringar mellan fonderna/servicefonden	-486	-3 420
Fordringar mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-1 014	-550
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-7 458	-8 630
Servicefondens leverantörsskulder	-501	0
Förmånsfondernas resultatregleringar	-52 087	-50 173
Servicefondens resultatregleringar	-893	-109
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	-1 814	-862
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-168 057	-137 563
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-1	-1 599
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-3 595	-2 183
Kortfristigt främmande kapital totalt	-736 533	-570 504
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-740 533	-570 504
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-2 945 823	-2 693 499

Resultat- och balansräkningar per fond för åren 2014 och 2013, tusen euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

2014

2013

Intäkter		
Försäkringsavgifter	-50	-157
Statens andel av förmånerna	-3 654 747	-3 677 156
Placeringsintäkter och -kostnader	-13 144	-20 681
Finansiella intäkter och kostnader	-193	-170
Övriga intäkter och kostnader	-25	0
Intäkter totalt	-3 668 159	-3 698 165
Pensions- och handikappförmåner	3 673 917	3 679 701
Förmånsbidrag	5 757	-18 464
Verksamhetskostnader	88 188	100 446
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-82 741	-69 595
Överskott + / underskott -	-11 204	-12 387

Folkpensionsfondens balansräkning **2014** **2013**

Aktiva

Bestående aktiva

Immateriella tillgångar		
Dataprogram	842	794
Immateriella tillgångar totalt	842	794
Materiella tillgångar		
Byggnader	34 676	34 808
Renoveringar	15 003	10 913
Maskiner och inventarier	1 135	1 530
Förskottsbetalningar	4 446	4 970
Materiella tillgångar totalt	55 260	52 221
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	20 656	20 842
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	20 656	20 842
Övriga placeringar		
Aktier	33 311	47 811
Övriga placeringar totalt	33 311	47 811
Placeringar totalt	53 967	68 653
Bestående aktiva totalt	110 069	121 668

Rörliga aktiva

Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	1 897	3 971
Kundfordringar	1 027	884
Resultatregleringar	-32	2
Övriga fordringar	39	729
Förskottsbetalningar	42 439	18
Kortfristiga fordringar totalt	45 370	5 604
Kassa och bank	339 258	345 494
Rörliga aktiva totalt	384 628	351 098
Aktiva totalt	494 697	472 766

Passiva

	2014	2013
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-94 686	-107 073
Ökning/minskning av fonden	11 204	12 387
Folkpensionsfonden totalt	-83 482	-94 686
Räkenskapsperiodens resultat	-11 204	-12 387
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-89 086	-91 807
Ökning/minskning av fonden	10 130	2 721
Uppskrivningsfonden totalt	-78 956	-89 086
Underskott	11 204	12 387
Eget kapital totalt	-162 438	-183 772
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-301 358	-258 398
Skulder mellan fonderna	-941	-4 424
Leverantörsskulder	-1 644	-1 800
Resultatregleringar	-15 290	-15 056
Övriga kortfristiga skulder	-12 980	-9 268
Moms som ska redovisas	-46	-48
Kortfristigt främmande kapital totalt	-332 259	-288 994
Främmande kapital totalt	-332 259	-288 994
Passiva totalt	-494 697	-472 766

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2014	2013
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-704 674	-647 215
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	-1 689 956	-1 614 931
Försäkringsavgifter totalt	-2 394 630	-2 262 146
Statens andel av förmånerna	-128 413	-130 943
Regressbetalningar	0	0
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	-2 523 043	-2 393 089
Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukförsäkringens sjukvårdsavgift	-1 248 989	-1 228 246
Regressbetalningar	-400	-409
Statens andel av sjukvårdsförsäkringen	-1 034 048	-1 004 431
Erhållna EU-ersättningar	-24 484	-33 637
Sjukvårdsförsäkringen totalt	-2 307 921	-2 266 723
Finansiella intäkter och kostnader	-926	-924
Övriga intäkter och kostnader	-42	-2
Intäkter totalt	-4 831 932	-4 660 738
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Dagpenningsbetalningar	2 074 454	2 050 350
Företagshälsovård	362 357	325 959
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 436 811	2 376 309

Sjukvårdsförsäkringen		
Sjukvårdsersättningar	1 870 378	1 830 349
Företagshälsovård	24 369	24 219
Rehabiliteringstjänster	318 863	296 762
Övriga förmåner totalt	28 907	39 102
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 242 517	2 190 432
Förmånskostnader totalt	4 679 328	4 566 741
Förmånsbidrag	-152 604	-93 997
Verksamhetskostnader	203 227	206 672
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-65 644	-66 944
Förändringar i rehabiliteringsavsättningar	-1 834	4 833
Överskott + / underskott –	16 855	-50 564

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

	2014	2013
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 486	2 323
Immateriella tillgångar totalt	2 486	2 323
Materiella tillgångar		
Byggnader	22 707	22 905
Renoveringar	8 828	8 313
Maskiner och inventarier	1 607	2 673
Förskottsbetalningar	5 154	6 632
Materiella tillgångar totalt	38 296	40 523
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	32 521	32 514
Placeringar totalt	32 521	32 514
Bestående aktiva totalt	73 303	75 360
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	722	2 593
Kundfordringar	2 187	1 783
Resultatregleringar	484	582
Övriga fordringar	4 002	4 652
Förskottsbetalningar	106 952	103 825
Kortfristiga fordringar totalt	114 347	113 435
Kassa och bank	666 768	646 075
Rörliga aktiva totalt	781 115	759 510
Aktiva totalt	854 418	834 870
Passiva	2014	2013
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-626 482	-677 046
Ökning/minskning av fonden	-16 856	50 564
Sjukförsäkringsfonden totalt	-643 338	-626 482
Räkenskapsperiodens resultat	16 856	-50 564

Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-50 797	-50 666
Ökning/minskning av fonden	-57	-131
Uppskrivningsfonden totalt	-50 854	-50 797
Överskott	-16 856	
Underskott		50 564
Eget kapital totalt	-694 192	-677 279
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-65 195	-60 362
Ökning av avsättningen	-92 855	-90 387
Använda medel	94 689	85 554
Rehabiliteringsavsättning totalt	-63 361	-65 195
Avsättningar totalt	-63 361	-65 195
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-30 077	-28 698
Skulder mellan fonderna	-397	0
Leverantörsskulder	-3 605	-4 300
Resultatregleringar	-31 431	-30 234
Övriga kortfristiga skulder	-31 355	-29 164
Kortfristigt främmande kapital totalt	-96 865	-92 396
Främmande kapital totalt	-96 865	-92 396
Passiva totalt	-854 418	-834 870

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2014	2013
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-4 905 877	-4 567 678
Kommunernas andel av förmånerna	-704 133	-675 354
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-52 000	-60 158
Regressbetalningar från arbetsgivare	-38	-14
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-440	-1 752
Arbetslöshetsersättningar, EES	-1	-24
Ålands inbetalningar till tolkningstjänsten för handikappade	-17	-37
Finansiella intäkter och kostnader	-326	-269
Övriga intäkter och kostnader	-7	-7
Intäkter totalt	-5 662 839	-5 305 293
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	1 933 669	1 683 444
Förmåner för barnfamiljer	2 100 223	2 090 673
Studieförmåner	829 021	807 060
Bostadsbidrag	742 301	669 504
Övriga förmåner	57 292	54 337
Förmånskostnader totalt	5 662 506	5 305 018
Förmånsbidrag		
g	-333	-275

Verksamhetskostnader	147 844	142 660
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-147 511	-142 385
Investeringsintäkter	-94	-95
Överskott + / underskott –	94	95

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

	2014	2013
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 149	2 098
Immateriella tillgångar totalt	2 149	2 098
Materiella tillgångar		
Renoveringar	947	693
Maskiner och inventarier	366	1 103
Förskottsbetalningar	-2 272	-1 194
Materiella tillgångar totalt	-959	602
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	-258	-258
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-258	-258
Placeringar totalt	-258	-258
Bestående aktiva totalt	932	2 442
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	941	2 222
Kundfordringar	1 350	1 056
Resultatregleringar	-26	45
Övriga fordringar	634	0
Förskottsbetalningar	69 239	64 815
Kortfristiga fordringar totalt	72 138	68 138
Rörliga aktiva totalt	72 138	68 138
Kassa och bank	219 882	103 874
Aktiva totalt	292 952	174 454
Passiva	2014	2013
Eget kapital		
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-328	-233
Ökning/minskning av fonden	-94	-95
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-422	-328
Räkenskapsperiodens resultat	94	95
Överskott	-94	-95
Eget kapital totalt	-422	-328
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-160 558	-67 241

Skulder mellan fonderna	-722	-391
Leverantörsskulder	-2 208	-2 529
Resultatregleringar	-5 365	-4 883
Övriga kortfristiga skulder	-123 677	-99 082
Kortfristigt främmande kapital totalt	-292 530	-174 126
Främmande kapital totalt	-292 530	-174 126
Passiva totalt	-292 952	-174 454

Servicefondens resultaträkning

	2014	2013
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-8 031	-8 794
Försäljningsintäkter	-8 101	-2 230
Finansiella intäkter och kostnader	-11	-9
Intäkter totalt	-16 143	-11 033
Kostnader		
Inköp av personal- och lokalresurser	5 853	4 953
IT-driftskostnader	5 257	3 098
Övriga kostnader	1 023	1 289
Avskrivningar på anläggningstillgångar	1 953	1 685
Kostnader totalt	14 086	11 025
Överskott + / underskott –	2 057	8

Servicefondens balansräkning

	2014	2013
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 759	5 389
Immateriella tillgångar totalt	4 759	5 389
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och utrustning	855	728
Maskiner och inventarier	1	0
Materiella tillgångar totalt	856	728
Bestående aktiva totalt	5 615	6 117
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	2 439	565
Resultatregleringar	612	21
Övriga fordringar	222	
Kortfristiga fordringar totalt	3 273	586
Kassa och bank	7 820	6 885
Rörliga aktiva totalt	11 093	7 471
Aktiva totalt	16 708	13 588
Passiva		
Eget kapital	2014	2013
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-19	-11
Ökning/minskning av fonden	-2 057	-8

Servicefonden totalt	-2 076	-19
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	0
Ökning/minskning av buffertmedlen	0	-2 177
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	2 057	8
Överskott	-2 057	-8
Eget kapital totalt	-4 253	-2 196
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	0
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	0
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-6 573	-6 264
Skulder mellan fonderna	-486	-3 420
Leverantörsskulder	-501	0
Resultatregleringar	-894	-109
Övriga kortfristiga skulder	-1	-1 599
Kortfristigt främmande kapital totalt	-8 455	-11 392
Främmande kapital totalt	-12 455	-11 392
Passiva totalt	-16 708	-13 588

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2014	2013
Intäkter		
Bidrag	-55 780	-66 691
Intäkter av tillgångar	-56 084	-36 184
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionspremier	-13 708	-12 506
Gottgörelser av VILMA-anstalter	-5 207	-7 878
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 555	-2 083
Intäkter totalt	-133 334	-125 342
Kostnader		
Personalpensioner	92 681	88 181
Pensioner betalda av Vilma-anstalter	5 360	4 620
Övriga kostnader	-50	-98
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	6 816	16 812
Kostnader totalt	104 807	109 515
Överskott + / underskott -	28 527	15 826

Pensionsansvarsfondens balansräkning

	2014	2013
Aktiva		
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	261 847	245 893
Aktier och andelar	870 666	778 965
Övriga placeringar	38 403	38 400
Placeringar totalt	1 170 916	1 063 258

Bestående aktiva totalt	1 170 916	1 063 258
Underskott i pensionsansvarsfonden	107 231	123 058
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på Vilma-anstalter	1 544	1 305
Fordringar på Keva	3 551	7 946
Kortfristiga fordringar totalt	5 095	9 251
Kassa och bank	3 806	2 252
Rörliga aktiva totalt	8 901	11 503
Aktiva totalt	1 287 048	1 197 819
Passiva		
Eget kapital	2014	2013
Pensionsansvarsfonden		
Täckningsansvar vid årets början	-816 233	-799 421
Ökning/minskning av ansvaret	-6 816	-16 812
Pensionsansvarsfonden totalt	-823 049	-816 233
Övrigt eget kapital	-28 527	-15 826
Räkenskapsperiodens resultat	28 527	15 826
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-362 164	-283 836
Ökning/minskning av fonden	-66 884	-78 328
Uppskrivningsfonden totalt	-429 048	-362 164
Överskott	-28 527	-15 826
Eget kapital totalt	-1 280 624	-1 194 224
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-1 015	-550
Resultatregleringar	-1 814	-862
Skulder till Vilma-anstalter	0	0
Skuld till Keva	-3 595	-2 183
Kortfristigt främmande kapital totalt	-6 424	-3 595
Främmande kapital totalt	-6 424	-3 595
Passiva totalt	-1 287 048	-1 197 819

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGEN

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

FPA:s resultat- och balansräkning sammanställs och läggs fram i bokslutet så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna sociala tryggheten slås samman. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som självtäckande fonder. I den sammanslagna balansräkningen har interna poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna sociala tryggheten eliminerats. Utöver den sammanslagna resultat- och balansräkningen har varje del en egen resultat- och balansräkning.

I enlighet med fullmäktiges beslut följer grunderna för bokslutet i regel kontantprincipen i fråga om förmånerna. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör betalningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, räntor, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användning av avsättningen för rehabilitering enligt prövning tas upp som kostnad i resultaträkningen enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Även förändringar i avsättningen tas upp i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut används det verkliga värdet som värderingsprincip för tillgångarna sedan bokslutet 2006. Tidigare värderades tillgångarna i enlighet med beslut av fullmäktige till gängse värden enligt försiktighetsprincipen, så att värdena för fastigheter och kontorsaktier var högst 85 % av gängse värde och värdet för övriga aktier högst 70 % av värdet vid bokslutstidpunkten.

För uppskrivningar och nedskrivningar tillämpades fram till 2005 en värderingsprincip med maximiprocenter som fullmäktige godkänt. Uppskrivningarna och återföring av uppskrivningarna upptas i balansräkningen, och nedskrivningarna och justering av dem i resultaträkningen. För att fastställa gängse värde på aktier har börskurserna vid tidpunkten för bokslutet använts. Värdet på fastigheter samt fastighets- och bostadsaktiebolag byggs på uppskattningar av fastighetsgruppen och delvis även av externa parter.

Fördelningen av verksamhetskostnader på 60/40 % mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden frångicks i början av 2009. Kostnaderna delas upp i andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan innan bokföringsåret börjar fastställs den procentuella andelen av kostnaderna för varje fond enligt en aktivitetsbaserad kostnads kalkyl. Kostnaderna fördelas enligt dessa procentuella andelar i bokföringen på månads- och bokslutsnivå. Fondernas kostnadsandelar omfördelas i regel inte under året, utan först i början av följande år om ändringen uppskattas vara väsentlig.

Under hösten 2013 fastställde ekonomiavdelningen följande fördelning av kostnadsandelarna för 2014: folkpensionsfonden 17 %, sjukförsäkringsfonden 48 % och allmänna fonden för social trygghet 35 %.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar som gjorts före 1.1.2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden i förhållandet 40/60 %. Investeringar i anläggningstillgångar och avskrivningar på sådana hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelning av kostnaderna. Om en investering klart ska hänföras till endast en del av fonderna eller en enda fond hänförs investeringen inklusive avskrivningarna endast på fonden eller fonderna i fråga.

Efter fördelningen av avskrivningarna blir andelarna för verksamhetskostnaderna följande i bokslutet 2014: folkpensionsfonden 17,1 %, sjukförsäkringsfonden 48,0 % och allmänna fonden för social trygghet 34,9 %.

Sedan bokslutet 2003 har anläggningstillgångarna avskrivits linjärt enligt plan. Avskrivningstiderna är följande:

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	renovering av lokaler	5 år
renovering av fastigheter	20 år		

Andelar av verksamhetskostnaderna 2015

Ekonomiavdelningen har fastställt följande fördelning av verksamhetskostnaderna på fonderna för 2015:

folkpensionsfonden 17 %, sjukförsäkringsfonden 48 % och allmänna fonden för social trygghet 35 %. Den verkliga fördelningen av avskrivningarna på fonderna ändrar de fastställda procentsatserna i någon mån.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2014	2013
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	50	157
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 362 166	2 425 100
Statens andelar av handikappförmånerna	609 740	591 921
Statens övriga andelar	682 841	660 135
Folkpensionsfonden totalt	3 654 797	3 677 313
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Sjukförsäkringens dagpenningavgift	704 674	647 215
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	1 689 956	1 614 932
Statens andelar av förmånerna	128 413	130 943
Regressbetalningar	0	0
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 523 043	2 393 090
Sjukvårdsförsäkringen		
Försäkringsavgifter	1 248 989	1 228 246
Statens andelar av förmånerna	1 034 048	1 004 431
Erhållna EU-ersättningar	24 484	33 637
Regressbetalningar	400	409
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 307 921	2 266 723
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 830 964	4 659 813
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna	4 905 877	4 567 677
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	460 469	464 324
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passiva del	243 664	211 030
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	52 000	60 158
Övriga intäkter	496	1 828
Allmänna fonden för social trygghet totalt	5 662 506	5 305 017
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	14 148 267	13 642 143
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Placeringsintäkter och -kostnader	13 143	20 681
Finansiella intäkter och kostnader	1 445	1 362
Övriga intäkter och kostnader	74	10
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	14 662	22 053
Statens andel av förmånsfondernas verks.kostn.	295 897	278 924
Allmänna fonden för social trygghet, invest.int.	94	95

Servicefonden

Verksamhetsintäkter	8 031	8 794
Försäljningsintäkter	8 101	2 230
Finansiella intäkter och kostnader	11	9
Servicefondens intäkter totalt	16 143	11 033

Pensionsansvarsfonden

Bidrag	55 780	66 691
Intäkter av tillgångar	56 085	36 184
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionspremier	13 708	12 506
Gottgörelser av VILMA-anstalter	5 207	7 878
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 555	2 083
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	133 335	125 342

Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	14 608 398	14 079 590
---	-------------------	-------------------

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2014	2013
Folkpensionsfonden		
Pensions- och handikappförmåner		
Folkpensioner	2 340 736	2 388 069
Familjepensioner	31 603	33 155
Betalningar till Mela	3 514	3 337
Garantipension	156 583	157 739
Frontmannaförmåner	30 363	36 293
Bostadsbidrag för pensionstagare	497 873	468 019
Handikappförmåner	612 919	592 706
Övriga förmåner	325	383
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 673 916	3 679 701
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkringen		
Sjukdagpenning	821 507	807 551
Föräldradagpenning	1 009 457	1 000 430
Rehabiliteringspenning	91 383	83 456
Utbetalningar av arbetsplatskassor	68 115	77 859
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	71 488	68 877
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	6 307	6 293
Dagpenningsbetalning till Mela	6 197	5 885
Företagshälsovård	362 357	325 958
Arbetsinkomstförsäkringen totalt	2 436 811	2 376 309
Sjukvårdsförsäkringen		
Läkemedelsersättningar	1 282 042	1 247 614
Ersättningar för läkararvoden	191 154	193 985

Ersättningar för undersökning och behandling	60 667	61 498
Reseersättningar	304 451	293 305
Utbetalningar av arbetsplatskassor	32 064	33 948
Företagshälsovård	24 369	24 218
Yrkesinriktad rehab. för pers. med nedsatt förmåga	30 738	27 833
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	155 785	148 245
Rehabilitering enligt prövning	132 340	120 685
Extra utredningar av hälsotillstånd och arbetsförmåga	667	737
Betalningar till Mela	3 052	2 898
EU-ersättningar	25 188	35 466
Sjukvårdsförsäkringen totalt	2 242 517	2 190 432
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 679 328	4 566 741

Allmänna fonden för social trygghet

Grunddagpenning	298 709	253 076
Arbetsmarknadsstöd	1 634 146	1 428 228
Alterneringsersättning	407	409
Stöd till arbetslösa för studier	407	1 731
Stöd för barnavård	463 297	467 062
Barnbidrag	1 495 198	1 492 775
Moderskapsunderstöd	10 014	9 974
Adoptionsstöd	532	566
Underhållsstöd	131 182	120 295
Studieförmåner	829 021	807 059
Bostadsbidrag	742 302	669 504
Reseersättning för frontveteraner	517	573
Militärunderstöd	17 852	19 074
Tolkningstjänster för handikappade	38 923	34 691
Allmänna fonden för social trygghet totalt	5 662 507	5 305 017

Förmånskostnader totalt	14 015 751	13 551 459
--------------------------------	-------------------	-------------------

4. Förmånsbidrag

	2014	2013
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 654 797	3 677 313
Sjukförsäkringsfonden	4 830 964	4 659 813
Allmänna fonden för social trygghet	5 662 506	5 305 017
Placeringsintäkter och -kostnader	13 144	20 681
Finansiella intäkter och kostnader	1 445	1 362
Övriga intäkter och kostnader	74	10
Intäkter totalt	14 162 930	13 664 196
Kostnader		
Pensions- och handikappförmåner	3 673 917	3 679 701
Arbetsinkomstförsäkringen	2 436 811	2 376 309
Sjukvårdsförsäkringen	2 242 517	2 190 432
Arbetslöshetsförmåner	1 933 669	1 683 444
Förmåner för barnfamiljer	2 100 223	2 090 673

Studieförmåner	829 021	807 060
Bostadsbidrag	742 302	669 504
Övriga förmåner	57 292	54 337
Kostnader totalt	14 015 751	13 551 460

Förmånsbidrag	147 179	112 737
----------------------	----------------	----------------

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2014	2013
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	1 959	3 056
Försäljningsintäkter av placeringar	11 184	18 776
Försäljningsförluster av placeringar	0	-5 373
Hysesintäkter		
Värdeförändringar av placeringarna	0	4 222
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	13 143	20 681
Finansiella intäkter och kostnader	193	169
Folkpensionsfonden totalt	13 336	20 850
Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	926	924
Sjukförsäkringsfonden totalt	926	924
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	326	269
Allmänna fonden för social trygghet totalt	326	269
Servicefonden		
Finansiella intäkter och kostnader	11	9
Servicefonden totalt	11	9
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	25 327	21 462
Försäljningsintäkter av placeringar	14 431	15 168
Försäljningsförluster av placeringar	-20 107	-2 076
Hysesintäkter	1 260	2 451
Värdeförändringar av placeringarna	35 112	-870
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	56 023	36 135
Finansiella intäkter och kostnader	62	49
Pensionsansvarsfonden totalt	56 085	36 184

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2014	2013
Löner och arvoden	216 044	213 183
Förändring i semesterlönsskuld	1 007	1 289
Kanta-ersättningar	-5 600	-4 953
Gränskontaktpunktens ersättningar	-514	-75
Ersättningar för distanstolkning	-72	0
Löner och arvoden totalt	210 865	209 444
Bidrag	55 779	66 691
Lagstadgade lönebikostnader	11 850	12 277
Övriga lönebikostnader	17 368	17 091
Lönebikostnader totalt	84 997	96 059
Personalkostnader totalt	295 862	305 503
Beskattn.värde för naturaförmåner som tillägg till lön	6 571	6 400
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	869	863
Övr. kostn. för fullmäktige, styrelsen och revisorerna		
Fullmäktigeledamöterna	2	15
Styrelsen	20	34
Revisorerna (interna)	1	3
Revisorerna (BDO Audiator Ab)	203	156
Kostnader totalt	226	208

Antal anställda

Antalet anställda var 6 008 i slutet av 2014.
Antalet årsverken under året var 5 734.

	2014	2013
Antal anställda i processerna		
Förmåner och service för kunder	5 001	5 078
Interna tjänster	913	931
Ledning av verksamheten	94	99
Antal anställda totalt	6 008	6 108

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2014	2013
Finansieringstillgångar, netto 1.1	87 412	86 814

+ Intäkter totalt	2 436 179	2 497 381
Försäkringsavgifter	50	157
Statens andel av folkpensionerna	2 362 166	2 425 100
Statens andel av verks.kostn.	71 783	68 892
Intäkter av tillgångar	2 180	3 232
– Kostnader totalt	2 448 840	2 497 486
Förmåner	2 376 195	2 424 967
Verksamhetskostnader	72 645	72 519
+ Förs.intäkter av teckningsrätter		0
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	74 751	86 709
– 3,5 % av kostn. under räk.per.	85 709	87 412
= Fondens underskott	–10 958	–703
+ Betalning enligt 103 § i FPL	14 800	0
= Skuld till staten för verks.kostn.	3 842	
= Fordran på staten för verks.kostn.		–703
Tillägg till statens andel av verks.kostn.	10 958	703

8. Kassaflödesanalys, sjukförsäkringsfonden, 1 000 euro

	2014	2013
Sjukförsäkringen		
+ Försäkringspremier och -avgifter	3 643 618	3 490 392
+ Regressbetalningar	400	409
+ Statens andelar av förmånerna	1 162 461	1 135 374
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkringen)	24 484	33 637
– Förmåner	4 679 328	4 566 741
– Ökning i förskottsbetalningar (–)	3 126	–5 582
= Kassaöverskott/-underskott I	148 509	98 653
+ Intäkter av tillgångar	968	926
= Kassaöverskott/-underskott II	149 478	99 579
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	65 644	66 944
– Verksamhetskostnader	199 583	202 563
– Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 644	4 109
= Kassaöverskott/-underskott III	11 896	–40 149
Ökning (–)/minskning (+) i tillgångarna	2 114	158
Förändr. i kortfr. skulder/fordringar (+/–)	–6 683	8 655
+ Kassa och bank 1.1	646 075	694 721
– Kassa och bank 31.12	666 768	646 075
=	0	0

**9. Kassaflödesanalys, allmänna fonden för social trygghet,
1 000 euro**

	2014	2013
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar av förmånerna	4 905 893	4 567 714
+ Kommunernas andelar	704 133	675 354
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	407	1 731
+ Erhållna EES-ersättningar	35	46
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	52 000	60 158
+ Regressbetalningar	38	14
– Förmåner	5 662 506	5 305 017
– Ökning i förskottsbetalningar (–)	4 424	6 932
= Kassaöverskott/-underskott I	–4 424	–6 932
Skuld till staten/fordringar, förändring (+/–)	–16 743	1 460
Skuld till kommunerna/fordringar, förändring (+/–)	–16	127
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar, förändr. (+/–)	–5	–76
+ Intäkter av tillgångar	332	275
= Kassaöverskott/-underskott II	12 671	–8 168
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	147 511	142 385
+ Investeringsintäkter	94	95
– Verksamhetskostnader	145 529	140 554
– Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 314	2 106
= Kassaöverskott/-underskott III	12 433	–8 348
Skuld till staten/fordringar (o), förändring (+/–)	–874	–2 091
= Kassaöverskott/-underskott IV	13 307	–6 257
Ökning (–)/minskning (+) i tillgångarna	1 511	307
Förändr. i kortfr. skulder/fordringar (+/–)	–101 190	–10 458
+ Kassa och bank 1.1	103 874	99 366
+ Kassa och bank 31.12	219 882	103 874
=	0	0
Statens kumulerade andel av verks.kostn.	82 741	69 595

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl

Fullt pensionsansvar 31.12.2014	1 952 716 553,70
Täckningsgrad	41 %
Ansvar som ska ha täckning 31.12.2014	800 613 787,02
Ansvar som ska ha täckning 31.12.2013	782 205 819,30
Förändring	18 407 967,72
Andel av pensionsansvar som erhållits genom avgifter av anställda 31.12.2014	52 435 997,81
Andel av pensionsansvar som erhållits genom avgifter av anställda 31.12.2013	49 027 577,91
Förändring	3 408 419,90
Upplösning av andel som överskrider minimitäckningen 31.12.2014	–15 000 000,00
Upplöst överskottstäckning totalt	–30 000 000,00

Oupplöst överskottstäckning 1.1.2015		22 435 997,81
Hela ansvaret 31.12.2014		823 049 784,83
Hela ansvaret 31.12.2013		816 233 397,21
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning		6 816 387,62
Bidrag:		
Personalpensioner	+	92 681 136,54
Pensioner betalda av Vilma-anstalter	+	5 360 000,00
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	6 816 387,62
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	-50 131,67
Justering av kostnadsfördelningen för 2013	+	-908 697,61
Gottgörelser av VILMA-anstalter	-	5 206 744,37
De anställdas pensionspremier	-	13 708 432,72
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	26 649 091,40
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	2 554 762,70
Bidrag totalt 2014		55 779 663,69
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava		40 236 237,12
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)		15 543 426,57

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i övriga verksamhetskostnader för folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden. Sedan bokslutet 2003 har anläggningstillgångarna avskrivits enligt plan. Sedan bokslutet 1998 avskrivs inte längre anläggningstillgångar som inte slits.

	2014	2013
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar		
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	46 838	46 838
Kumulerade nedskrivningar	-10 918	-6 618
Uppskrivningar i räk.per. början	2 480	7 080
Balansvärde 1.1	38 400	47 300
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Värdeförändring under räkenskapsperioden	0	-8 900
Balansvärde 31.12	38 400	38 400
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-22 904	-22 573
Uppskrivningar i räk.per. början	47 309	47 309
Balansvärde 1.1	57 713	58 044
Ökning under räkenskapsperioden	0	0

Avskrivningar under räkenskapsperioden	-331	-331
Värdeförändring under räkenskapsperioden	0	0
Balansvärde 31.12	57 382	57 713
Dataprogram		
Anskaffningsutgift 1.1	40 323	37 764
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-35 108	-32 729
Balansvärde 1.1	5 215	5 035
Ökning under räkenskapsperioden	2 055	2 559
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 794	-2 379
Balansvärde 31.12	5 476	5 215
Renoveringar av byggnader		
Anskaffningsutgift 1.1	36 687	34 273
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-16 768	-14 117
Balansvärde 1.1	19 919	20 156
Ökning under räkenskapsperioden	7 536	2 414
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 676	-2 651
Balansvärde 31.12	24 779	19 919
Förskottsbetalningar		
Förskottsbetalningar 1.1	10 407	7 553
Förändring i förskottsbetalningar	-3 078	2 854
Förskottsbetalningar 31.12	7 329	10 407
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	23 274	22 142
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-17 968	-14 875
Balansvärde 1.1	5 306	7 267
Ökning under räkenskapsperioden	1 009	1 318
Minskning under räkenskapsperioden	-91	-186
Kumulerade avskrivningar på minskning	86	166
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 202	-3 259
Balansvärde 31.12	3 108	5 306
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	9 913	6 977
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-3 796	-2 111
Balansvärde 1.1	6 117	4 866
Ökning under räkenskapsperioden	1 451	2 936
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 953	-1 685
Balansvärde 31.12	5 615	6 117
Aktier bland anläggningstillgångarna (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	95 508	97 279
Kumul. avskrivn. i räk.periodens början	-87 571	-89 342
Uppskrivningar i räk.periodens början	48 680	49 512
Kumulerade nedskrivningar	-3 519	-3 519
Balansvärde 1.1	53 098	53 930
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Minskning under räkenskapsperioden	-609	-1 771
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-84	-613

Kumulerade avskrivningar på minskning	609	1 771
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	0	0
Återföring av uppskrivningar under räk.per.	-95	-219
Balansvärde 31.12	52 919	53 098

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

FOLKPENSIONSFRONDEN	2014	2013
Aktier		
Balansvärde 1.1	47 811	60 488
Anskaffningsvärde 1.1	14 206	28 735
Uppskrivningar 1.1	33 605	35 976
Kumulerade nedskrivningar 1.1	0	4 222
Förändringar	0	0
Ökning i anskaffningsvärde	0	0
Minskning i anskaffningsvärde	-4 522	-14 529
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-11 089	-18 770
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	0	5 373
Uppskrivningar	15 087	26 790
Nedskrivningar	0	-1 294
Återföring av uppskrivningar	-13 977	-10 390
Justering av nedskrivningar	0	143
Balansvärde 31.12	33 311	47 811
Anskaffningsvärde 31.12	9 683	14 206
Uppskrivningar 31.12	23 627	33 605
Kumulerade nedskrivningar 31.12	0	0
PENSIONSANSVARSRONDEN		
Aktier, int.nat. aktiefonder och kapitalfonder		
Balansvärde 1.1	772 859	650 267
Anskaffningsvärde 1.1	550 289	520 454
Uppskrivningar 1.1	335 075	245 465
Kumulerade nedskrivningar 1.1	112 506	115 652
Förändringar		0
Ökning i anskaffningsvärde	31 934	30 642
Minskning i anskaffningsvärde	-30 441	-806
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-7 593	0
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	-18 761	0
Uppskrivningar	215 209	189 404
Nedskrivningar	-19 702	-38 899
Återföring av uppskrivningar	-157 061	-99 794
Justering av nedskrivningar	36 040	42 045
Balansvärde 31.12	860 005	772 859
Anskaffningsvärde 31.12	551 782	550 289
Uppskrivningar 31.12	385 630	335 075
Kumulerade nedskrivningar 31.12	77 407	112 506
Räntefonder		
Balansvärde 1.1	245 893	251 123

Anskaffningsvärde 1.1	221 921	220 294
Uppskrivningar 1.1	24 042	30 829
Kumulerade nedskrivningar 1.1	69	0
Förändringar		0
Ökning i anskaffningsvärde	70 730	257 202
Minskning i anskaffningsvärde	-69 563	-255 576
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-7 171	-13 550
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	0	484
Uppskrivningar	23 503	14 786
Nedskrivningar	-68	-1 756
Återföring av uppskrivningar	-1 559	8 024
Justering av nedskrivningar	81	1 202
Balansvärde 31.12	261 847	245 893
Anskaffningsvärde 31.12	223 088	221 921
Uppskrivningar 31.12	38 815	24 042
Kumulerade nedskrivningar 31.12	56	69

13. Aktier och andelar

Förteckning över de bolag där FPA har ett innehav som överstiger två miljoner euro i marknadsvärde 31.12.

Antal aktier

	Totalt 31.12.2014	Totalt 31.12.2013
Elisa	103 488	
Fortum	7 195 896	7 195 896
Huhtamäki	400 000	400 000
Metso	396 316	396 316
Neste	2 648 424	2 648 424
Nokia	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 292 935	5 292 935
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 659 568	1 659 568
Outokumpu	9 298 625	62 493 263
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	2 275 965	2 775 965
TeliaSonera	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	
Wärtsilä	1 935 910	1 935 910

FPA innehar ägarandelar i hundra bostads- och fastighetsaktiebolag där byråer är belägna. Innehavet är 20 % eller mer i nedan nämnda bolag.

Hemort	Bolag	Ägarandel	Bolagets eget kapital	Bolagets vinst/förlust 31.12.2013/30.6.2014
ALAHÄRMÄ	Kiinteistö Oy Härmän Lehtikela	64,43	367 074,19	853,1
ALAVUS	Kiinteistö Oy Alavuden Kuulantien Liiketalo	27,29	2 527 516,03	-25 514,24
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 357 988,09	5 219,44
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	1 743 245,55	6,24
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 245 059,67	-2 337,77
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,2	415 733,68	5 909,88
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 776 353,45	-6 177,05
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 649 941,73	5,36
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	887 365,24	2 682,80
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	481 079,63	-4 572,56
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	793 190,94	3 065,60
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100	1 828 830,95	-3 923,48
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100	4 283 987,79	0
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 811 865,65	14 643,98
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100	1 211 478,37	29,22
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	647 784,65	17 614,46
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 196 712,70	13 349,65
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 071 383,90	23 105,84
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 405 136,25	19 748,76
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermanni	22,9	3 873 806,72	0,09
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	601 012,44	2
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	718 731,30	31,55
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 815 584,79	3 300,41
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 231 693,48	-34 907,97
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	813 070,12	2 416,34
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	734 070,21	4 194,06
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	679 718,71	-6 489,04
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 594 827,03	20,34
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100	1 242 564,30	-16 397,30
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 088 430,26	4 849,48
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	835 380,33	0
LAUKAA	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 134 274,80	-5 283,46
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävuiran Liikekulma	38,79	1 157 731,15	-27 058,84
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 066 378,64	-9 991,81
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,7	671 518,22	692,59
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20	805 197,98	19 247,83
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,3	477 706,35	2 328,12
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	852 161,44	1,77
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	394 084,59	0,56

MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	776 369,17	4 358,87
NASTOLA	Nastolan Virastotalokiinteistö Oy	20,63	1 106 875,60	-4 107,01
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsiänpotti	24	1 425 644,84	1 584,05
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	741 714,34	-0,94
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	415 014,27	24,12
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,8	5 600 888,66	-2 740,43
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 710 831,41	8 430,86
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	816 618,63	-589,85
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	0
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	467 643,48	4 175,78
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,6	245 501,28	13 731,24
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45	835 789,61	1 806,11
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 239 717,17	6 251,82
PIELAVESI	Kiinteistö Oy Pielaveden Puustellintie 10	100	390 646,60	2 870,95
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,3	2 820 506,19	1 521,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	911 282,51	-6 404,58
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 036 912,23	26 683,61
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 285 180,76	-41 191,94
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,8	1 218 948,67	5,59
S:T MÅRTENS	Kiinteistö Oy Onnenpenni	23,72	351 284,87	0,3
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	408 812,56	2 832,54
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100	164 349,75	2 761,60
SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	430 211,11	-2 667,42
SIILIJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 760 133,52	-2 432,02
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	640 194,69	4 895,60
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	349 225,19	13,03
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	916 701,75	875,85
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	772 586,03	-46 064,60
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 990 168,32	6 321,87
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100	549 866,15	-2 976,93
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	384 876,76	-58 122,69
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	201 557,77	0
TAMMERFORS	Ahvenisjärven Liikekeskus Oy	49,2	1 269 892,22	-2 396,44
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,1	5 386 325,50	4 729,41
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	340 762,51	10 697,07
TRÄSKÄNDA	Kiinteistö Oy Mannilantie 41	44,62	2 349 222,80	21,45
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,7	474 271,53	5 815,32
VAMMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	590 040,48	4 804,58
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 501 143,35	-22 049,99
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	6 000 313,85	17 243,09
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	5 999 562,64	13 188,70
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	504 398,91	-209,80
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	477 188,06	-874,02
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100	1 187 744,40	17,37

VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	688 447,56	6 047,84
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummellan Linja-autoasema	22,02	3 286 045,88	-41 595,55
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 155 390,47	-374,79
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	895 958,34	10 453,68
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	799 924,91	-4 546,16
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 851 790,15	9 871,38
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	970 249,12	4 585,01

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar	2014	2013
Fordringar för EU-ersättningar	3 838	4 483
Fordringar på Vilma-anstalter	1 544	1 305
Fordringar på Keva	3 551	7 946
Övriga fordringar	1 059	898
Övriga fordringar totalt	9 992	14 632

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar	2014	2013
Förskott till arbetsplatskassor	8 817	9 523
Förskott till apotek	84 592	85 013
Förskott för bostadsbidrag	61 762	55 142
Förskott för arbetslöshetsförmåner	5 324	7 136
Förskott för föräldradagpenning	6 003	2 884
Övriga förskott för förmånsfonder	52 131	8 960
Förskottsbetalningar totalt	218 629	168 658

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2014	2013
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	94 686	107 073
Förändring i fonden	-11 204	-12 387
Fonden totalt	83 482	94 686
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	55 481	55 831
Placeringar	33 605	35 976
Fonden totalt	89 086	91 807
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-152	-351
Placeringar	-9 978	-2 370
Fonden totalt	-10 130	-2 721
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	78 956	89 086
Eget kapital totalt	162 438	183 772

Sjukförsäkringsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	626 482	677 046
Förändring i fonden	16 856	-50 564

Fonden totalt 643 338 626 482

Uppskrivningsfonden 1.1

Anläggningstillgångar	50 797	50 666
-----------------------	--------	--------

Fonden totalt 50 797 50 666

Förändring i uppskrivningsfonden

Anläggningstillgångar	57	131
-----------------------	----	-----

Fonden totalt 57 131

Uppskrivningsfonden totalt 31.12 50 854 50 797

Eget kapital totalt 694 192 677 279

Allmänna fonden för social trygghet

Eget kapital

Fonden vid årets början	328	233
-------------------------	-----	-----

Förändring i fonden	95	95
---------------------	----	----

Eget kapital totalt 423 328

Servicefonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	19	11
-------------------------	----	----

Förändring i fonden	2 057	8
---------------------	-------	---

Fonden totalt 2 076 19

Buffert för Kanta

Buffert för Kanta vid årets början	2 177	0
------------------------------------	-------	---

Förändring i buffert för Kanta	-2 177	2 177
--------------------------------	--------	-------

Buffert för Kanta totalt 0 2 177

Eget kapital totalt 2 076 2 196

Pensionsansvarsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	816 233	799 421
-------------------------	---------	---------

Förändring i fonden	6 816	16 812
---------------------	-------	--------

Fonden totalt 823 049 816 233

Övrigt eget kapital

Övrigt eget kapital	28 527	15 826
---------------------	--------	--------

Övrigt eget kapital totalt 28 527 15 826

Uppskrivningsfonden 1.1

Anläggningstillgångar	2 942	7 542
-----------------------	-------	-------

Placeringar	359 223	276 294
-------------	---------	---------

Fonden totalt 362 165 283 836

Förändring i uppskrivningsfonden

Anläggningstillgångar	0	-4 600
-----------------------	---	--------

Placeringar	66 883	82 929
-------------	--------	--------

Fonden totalt 66 883 78 329

Uppskrivningsfonden totalt 31.12 429 048 362 165

Eget kapital totalt 1 280 624 1 194 224

Folkpensionsfondens eget kapital totalt	2 139 753	2 057 799
--	-----------	-----------

17. Sjukförsäkringens avsättningar, 1 000 euro

	2014	2013
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	35 431	31 592
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	82 400	80 300
Användning av avsättn. under räkenskapsperioden	-86 217	-76 461
Individuell rehabilitering totalt	31 614	35 431
Utvecklingsprojekt inom rehabilitering		
Avsättning vid årets början	25 345	24 259
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	8 166	7 801
Användning av avsättn. under räkenskapsperioden	-6 196	-6 715
Utvecklingsprojekt inom rehabilitering totalt	27 315	25 345
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	4 418	4 511
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 289	2 285
Användning av avsättn. under räkenskapsperioden	-2 276	-2 378
Forskning och utveckling totalt	4 431	4 418
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2014	63 360	65 194
Förändring i avsättningen totalt	-1 834	4 833
Avsättningsmedel avhängiga av beslut	37 047	34 264

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2014	2013
Servicefondens långfristiga lån	4 000	0

Kostnaderna för underhåll av Kanta-tjänsterna finansieras med användaravgifter som införs stegvis och som omfattar alla användare först under 2015. I inledningsfasen finansierar staten även den andel av bufferten som användarna ska betala, 4 miljoner euro. Medlen återbetalas till staten senast 2022. Närmare avtal om återbetalningen av lånet ingås under 2015. Ingen ränta tas ut för lånet.

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott	2014	2013
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	295 960	258 315
Statens förskottsbetalningar för sjukvårdsförsäkringen	26 328	25 256
Förskott för arbetsmarknadsstöd	5 324	7 136
Förskott för bostadsbidrag	65 761	57 308
Förskott för studiestöd	87 139	0
Förskott för servicefondens investeringar	5 615	6 117

Övriga förskott	12 439	6 469
Erhållna förskott totalt	498 566	360 601

**20. Resultatregleringar och övriga kortfristiga skulder,
1 000 euro**

Väsentliga poster bland resultatregleringarna	2014	2013
Semesterlönsskuld	43 964	42 894
Resultatregleringar för förmåner	5 300	4 763
Övriga resultatregleringar	5 530	3 486
Resultatregleringar totalt	54 794	51 143

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2014	2013
Skuld för förskottsinnehållning på folkpension	7 815	7 889
Skuld för förskottsinnehållning på sjukdagpenning	9 294	8 413
Skuld för förskottsinnehållning på föräldradagpenning	14 936	13 923
Skuld för grunddagpenning	7 823	6 992
Skuld för arbetsmarknadsstöd	27 584	14 975
Skuld för studiestöd	11 401	13 202
Skuld för verks.kostn. inom allmänna fonden för social trygghet	6 389	5 515
Skuld för förskottsinnehållning på arbetsmarknadsstöd	28 189	23 810
Skuld för arbetsmarknadsstödet passiva del	10 776	3 029
Skuld för förskottsinneh. på hemvårdsstöd och partiell vårdpenning	7 068	6 836
Övriga kortfristiga skulder	40 379	36 760
Kortfristiga skulder totalt	171 654	141 344

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

Enligt gällande lagstiftning ska pensionsansvarsfonden ha en minimitäckning på 41 procent av det fulla pensionsansvarets belopp. Nedskrivningar av placeringstillgångar och justeringar av dessa har upptagits i resultaträkningen samt uppskrivningar och återföring av dessa i balansräkningen.

	2014	2013
Pensionsansvar för personalen	1 952 717	1 907 819
Minimitäckning	800 614	782 206
Täckning genom bidrag och avkastning	770 614	767 206
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter	52 436	49 028
Pensionsansvarsfonden	823 050	816 234
Underskott i pensionsansvarsfonden	107 231	123 058
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	429 048	362 165
Andel av det totala pensionsansvaret som faller utanför fonden	1 129 667	1 091 586

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2014	2013
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	1 701	1 647
Betalningar under senare räkenskapsperioder	1 762	754
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	3 463	2 401

23. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån	2014	2013
Arbetslöshetsförmåner	36 122	34 060
Allmänt bostadsbidrag	31 671	31 075
Studiestöd	12 700	12 757
Pensioner och handikappförmåner	4 363	4 265
Övriga förmåner	16 440	16 781
Totalt	101 296	98 938

24. Utestående underhållsbidrag, 1 000 euro

	2014	2013
Underhållsbidrag	219 797	213 832

25. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2014	2013
Årskontroll av studiestöd	19 861	18 672

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska den studerande se till att årsinkomsten inte överstiger fribeloppet.

Indrivningsbeloppet inkluderar förhöjningen på 15 % (27 §). FPA kan inte påverka uppkomsten av det belopp som ska återkrävas.

26. Statlig borgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges beloppen för studielån med statlig borgen enligt lagen om studiestöd och de borgensfordringar som uppkommit för lån som staten betalat och som upptagits i statens förvaltningsbokföring. FPA har hand om betalningen av borgensansvar med stöd av lagen om studiestöd, återkraven för borgensfordringarna och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som betalas på grund av borgen.

	2014	2013
Studielån med statlig borgen	1 773 989	1 621 635
Statens borgensfordringar	154 906	159 459

Studielånen med statlig borgen inkluderar studielån som beviljats med räntestöd, vilka uppgick till 0,8 miljoner euro 31.12.2014 och till 1,7 miljoner euro 31.12.2013.

27. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

	2014	2013
Fordringar för försäkringsavgifter som ingår i skattebyråernas indrivning av restbelopp	104 437	87 713

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 19 mars 2015

Anneli Taina

Elli Aaltonen

Rauno Ihalainen

Sinikka Näätsaari

Ilkka Oksala

Lasse Lehtinen

Taru Tujunen

Timo Sipilä

Riitta Särkelä

Raimo Ikonen

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 23 april 2015

Markku Koskela
CGR

Pertti Hemmilä

Sofia Vikman

Merja Mäkisalo-Ropponen

Suna Kymäläinen

Kauko Tuupainen

Markus Lohi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2014

Komprimerad verifikatdagbok datautskrift
Balansbok inbunden bok över räkenskapsperioden

Bokföringsuppgifter över centraliserade utbetalningar:

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetaln . maskinläsbar
Betalningsorder för centraliserade utbetalningar verifieration, skriftlig
Täckningsöverföringar skriftlig verifieration + maskinläsbar
Memorialverifikat skriftlig verifieration + maskinläsbar

Byråernas bokföringsuppgifter:

Bokföringsfil (FK) verifierationsvis maskinläsbar

Förmånssystemen enligt YHTE-mallen

Bankavgifter i MP, kontantbetalningar och återbetalningar i FK

Dagpenning (SP)
Rehabiliteringspenning (KB)
Arbetslöshetsförmåner (TI)
Föräldradagpenningar (VQ och VR)
Studieförmåner (OT)
Barnavårdsstöd (WH)
Arbetsersättning i anslutning till barnavårdsstöd (WY)
Specialvårdspenningar (SM)
Bostadsbidrag (AY)
Särskilt stöd till invandrare (MM)
Företagshälsovård för företagare (TO)
Redovisningar enligt fullmaktsavtalsförfarandet (SQ)
Sjukvårdsersättningar (SY)
Tilläggsersättningar för läkemedel (SH)
Barnbidrag (LL)
Rehabiliteringsbetalningar (KQ)
Statliga ersättningar till hälso- och sjukvården (QK)
Arbetsplatskassor (TK)
Statliga ersättningar (QK)
Underhållsstöd (LU)
Bostadsbidrag för pensionstagare (AE)
Folkpension (QE)
Indrivning utomlands (UP)
Handikappförmåner (VJ)

Webbläsartillämpningar och samverkande system

Endast FK-anslutning, utom bankavgifter och centralförvaltningens återbetalningar av ersättningar i MP-anslutningen för TW

Handläggningssystemet för apoteksredovisningar (SH)
Företagshälsovård (TW)

System med enbart centraliserad utanordning och hantering av återbetalningar

Endast MP-anslutning

Pensions- och handikappförmåner (RAKE)
Folkpensioner (KE)
Familjepensioner (PE)
Frontmannapensioner (RE)
Handikappförmåner (VY)
Fronttillägg till utlandet (UR)
Handikappbidrag (VT)
Kostersättning (RV)
Vårdbidrag för barn (HT)
Pensionsstöd för långtidsarbetslösa (ET)

Centraliserad utanordning och anslutning till byråernas delbokföring

I MP: bankavgifter för den egentliga betalningsdagen, i FK: enstaka betalningar, kontantbetalningar och återbetalningar

Militärunderstöd (SF)
Moderskapsunderstöd (VB)
Adoptionsbidrag (AD)

Administrativa system:

Byråernas betalningar (LM)
FK-anslutning
MP-anslutning

Arbetsplatskassornas betalningstrafik
FK-anslutning
MP-anslutning

Ekonomiavdelningens övriga material

Placeringsstillgångar:

Aktiekartotek manUEllt, Tahti-systemet

Anläggningstillgångar:

Aktieförteckning för byråerna manuell, Tahti-systemet

Anläggningstillgångar övriga manuell, Tahti-systemet

Tavelförteckning bok

Verifikationslag som använts i FPA:s bokföring 2014

a) verifikationer i huvudbokföringen skriftliga
Verifikationer i Tahti-systemet (förteckning över verifikationslag bifogas)

b) övriga verifikat

Byråernas bokföringsfil:

Verifikatsammanställning och betalningsförteckning skriftlig

(löpande numrering för varje kassa från årets början)

Bokföringsfil (FK) per verifikation maskinläsbar

MP-bokföringens verifikationsdatabas

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetalningar maskinläsbar

Verifikationsserie, systemvis

Betalningsorder för centraliserade utbetalningar skriftlig/maskinläsbar

Verifikationslag i Tahti-systemet som använts i produktionen 2014

Verifikationslag	Nummerserie	Annull.verif.slag	Namn
12	12	12	AD Adoptiotuki
13	13	13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	14	14	AY Asumistuki
15	15	15	EL EI- ja vammaiset.
17	17	17	KB Kuntoutusraha
18	18	18	QK Valt.korv.maksut
20	20	20	KQ Kuntoutusmaksut
21	21	21	LL Lapsilisät
22	22	22	MM Maahanm.erit.tuki
23	23	23	Vammaisetuudet
24	24	24	OT Opintotuki
27	27	27	SA Sotilasavustus
28	28	28	SH Sairaanhoitokorv.

29	29	29	SM Erityishoitoraha
30	30	30	SP Sairauspäiväraha
31	31	31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	33	33	TK TP-kass.enn.maksu
34	34	34	TM Työmarkkinatuki
35	35	35	TO Yritt. tt-huolto
36	36	36	TP Peruspäiväraha
37	37	37	TQ Koulutustuki
39	39	39	TW Työnant.tt-huolto
40	40	40	VB Äitiysavustus
42	42	42	VR Vanh.päiväraha
43	43	43	WH Lastenhoidon tuki
44	44	44	WY Last.h.tuen tkorv
45	45	45	WH Lastenhoidon tuki
46	46	46	F2 Asumistuki ja lap
47	47	47	MA Eläketuki / Menoj
49	49	49	Takuueläke
53	53	53	Ulkomaan perintä/883
90	90	90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	91	91	YM Toimistot
92	92	92	HP Palkat
94	94	94	LP Laskut ja palkk.
95	95	95	SOKY-laskut
96	96	96	VU Vuokrat ja vast.
97	97	97	FK Toimist.kirj.pito
98	98	98	M2 Keskushall.pal.
99	99	99	M3 Katteensiirto
AA	AA	AA	Käyttöom.kirjaus
AB	AB	AB	Kirjanpitosite
AF	AF	AF	Poistokirjaukset
AN			Käyttöom.kirj; netto
AZ	AZ	AZ	Saldokirjaus
CH			Sopimuksen selvitys
DA	DA	DA	Asiakastosite
DG	DG	DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	DR	DR	Asiakkaat - lasku
DS	DS	DS	Vuokravakuudet
DT	DT	DT	Vuokratulot
DZ	DZ	DZ	Asiakkaat - maksu
EU			Euro - pyöristysero
EX		AB	Ulkoinen numero
KA	KA	KA	Toimittajatosite
KG	KG	KG	Toimittajat - hyvit.
KN			Toimittajat - netto
KO	KO	KO	Vuokramenot
KP	KP	KP	Tilin ylläpito
KR	KR	KR	Toimittajat - lasku
KY	KY	KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	KZ	KZ	Toimittajat - maksu
ML			ML-tilitys

PR			Hinnanmuutos
RA		RA	Hyvitys - nettosuor.
RB			Saatavien varaus
RE	RE	RE	Lasku - brutto
RN		RN	Lasku - netto
RT	RT	RT	KH Siirtokirjaukset
RV	RV	RV	Myyntilasku
SA	SA	SA	Pääkirjatilitosite
SB	12	AB	Pääkirjatilikirjaus
SC	SC	SC	Pääkirjavyörytys
SJ	SJ	SJ	Sijoitukset
SK	SK	SK	Kassatosite
SO	SO	SO	KH sisäiset vuokrat
SU		SU	Jälkikirjaustosite
UE			Tiedonsiirto
WA	WA	WA	Tavaranluovutus
WE	WE	WE	Tavaranvastaanotto
WI			Inventointitosite
WL			Varast.otto/toimitus
WN			Tav.vast.otto netto
ZA	ZA	ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	ZB	ZB	Korv. tt-laskut
ZH	ZH	ZH	Palkat
ZK	ZK	ZK	Konversiot
ZM	ZM	ZM	Matkalaskut
ZP	ZP	ZP	Maksukirjaus
ZR		ZR	Pankki - täsmäytys
ZS			Maksu per shekki
ZT	ZT	ZT	Sähköinen tiliote
ZV		ZV	Maksuselvitys

ÖVERSIKT AV FORSKNINGENS CENTRALA RESULTAT OCH IAKTTAGELSER 2014

Centrala teman för forskningsarbetet år 2014 var forskning i anslutning till utkomststödet, sjukförsäkringens framtid, stödandet av närståendevården, förstärkandet av delaktigheten i arbetslivet, integreringen av invandrare samt utvärdering av hur den rehabilitering som ordnas av FPA inriktats och effekterna av den. Forskningsavdelningen tog fram information bland annat om FPA:s kunder och huruvida det utkomstskydd som administreras av FPA är tillräckligt samt om levnadsförhållanden, fattigdom och social utslagning bland dem som lever på grundtrygghetsförmåner och utkomststöd i Finland och i det övriga Europa. Nedan följer en närmare presentation av resultaten och iakttagelserna för år 2014.

1 FPA-utkomstskyddet, hur det räcker till samt levnadsförhållandena i Finland och i andra länder

Inkomstskillnader, hälsa och andra sociala problem har ett samband

Synen på sambandet mellan inkomstskillnader, hälsa och andra sociala problem varierar. Somliga anser att det inte finns något samband, medan somliga anser att stora inkomstskillnader är orsaken till många andra sociala problem. Diskussionen har också en stark politisk koppling. I ett sampel på 127 länder observerade man att länder med en jämlik inkomstfördelning hade längre förväntad livslängd, färre brott mot liv, lägre barndödlighet och bättre skolresultat bland barnen än länder med en ojämlik inkomstfördelning. Resultaten stämmer, även om man granskar olika grupper av länder separat: inkomstskillnader och olika sociala problem har ett samband.

Källa: Hiilamo H, Kangas O. Cherry picking: how sensitive is the relationship between inequality and social problems to country samples? *Int J Sociol Soc Policy*; 2014; 34 (11/12): 771–792.

Ökad sjukdomsrisk för långvarigt överskuldssatta

Personer som varit svårt överskuldssatta löpte större risk att insjukna i diabetes, psykos, kronisk lungastma och kronisk kranskärlssjukdom än kontrollgruppen icke överskuldssatta under en uppföljning på 15 år. Bland kvinnorna var skillnaden mellan överskuldssatta och icke överskuldssatta större än bland männen. För kvinnornas del observerades dessutom ett samband mellan rätten till läkemedelsersättningar som beviljats på grund av kronisk hypertoni och alla rättigheter till läkemedelsersättningar. Att förebygga överskuldssättning och utveckla metoder för att lösa skuldproblemen kan främja folkhälsan. Sambandet mellan svår överskuldssättning och risken att bli sjuk undersöktes utifrån finländskt registermaterial. Risken mättes vid den tidpunkt då rätten till specialersättningar för läkemedel började.

Källa: Blomgren J, Maunula N, Hiilamo H. Sairastuttaako velka? 15 vuoden seuranta tutkimus pitkäaikaisesti ylivelkaantuneista. *Yhteiskuntapolitiikka* 2014; 79 (3): 245–263.

Bilden av fattigdom bland pensionärer beror av vilket mått som använts

Som ett allmänt mått på fattigdom används en gräns på 60 % av befolkningens medelinkomst. Alla vars inkomst ligger under denna gräns definieras som fattiga. Enligt den definitionen är fattigdomsgraden i Finland 20 % bland befolkningen över 65 år. För de 28 EU-länderna är medeltalet 19 %. Inkomstfattigdomen bland ensamboende som är över 75 år är stor i Finland jämfört med övriga EU-länder. Om fattigdomsgränsen sänks till 40 % är antalet fattiga pensionärer bosatta i Finland bland de minsta i Europa. Det finländska pensionssystemet är heltäckande men

nivån på pensionerna är inte alltid tillräcklig. Om man använder försörjningssvårigheterna som mått ser vårt pensionssystem bättre ut. Hos oss har pensionärerna mindre försörjningssvårigheter än vad som är fallet i de flesta andra länder. Bland de ensamboende var ekonomiska svårigheter visserligen mycket vanligare än t.ex. i Danmark, där folkpensionens grundbelopp motsvarar nivån på vår garantipension. Därutöver betalas ett pensionstillägg som är cirka 800 euro för ensamboende och 400 euro för par.

Källa: Kangas O, Hussain A. Eläketurva ja eläkeläisten tuloköyhyysriski Euroopassa. Julkaisussa: Mikko Niemelä, toim. Eurooppalaiset elinolot. Helsinki: Kela, Teemakirja 14, 2014: 238–268. Kangas O. Suomalaiset eläkkeet eurobyrokratin silmin. Kelan tutkimusblogi 1.–3.12.2014.

Hur revideringen av familjepensionerna inverkar på välfärden

Revideringen av familjepensionerna behandlas som ett led i den förestående pensionsreformen. Familjepensionsförmånerna är en del av hela den sociala tryggheten. Syftet med familjepensionssystemet är att trygga försörjningen vid makens eller vårdnadshavarens bortgång. Särskilt stöd behövs när den efterlevande makens arbetskarriär har blivit kort och den egna pensionen är liten, eller när den efterlevande har minderåriga barn att försörja. Som stöd för överläggningarna om revideringen av familjepensionssystemet behövs faktabaserad kunskap om effekterna av olika revideringsalternativ för välfärden. Enligt en undersökning utförd vid FPA kommer antalet mottagare av garantipension att öka avsevärt om arbetspensionssystemets efterlevandepension minskas eller blir tidsbestämd. Bara att slopa folkpensionssystemets familjepension skulle medföra en inbesparing på över 30 milj. euro, men ett ökat behov av andra förmåner, minskade skatteintäkter och ökad risk för fattigdom. I en uppföljande undersökning utreds som bäst familjepensionernas effekter för välfärden.

Källa: Koskenvuo K, Ahola E, Kalliomaa-Puha L. Perhe-eläkkeiden mahdollisten uudistamisvaihtoehtojen hyvinvointivaikutukset. Julkaisussa: Hietaniemi M, Ritola S, toim. Näkökulmia perhe-eläkkeen kehittämistarpeisiin. Helsinki: Eläketurvakeskus, Eläketurvakeskuksen raportteja 4, 2014.

Ensamboende och långtidsarbetslöshet ett hot mot välfärden

Faktorer i anslutning till familjestrukturen och arbetsmarknaden har stor betydelse för befolkningens levnadsförhållanden. Såväl i Finland som i många andra europeiska länder har ensamboende större försörjningssvårigheter och hälsoproblem som försvårar delaktigheten än den övriga befolkningen. I synnerhet små inkomster hos ensamboende män är vanligare i Finland än i de övriga nordiska länderna. Enligt europeiska förhållanden är andelen ensamboende män i Finland mycket stor och andelen arbetslösa kvinnor är bland de största. Parrelationens betydelse accentueras också i pensionärernas välbefinnande. Den relativa risken för inkomstfattigdom ökar med tiden särskilt bland kvinnorna. Skillnaderna i den förväntade livslängden hos kvinnor och män förklarar bland annat detta. Den nordiska välfärdsmodellen har inte lyckats avvärja fattigdomen i enpersonshushållen särskilt väl. Bland personer i arbetsför ålder är fattigdomen i synnerhet förknippad med långtidsarbetslöshet. Andelen långtidsarbetslösa som riskerar att drabbas av inkomstfattigdom är särskilt stor i Finland. Men bland dem som arbetar är fattigdomsriskerna lita både i Finland och i de övriga nordiska länderna.

Källa: Niemelä M, toim. Eurooppalaiset elinolot. Helsinki: Kela, Teemakirja 14, 2014.

Européerna skyller fattigdomen mer på samhällsstrukturerna än på individen

Medborgarnas åsikt om orsakerna till fattigdom varierar i Europa. I Syd- och Östeuropa ser man fattigdomen mer som ett resultat av individens agerande eller icke agerande än i Västeuropa och de nordiska länderna. I Finland anses fattigdom oftare bero på individens lättja eller bristande vilja än i

de övriga nordiska länderna. Merparten av finländarna - och även av de övriga européerna - anser att orsaken ligger i samhällsstrukturerna och i avsaknaden av ett socialpolitiskt agerande. Skillnaderna mellan länderna förklaras av den ekonomiska tillväxten och av de sociala utgifternas utveckling. Anhängare av vänstern tror i mindre utsträckning på individuella orsaker till fattigdom än de som röstar på högern. De som har personliga erfarenheter av ekonomiska svårigheter anser i större utsträckning att orsakerna till fattigdom är strukturella.

Källa: Kallio, J, Niemelä, M. Who blames the poor? Multilevel evidence of the support and determinants of individualistic explanation of poverty in Europe. *European Societies* 2014; 16 (1): 112–135.

I förmånsavgörandena ingår prövning

Även om medborgarna har rätt till social trygghet ingår prövning i fördelningen av förmåner. Prövningsrätten utövas av politiker och sakkunniga och i allt större utsträckning även av kunder. Prövningsrätten behövs, eftersom den gör det möjligt att beakta kundernas individuella situationer och att utnyttja resurserna på ett ändamålsenligt sätt. Men prövningssituationerna innebär också risker med avseende på förverkligandet av medborgarnas välbefinnande och jämlikhet.

Av samtliga förmånsärenden som avgörs vid FPA är bara 5 % osäkra fall där lagstiftningen eller förmånsanvisningarna inte ger ett entydigt svar så att beslut kan fattas. I dessa fall uppger två av tre förmånshandläggare att de väljer en tolkning som är positiv ur kundens synvinkel. Prövning tillämpas även t.ex. vid återkrav av förmåner. Återkrav kan jämkas eller så kan man avstå från återkrav om det är fråga om ett litet belopp eller om det finns sociala, hälsomässiga eller ekonomiska skäl för detta. När man avstått från återkrav har det oftast gällt för stora utbetalningar av bostadsbidrag för pensionstagare, särskilt stöd till invandrare och arbetsmarknadsstöd.

Källa: Kalliomaa-Puha L, Kotkas T, Rajavaara M, toim. Harkittua? Avauksia sosiaaliturvan harkintavallan tutkimukseen. Helsinki: Kela, Teemakirja 13, 2014.

Överföringen av utkomststödet till FPA vinner stöd

FPA har utrett medborgarnas synpunkter på överföringen av utbetalningen av det grundläggande utkomststödet från kommunerna till FPA. Enligt resultatet av utredningen är 67 % för en överföring, 16 % anser att kommunerna fortfarande ska sköta uppgiften och 17 % har ingen åsikt. Majoriteten av finländarna tror att kundens rättigheter kan tillgodoses bättre och mera jämlikt om FPA har hand om utbetalningen av stödet. Enligt 69 % blir det sannolikt säkrare att klienterna också får andra förmåner som de har rätt till. Enligt 62 % kommer jämlikheten mellan medborgarna att öka och drygt hälften (54 %) tror att utkomststöd kommer att beviljas fler som har lagstadgad rätt till stödet än vad som nu är fallet. Utkomstödskunderna har en stark koppling till FPA särskilt då de har bostadsbidrag eller arbetsmarknadsstöd.

Källor: Niemelä M. Kansalaismielipide tukee perustoimeentulotuen Kela-siirtoa. Kelan tutkimusblogi 27.2.2014. Laatu M. Toimeentulotuen Kela-siirrolla laaja kannatus kyselyissä. Kelan tutkimusblogi 20.3.2014.

FPA betraktas som stark, pålitlig och säker

FPA:s serviceverksamhet har effektiviserats på många sätt under 2000-talet. Servicekanaler har tillkommit och förnyats, och de tjänster som erbjuds där har man försökt anpassa efter behoven hos dagens kunder bland annat genom att utveckla datasystemen. Enligt de cirka 12 000 telefonintervjuer som TNS Gallup gjort på uppdrag av FPA:s forskningsavdelning har finländarnas

föreställningar och åsikter om FPA:s verksamhet inte förändrats lika snabbt under 2000-talet som serviceverksamheten utvecklats.

Enligt medborgaropinionen är FPA en pålitlig, säker och sakkunnig organisation som har en stark ställning i samhället. FPA uppfattas dock fortfarande som en något gammalmodig, byråkratisk och ineffektiv offentlig inrättning. Det bästa betyget får servicen på FPA-byråerna. Också e-tjänsten får ett gott betyg och når oavsett år upp till ett högre medeltal än 8. Telefontjänsten får ett något sämre betyg än övriga servicekanaler. Majoriteten av FPA:s kunder anser att FPA:s beslut och brev är tydliga och att ansökningarna behandlas tillräckligt snabbt. Dessutom anser merparten av finländarna att FPA-byråerna är tillräckligt många och belägna så att tillgången till service är tryggad.

Källa: Niemelä M, Pajula H. Kansalaisten ja yhteistyökumppanien mielikuvat ja arviot Kelan toiminnasta 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 88, 2014.

Även låginkomsttagare konsumerar mer än naturen klarar av

Enligt en intervjubaserad studie är levnadsstandarden för ensamboende mottagare av grundtrygghetsförmåner inte socialt hållbar. Dessa personer saknar möjlighet till skälig konsumtion eller nödvändiga förnödenheter och tjänster. Intervjuobjekten anser ändå att deras levnadsstandard är skälig i relation till levnadsstandarden hos dem som är fattigare eller i relation till målen för ekologisk hållbarhet.

Materialfotavtrycket efter ensamboende mottagare av grundtrygghetsförmåner överstiger den ekologiskt hållbara nivån med minst en och en halv gång. De konsumerar ändå klart mindre naturresurser än finländarna i medeltal. Materialfotavtrycket uppkommer i huvudsak genom boende, genom produktion av *konsumerade* livsmedel och genom vardagstrafiken. Eftersom materialfotavtrycket är kopplat till produktionsprocesser och -strukturer är det svårt för mottagarna av grundtrygghetsförmåner att påverka det genom egna val. Konsumtionen av naturresurserna kan inte minskas till en ekologiskt hållbar nivå enbart genom individuella konsumtionsval. Ekologisk hållbarhet förutsätter också ändringar i infrastrukturen, produktionsprocesserna och samhällsservicen. Det innebär i praktiken att det krävs nya lösningar t.ex. med tanke på hur bostadshusen är konstruerade eller hur kollektivtrafiken fungerar.

Källa: Hirvilammi T, Laakso S, Lettenmeier M. Kohtuuden rajat? Yksin asuvien perusturvan saajien elintaso ja materiaalijalanjälki. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 132, 2014.

2 Undersökningar i anslutning till sjukförsäkringen

De som sjukpensioneras får oftare än andra sjukdagpenning rentav 10 år före pensioneringen

De som sjukpensionerats hade oftare och fler sjukdagpenningdagar än andra redan 10 år före pensioneringen. Då pensioneringen närmade sig ökade andelen mottagare av sjukdagpenning stadigt och trenden var densamma i fråga om samtliga diagnosgrupper gällande sjukpension. Andelen mottagare av sjukdagpenning var dock under hela observationsperioden större bland dem som pensionerades på grund av sjukdomar i rörelseorganen eller depression. Studien omfattade personer som fyllt 30 år och som sjukpensionerades år 2011. Deras sjukdagpennings-, rehabiliterings- och arbetslöshetshistoria granskades under åren före pensioneringen.

Arbetslöshet före full sjukpensionering var tämligen vanligt; bland dem som gick i pension förekom arbetslöshet oftare än i kontrollgruppen. Arbetslöshet var särskilt vanligt bland dem som

pensionerades på grund av andra psykiska störningar än depression. Att delta i rehabilitering var inte så vanligt, men det var klart vanligare först under de sista åren före sjukpensioneringen.

Källa: Laaksonen M, Blomgren J, Gould R. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden sairauspäiväraha-, kuntoutus- ja työttömyyshistoria. Rekisteripohjainen tarkastelu. Helsinki: Eläketurvakeskus, Eläketurvakeskuksen raportteja 5, 2014.

Skillnaderna mellan inkomstgrupperna då det gäller att anlita privatläkartjänster varierar enligt ålder och kön

Privatläkartjänster som sjukförsäkringen delvis ersätter utnyttjas årligen av cirka 30 % av befolkningen. Ju större inkomster, desto vanligare är det att utnyttja privatläkartjänster. Sambandet är dock olika för kvinnor och män och i olika åldersgrupper. År 2011 betalades ersättningar till 26 % av den femtedel kvinnor i arbetsför ålder som hade de lägsta inkomsterna och till 54 % av de kvinnor som hörde till gruppen med de högsta inkomsterna. Motsvarande siffror för män i arbetsför ålder var 13 % respektive 25 %. För kvinnor i pensionsåldern varierade andelen enligt inkomstgrupp mellan 36 % och 67 % och för män mellan 23 % och 52 %. Sambandet mellan inkomsterna och privatläkartjänsterna förändrades nästan inte alls mellan 2006 och 2011.

Vanligast inom privatsektorn är besök hos allmänläkare, ögonläkare eller gynekolog. När det gällde besök hos allmänläkare som gjordes av personer i arbetsför ålder var skillnaderna mellan inkomstgrupperna - särskilt bland kvinnor - klart mindre jämfört med samtliga privatläkarbesök. Också i fråga om besöken hos ögonläkare var de relativa skillnaderna mellan inkomstgrupperna mindre jämfört med samtliga privatläkarbesök. Beträffande gynekologbesöken var däremot de relativa skillnaderna mellan inkomstgrupperna större än medeltalet både när det gällde kvinnor i arbetsför ålder och kvinnor i pensionsåldern.

Källa: Blomgren J, Virta L. Tuloryhmien erot yksityislääkäripalvelujen käytössä eivät kasvaneet vuosina 2006–2011. Suom Lääkäril 2014; 69 (8): 560–565.

De som väntar på operation får sjukdagpenning från FPA mera sällan än man trott

FPA betalar sjukdagpenning för den tid man köar för att få vård och inte kan utföra sina arbetsuppgifter. Genom att kombinera THL:s och FPA:s registeruppgifter utredde man i vilken mån operationsköerna inom specialsjukvården var förknippade med utbetalning av sjukdagpenning. Av de personer i arbetsför ålder som stod i kö för operation år 2008 fick bara var tionde sjukdagpenning för väntetiden medan de flesta saknade sjukdagpenning. Dagpenningdagarna utgjorde mindre än hälften av antalet väntedagar, så alla var inte arbetsoförmögna under hela väntetiden. Kostnaderna för väntetiderna uppskattades till knappt 20 milj. euro per år, vilket är bara 2 % av samtliga sjukdagpenningar som FPA betalar ut (773 milj. euro år 2008).

Källor: Virta L, Keskimäki I, Mikkola H. Kuinka paljon Kelan sairauspäivärahaa maksetaan leikkausten odotusaikana – laskelmia vuoden 2008 aineistolla. Terveystaloustiede 2013. Helsinki: Terveystaloustiede ja hyvinvoinnin laitos; 2013: 55–59. Virta L, Mikkola H. Ortopedista leikkausta odottaneille oletettua harvemmin Kelan sairauspäivärahaa. Suom Lääkäril 2014; 69 (39): 2469–2473.

Partiell sjukdagpenning efter lång sjukfrånvaro fungerar bra

Deltagandet i arbetet efter lång sjukfrånvaro jämfördes hos mottagare av partiell sjukdagpenning och full sjukdagpenning med utnyttjande av registeruppgifter från sjukförsäkringen och Pensionsskyddscentralen. I bägge grupperna ingick minst 60 dagar med full sjukdagpenning utan avbrott. Vid uppföljningen efter sjukfrånvaron minskade deltagandet i arbetet inom vardera gruppen

jämfört med tiden före sjukfrånvaron. Skillnaden mellan grupperna var cirka 5 % beträffande de absoluta förändringarna så att förändringen hos mottagarna av partiell sjukdagpenning var mindre, dvs. de deltog i högre grad i arbetet under uppföljningen. Effekten av den partiella sjukdagpenningen visade sig vara gynnsam särskilt för personer i åldern 45–64 år och personer med psykiska störningar.

Källa: Kausto J, Viikari-Juntura E, Virta L, Gould R, Koskinen A, Solovieva S. Effectiveness of new legislation on partial sickness benefit on work participation. A quasi-experiment in Finland. *BMJ Open* 2014; 4 (12): e006685.

Kostersättningen vid celiaki fungerar på ett adekvat och effektivt sätt

Den enda behandlingen av celiaki är glutenfri diet. Sedan år 2002 har FPA beviljat kostersättning för merkostnaderna för glutenfri diet (23,60 euro/person/månad). Förmånen betalades till 32 447 vuxna i december 2013. För hela året uppgick kostnaderna till totalt 9,2 milj. euro.

Särskilt hos patienter med obehandlad celiaki ser man en ökad cancerrisk vid långvarig uppföljning. För att utreda detta kombinerade man de uppgifter som finns hos FPA och i Finlands Cancerregister. Risken att celiakiker drabbas av cancer i tunntarmen eller non-Hodgkins lymfom (SIR 4,3 och 1,9) hade ökat jämfört med den övriga befolkningen. Bägge sjukdomarna är emellertid ovanliga, och under de senaste åren var risken betydligt mindre än vad som observerats vid tidigare undersökningar. Denna gynnsamma utveckling är sannolikt förknippad med den ändamålsenliga dietbehandling som kostersättningen möjliggör.

Man undersökte dessutom celiaki som inte reagerar på behandling, så kallad refraktär celiaki som det är fråga om när slemhinnan i tunntarmen inte normaliseras även om patienten har följt en strikt diet. Refraktär celiaki visade sig vara sällsynt. Frekvensen var bara 0,3 % av kliniskt diagnostiserade celiakiker i Finland.

Källor: Ilus T, Kaukinen K, Virta L, Pukkala E, Collin P. Incidence of malignancies in diagnosed celiac patients. A population-based estimate. *Am J Gastroenterol.* 2014; 109 (9): 1471–1477. Ilus T, Kaukinen K, Virta L ym. Refractory coeliac disease in a country with a high prevalence of clinically-diagnosed coeliac disease. *Aliment Pharmacol Ther* 2014; 39 (4): 418–425.

3 Stärkande av delaktigheten i arbetslivet

De positiva effekterna av samhällsgarantin för unga på sysselsättningen blev obetydliga

År 2005 infördes en samhällsgaranti för unga i Finland. Målet var att avbryta arbetslöshetsperioderna bland unga och att sätta in mer aktiverande åtgärder. Utifrån garantin tidigare lades jobbsökningsplanen för unga personer under 25 år. I garantin skrev man in ett löfte om att sätta in aktiverande åtgärder inom tre månader.

Samhällsgarantins positiva effekter för sysselsättningen var enligt studien obetydliga och gällde unga som redan hade slutfört en yrkesutbildning. Aktiveringen av utbildade unga personer genom arbetskraftpolitiska åtgärder ökade och påskyndades en aning. Ökningen var ändå blygsam med hänsyn till att garantin var avsedd att gälla samtliga arbetslöshetsperioder som överskrider vissa normtider. Föremål för de ökade insatserna blev inte de unga som hade det allra svårast, det vill säga de som saknade yrkesutbildning. Till följd av samhällsgarantin förefaller fler utbildade unga ha hamnat utanför arbetskraften.

Samhällsgarantins primära syfte var att integrera unga utan yrkesutbildning i det normala utbildningssystemet. Resultaten tyder ändå på att utbildade unga lätt bli att söka sig till utbildning

när de inte längre var arbetslösa. Resultaten kan betraktas som överraskande, eftersom behovet av ungdomsgarantier uttryckligen har motiverats med att unga utan utbildning riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden.

Källa: Hämäläinen K, Hämäläinen U, Tuomala J. The Labour market impacts of youth guarantee: lessons for Europe? Helsinki: VATT, Working Papers 60, 2014.

Den psykiatriska bedömningen av arbetsförmågan hos unga är komplex

De vanligaste orsakerna till sjukdomsrelaterad arbetsoförmåga hos finländska ungdomar är psykiska störningar. Av dem är orsaken till sjukpensionering oftast psykisk utvecklingsstörning, förstämningssyndrom och psykoser. Effekten av en psykiska störning på den ungas arbets- och studieförmåga kan bli väldigt långvarig och göra det svårt att komma ut i arbetslivet. I värsta fall kan det leda till marginalisering. Vid en psykiatrisk bedömning av den ungas arbetsförmåga måste man som ett särdrag beakta tidpunkten då de psykiska symtomen debuterade och deras mångformighet samt betydelsen av bristande arbetserfarenhet. FPA:s målsättning är att rehabilitera unga personer med psykiska symtom och att stödja dem så att de kan integreras i arbetslivet och hitta sin plats i samhället.

Källa: Heilä H, Blomgren J, Vainiemi K. Nuorten työkyvyn psykiatrinen arviointi. Suom Lääkäril 2014; 69 (23): 1716–1720.

Sparsamma vetenskapliga rön om rehabilitering som syftar till att förbättra studie- och arbetsförmågan hos unga och unga vuxna med ADHD eller autismspektrumstörningar

FPA har påbörjat ett utvecklingsprojekt, Min egen väg, i syfte att förbättra studie- och arbetsförmågan hos unga med neuropsykiatriskt syndrom. Autismspektrumstörningar diagnosteras i allt större utsträckning. Utslagning från både studie- och arbetslivet hotar till och med de personer med diagnosen autismspektrumstörning vilkas kognitiva prestation motsvarar minst genomsnittet. Den nuvarande informationen om intervention som främjar studierna och stöder sysselsättningen är dock bristfällig. Med hjälp av intervention försöker man förändra kvaliteten på den sociala interaktionen, den kognitiva förmågan och självregleringen samt lära ut jobsökar- och arbetsfärdigheter. Deltagarna har nästan undantagslöst upplevt interventionen som positiv.

ADHD (uppmärksamhetsstörningar och impulsivitet/hyperaktivitet) kännetecknas av svårigheter med exekutiva funktioner och inlärning samt ångest- och depressionssymtom. Dessa kan orsaka många slags problem i studierna och i arbetslivet. Den nuvarande forskningsbaserade kunskapen om intervention som stöder studierna och sysselsättningen är obetydlig. Ingen av interventionerna behandlade sysselsättningen eller utsikterna att stanna kvar i arbetet. Interventionerna gällde problem med uppmärksamhet, impulsivitet och socialt beteende samt studiefärdigheter, såsom att följa läsordningen och att behärska multiplikation. Resultaten var positiva på kort sikt, men uppföljning på lång sikt saknades.

Källor: Kirjanen S, Nissinen H, Rintanen S, Pappila J. Kirjallisuuskatsaus opintojen edistymistä ja työllistymistä tukevista toimenpiteistä nuorille aikuisille, joilla on ADHD. Kuntoutus 2014; (2): 33–41. Kirjanen S, Tuulio-Henriksson A, Autti-Rämö. Miten tukea opintoja ja työllistymistä, kun nuorella on autismitietä? Suom Lääkäril 2014; 69 (34): 2039–2044.

Vem bör få rehabilitering som förbättrar arbetsförmågan?

Enligt litteraturöversikten kan hög ålder, kvinnokönet, ringa utbildning och låga inkomster, sjukdomar och symtom samt kända riskfyllda levnadsvanor varsla om nedsatt arbetsförmåga. Arbetsrelaterade riskfaktorer var bl.a. skiftarbete, kroppsarbete, deltidsarbete och tidigare arbetslöshetsperioder.

Också bristande erfarenhet gällande arbetskompetens och rättvisa samt tidigare sjukskrivningar varslade om arbetsoförmåga liksom även tunga livssituationer, otillfredsställelse och fientlighet. Östra och norra Finland är stora riskområden geografiskt sett. Personer som hade en primärsjukdom och psykiska symtom och som insåg sitt hälsoproblem föreföll dra den största nyttan av rehabiliteringsintervention.

Källa: Pasternack I, Autti-Rämö I, Hinkka K, Pappila J. Miten tunnistaa varhaiskuntoutuksen tarve työelämässä? Kirjallisuuskatsaus työkyvyn alenemisen ennusmerkeistä ja varhaisen tunnistamisen työkaluista. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 91, 2015.

Implementering av lagstiftningen kräver långsiktigt arbete

Lagändringar som gällde tidig intervention vid långvarig arbetsoförmåga trädde i kraft 1.6.2011. Senast efter 90 sjukfrånvarodagar ska en arbetstagare till FPA lämna in ett utlåtande av företagsläkaren om sina möjligheter att fortsätta arbeta. Möjligheterna ska utredas i samråd med arbetstagarens närmaste chef. I en studie som utvärderade implementeringen av lagändringarna identifierades ett stort behov av effektivare anvisningar och utbildning i samband med verkställigheten. Behovet gällde informationsgivning, utbildning, utveckling av verksamhetsmodeller och samarbete. Särskilt vid långvarig frånvaro ska arbetsgivaren och företagshälsovården agera effektivare och ingripa i ett så tidigt skede som möjligt så att lagstiftningens syfte kan nås.

Källa: Juvonen-Posti P, Pesonen S, Toivio P, Sallmén M, Himanen A-K, Hannu T, Takala E-P, Niiranen K, Autti-Rämö I, Hinkka K, Uitti J. Työssä jatkamisen tuki pitkittyvässä työkyvyttömyydessä. Arviointitutkimus 1.6.2012 voimaan astuneiden työterveyshuoltolain ja sairausvakuutuslain muutosten täytäntöönpanon toteutumisesta. Helsinki: Työterveyslaitos, 2014.

4 En utvärdering av inriktningen och effekterna av rehabilitering som ordnas av FPA

Narkolepsi som en del av livet

I Finland påbörjade man vaccineringen med Pandemrix i oktober 2009 för att skydda befolkningen mot den världsomfattande svininfluensan. I februari 2010 diagnostiserades det första narkolepsifallet med sömnattacker dagtid. Det var fråga om ett barn som hade vaccinerats med Pandemrix. FPA har ordnat anpassningskurser för barn och ungdomar som insjuknat i narkolepsi. Huvudsyftet med studien var att utreda behoven och förväntningarna hos dem som insjuknat och deras familjer samt hur väl kurserna kunde svara mot dessa.

När ett barn insjuknade i narkolepsi innebar det en kris för hela familjen, och många familjer hade ett stort behov av psykosocialt stöd. Att få stöd av andra i samma situation prioriterades högt bland familjerna, och på den punkten svarade kurserna väl mot förväntningarna. Majoriteten upplevde att man i någon mån fått avstånd till vardagsbekymren och stöd för hanteringen av sina känslor och för identifieringen av barnets eller den ungas styrkor. Behovet av information från expertisen och professionellt psykosocialt stöd kunde kurserna inte möta. Vid genomförandet av anpassningskurserna framkom ett flertal utvecklingsområden. Rent allmänt konstaterades att olika behov som gällde små sjukdomsgrupper och speciella situationer måste beaktas vid upphandlingen av tjänster.

Källa: Autti-Rämö I, Kippola-Pääkkönen A, Valkonen J, Tuulio-Henriksson A, Härkäpää K. Narkolepsiaan sairastuneiden lasten ja nuorten perheiden arki ja sopeutumisvalmennuskurssilta saatu tuki. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 90, 2015.

Tid för en lagändring: Kopplingen mellan handikappbidraget och rehabiliteringen för personer med svår funktionsnedsättning är mest problematisk för unga personer

I såväl officiella utredningar och undersökningar som utifrån praktiska erfarenheter har det föreslagits att vård- och handikappbidragens koppling till beviljandet av FPA-anordnad medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning ska slopas. I en utredning granskades unga personer som vid 15 års ålder hade fått minst förhöjt handikappbidrag. Om man får förhöjt handikappbidrag betyder det inte alltid att man har en svår funktionsnedsättning också enligt rehabiliteringslagstiftningen. Av 15-åringarna hade totalt 1 483 unga fått minst förhöjt handikappbidrag år 2007, och av dem hade endast 34 % sökt eller fått rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning som ordnas av FPA. Dessutom fanns det unga som sannolikt skulle ha uppfyllt kriterierna för svår funktionsnedsättning men som inte beviljats minst förhöjt handikappbidrag. Handikappbidraget för personer under 16 år bestäms primärt enligt den belastning som vården innebär för föräldrarna. Handikappbidraget för personer över 16 år påverkas däremot av om personen har nedsatt funktionsförmåga och av hjälpbehov eller ökade kostnader.

Enligt utredningen sjönk åtminstone det förhöjda handikappbidraget cirka tre gånger oftare under det år då den unga fyllde 16 år än året innan eller de följande två åren. Vid samma ålder övergår ansvaret för att ordna rehabilitering för dessa unga till den offentliga hälso- och sjukvården, varvid också vårdansvaret övergår till vuxensystemet, grundskolan upphör och en yrkesutbildning eventuellt förutsätter flyttning till annan ort. Rehabiliteringen kan betyda mycket för att trygga funktions-, studie- och arbetsförmågan hos unga över 16 år. För unga personer i den åldern kan de instanser som planerar, ordnar och genomför rehabiliteringen emellertid ändras i så hög grad att adekvat rehabilitering inte kan ordnas vid rätt tidpunkt utan fördröjs.

Källor: Heino P, Toikka T, Autti-Rämö I. Vammaistuen kriteerit muuttuvat kun nuori täyttää 16 vuotta, miten se vaikuttaa kuntoutuksen järjestymiseen? Helsinki: Kela, Työpapereita 57, 2014. Autti-Rämö I. Kuntoutuksen ja vammaistuen kytkentä johtaa epätarkoituksenmukaiseen toimintaan. Kelan tutkimusblogi 26.5.2014.

FPA-anordnad rehabiliterande psykoterapi - alltid tre år?

Syftet med den rehabiliterande psykoterapi som finansieras av FPA är att komplettera psykoterapitjänsterna inom den offentliga hälso- och sjukvården. Enligt den allmänna uppfattningen är den rehabiliterande psykoterapi som FPA beviljar långvarig, medan den offentliga hälso- och sjukvården närmast ordnar kortvarig psykoterapi. FPA beviljar psykoterapi för högst tre år, och för varje år måste man ansöka om psykoterapi på nytt. FPA betalar en del av den rehabiliterande psykoterapin och en del betalar klienten själv.

Utifrån uppgifterna hos FPA och hos andra registeransvariga undersökte man utfallet av prövningsbaserad psykoterapi, som varade ett, två och tre år. Enligt resultaten beviljades finansiering för rehabiliterande psykoterapi 32 % av klienterna för ett år, 27 % för två år och 41 % för tre år. Att den FPA-finansierade rehabiliterande psykoterapi som beviljas för ett år i sänder har genomförts med olika varaktighet visar att denna praxis har följts då man valt mottagare av prövningsbaserad psykoterapi. I motsats till den allmänna uppfattningen fick bara fyra av tio klienter psykoterapi under den maximala tiden. Nästan var tredje FPA-finansierad psykoterapi varade endast ett år och cirka var fjärde högst två år.

Källa: Tuulio-Henriksson A, Heino P, Toikka T, Autti-Rämö I. Kelan työ- ja opiskelukykyä tukeva kuntoutuspsykoterapia toteutuu eri kestoisena. Kuntoutus 2014; (3): 5–17.

Grupprehabilitering hjälper MS-klienter

Modellen för grupprehabilitering i öppen vård för MS-klienter visade sig vid en utvärdering fungera bra. Teman i anslutning till energibesparande åtgärder, kognitionen, humöret och kroppskontrollen ökade rehabiliteringsklienternas insikter om de olägenheter symtomen medför och hur de kan komma till rätta med dem i sitt dagliga liv. Rehabiliteringen påverkades gynnsamt då den ordnades i grupp. Rehabiliteringsklienterna upplevde sig ha särskilt stor hjälp av kamratstöd, information och rådgivning gällande sjukdomen, fysisk träning samt hjälpmedel och arbete med omorganiseringen av bostaden.

I rehabiliteringsförsöket deltog 80 klienter. Av dem deltog 38 personer i rehabilitering avsedd för personer med svår funktionsnedsättning (FRPL 9 §) och 42 personer i rehabilitering enligt prövning (FRPL 12 §). De klienter som valts enligt prövning fick mindre problem med delaktighet, och de blev bättre på att klara aktiviteterna i sitt dagliga liv och även nöjdare med sina prestationer. De klienter som deltog i rehabilitering som FPA är skyldig att ordna fick inte mindre problem med delaktighet och blev inte bättre på att klara aktiviteterna i sitt dagliga liv, men de blev nöjdare med sina prestationer. Problemen i jämförelsegruppen minskade inte, men klienterna blev bättre på att klara aktiviteterna i sitt dagliga liv och de blev nöjdare med sina prestationer. Samtliga grupper nådde de mål som de satt upp för rehabiliteringen.

Källor: Salminen A-L, Hämäläinen P, Karhula M, Kanelisto K, Ruutiainen J. MS-kuntoutujien ryhmämuotoinen moniammatillinen avokuntoutus. Kuntoutusmallin kehittäminen ja arviointi. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 129, 2014. Salminen A-L, Kanelisto K, Karhula M. What components of rehabilitation are helpful from the perspective of individuals with multiple sclerosis? *Disabil Rehabil* 2014; 36 (23): 1983–1989. Salminen A-L. Mikä kuntoutuksessa auttaa MS-tautia sairastavia? *Bestpractice psykiatria/neurologia* 2014; 7: 16–17.

Utmaningar vid multiprofessionell rehabilitering

Syftet med denna litteraturöversikt var att ge en helhetsuppfattning om inhemskt forsknings- och utvecklingsarbete som publicerats eller utförts under 2000-talet avseende rehabiliteringens servicestrukturer, serviceprocesser och anordnandet och finansieringen av rehabiliteringen samt att identifiera eventuella frågor eller teman inom den multiprofessionella rehabiliteringen som borde utredas. Sökningarna resulterade i 462 publikationer, av vilka 204 valdes ut för granskning.

Utifrån litteraturöversikten fann man ett flertal teman inom multiprofessionell rehabilitering som skulle behöva granskas och utredas närmare. Ett av dem är huruvida det är nödvändigt att dela in rehabiliteringen i fyra delområden, dvs. multiprofessionell och multidisciplinär rehabiliteringssamverkan, rehabiliteringsplanering, rehabiliteringskompetens, informationsgivning samt ansvaret för anordnandet av rehabiliteringen.

Källor: Salminen A-L, Rintanen S. Monialainen kuntoutus. Kartoittava kirjallisuuskatsaus. Helsinki: Kela, Työpapereita 55, 2014. Salminen A-L. Mihin tarvitaan kuntoutuksen nelijakoa? Kelan tutkimusblogi 16.4.2014.

Forskningsbaserad utveckling av standarderna för Tules-kurser

Genom en undersökning bestående av fem delstudier (en litteraturöversikt, fokusgrupper bestående av rehabiliteringsklienterna, intervjuer med serviceproducenterna, en analys av GAS-målsättningarna samt en enkät om principerna för god rehabiliteringspraxis) tog man fram information för utveckling av FPA:s rehabiliteringsstandarder för Tules-kurser (kurser för personer med sjukdomar i rörelseorganen).

I nio rekommendationer som stöder sig på forskningsbaserad kunskap beaktas innehållet i följande teman: målformulering, antalet mätningar, inledningsperiodens struktur och resurser, grupperna, innehållet, arbetsuppgifterna mellan perioderna, kontakten till arbetslivet, aktiveringen av klienterna och uppföljningen av rehabiliteringen. Informationen från delstudierna kan tillämpas som god rehabiliteringspraxis i det dagliga arbetet med klienterna. Den verksamhetsmodell som använts vid undersökningen kan också tillämpas vid utvecklandet av andra standarder för etablerad FPA-verksamhet.

Källa: Salminen A-L, Karhula M, Häkkinen A. Tules-kurssien standardien kehittäminen. Suositukset standardiin. Helsinki: Kela, Työpaperieita 66, 2014.

Hur väl fungerar marknaden för de rehabiliteringstjänster som ordnas av FPA?

Fysioterapi i öppen vård för personer med svår funktionsnedsättning ordnades på två sätt under avtalsperioden 2011–2014 - dels genom konkurrensutsättning, dels med servicesedlar. Oavsett upphandlingsmetoden valde kunden en lämplig serviceproducent bland de serviceproducenter som hade ingått avtal. På marknaden fanns cirka 1 320 serviceproducenter, av vilka 120 deltog i försöket med servicesedlar. Omkring 14 000 personer fick tillgång till service år 2012. De totala kostnaderna för servicen år 2012 uppgick till ca 50 milj. euro.

Oavsett hur tjänsterna ordnas eller prissätts innebär konkurrens inte nödvändigtvis kvalitet. När det gäller konkurrensutsatta tjänster försvagar konkurrensen kvaliteten. Men när tjänsterna ordnas med servicesedlar påverkar konkurrensen, beroende på analysmetoden, inte alls företagets kvalitetsinvesteringar eller så är effekten negativ. Resultaten förklaras med en ofullständig eller ojämn informationsspridning och därmed förknippade incitamentproblem. För närvarande fungerar inte kundens val, och fysioterapikunder med svår funktionsnedsättning har inte heller tillräcklig information om vilka företag som finns på marknaden, om deras verksamhet och om den kvalitet de producerar. De aktörer som ordnar eller finansierar tjänsterna borde i samband med valet av kunder se till att kunderna erbjuds tillräcklig och jämförbar information, så att de kan göra förnuftiga val enligt sina egna behov.

Källa: Pekola Piia. Toimiiko kilpailu Kelan vaikeavammaisten fysioterapiapalveluissa? Esimerkki Kelan palvelusetelikoikeilusta. Yleislääkäri 2014; 7: 22–24.

5 Undersökningar som gäller närståendevård

Arvodena för närståendevård betalas ofta ut med minimibeloppet, men höjer ändå närståendevårdarnas inkomster till nivån för den övriga befolkningen

I en undersökning om närståendevårdare undersökte man för första gången närståendevårdare i hela landet med en omfattande enkät- och registerundersökning. Dessutom intervjuade man kommunala anställda inom närståendevården. Föremål för undersökningen var den så kallade officiella närståendevården som grundar sig på ett avtal med kommunen.

Det visade sig att medianen av de vårdarvoden som betalats till närståendevårdare var exakt lika stor som det lagstadgade minimibeloppet år 2012. Relativt sett betalades stora arvoden mest i Nyland, på Åland, i mellersta Finland och i Birkaland. Små arvoden betalades relativt sett mest i Kajanaland, där det också fanns mest närståendevårdare i relation till befolkningsmängden. Utan vårdarvode skulle närståendevårdarna ha en sämre inkomstnivå än den till sin köns- och åldersstruktur representativa jämförelsebefolkningen. Vårdarvode höjde dock inkomstnivån så att den till och med blev en aning bättre än jämförelsebefolkningens inkomstnivå.

Närståendevården hade varat 8 år i medeltal. Vårdperioden varierade i längd, och som längst var den rentav 60 år. Två av tre närståendevårdare ansåg att utan närståendevård skulle den person som de vårdar behöva institutionsvård eller effektiviserat serviceboende. Det vårdarvode som betalas i form av stöd för närståendevård upplevdes som viktigt med tanke på försörjningen. Arvodet används för grundläggande behov såsom mat och mediciner. Närståendevårdarna skulle önska sig större vårdarvoden och möjlighet till en vikarie.

Källa: Tillman P, Kallioma-Puha L, Mikkola H, toim. Rakas mutta raskas työ. Kelan omaishoitohankkeen ensimmäisiä tuloksia. Helsinki: Kela, Työpapereita 69, 2014.

Anhöriga sparar stora summor i vårdutgifter för äldre

Närståendevården minskar vårdutgifterna avsevärt. Utan den hjälp som anhöriga bidrar med skulle vården av äldre på årsnivå kosta 2,8 miljarder euro mer än i dag. Det skulle enligt undersökningen vara ekonomiskt välmotiverat att betala stöd för närståendevård till fler vårdare, eftersom utgifterna för stödet utgör bara en liten del av den inbesparing som närståendevården resulterar i.

Genom att stödja närståendevården i tunga och krävande vårdsituationer underlättas valet för en närstående att bli vårdare. Problemet är att flera kommuner underdimensionerar anslagen för stödet för närståendevårdare. Detta skapar orättvisa i systemet och kan inverka negativt på medborgarnas villighet att fungera som närståendevårdare i fortsättningen. En minskning av närståendevården påskyndar ökningen av vårdutgifterna.

Källa: Kehusmaa S. Hoidon menoja hillitsemässä. Heikkokuntoisten kotona asuvien ikäihmisten palvelujen käyttö, omaishoito ja kuntoutus. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 131, 2014.

Vem beaktar rehabiliteringsbehovet hos närståendevårdare av barn?

I Finland är det mycket vanligare att hjälpa anhöriga än vad man kunde tro med tanke på antalet mottagare av stöd för närståendevård. Syftet med denna utredning var att kartlägga uppfattningen hos läkare som vårdar barn huruvida man borde ordna egna rehabiliteringskurser för närståendevårdare av barn, hur stort behovet av en sådan kurs eventuellt är och vad man särskilt borde beakta i fråga om kursinnehållet. Utredningen visade att endast ett fåtal av de läkare som vårdar barn med behov av särskilt stöd kände till de kurser för närståendevårdare som FPA ordnar. Nästan alla läkare identifierade ändå behovet av rehabiliteringskurser för föräldrar som sköter sina barn. Vid planeringen av socialtjänster och hälso- och sjukvårdstjänster är det viktigt att beakta vilken belastning de närståendevårdare som sköter sina barn utsätts för.

Källor: Autti-Rämö I, Bogdanoff P: Lasten omaishoitajien kuntoutustarve. Helsinki: Kela, Työpapereita 71, 2014. Autti-Rämö I Kuka huomioisi vaikeasti sairaan tai vammautuneen lapsen vanhemman kuntoutustarpeen? Tutkimusblogi. 5.12.2014

6 Integreringen av invandrare

Integreringen av barn och unga med invandrarbakgrund

Antalet barn och unga med invandrarbakgrund ökar i Finland. Integreringen av barn är en viktig socialpolitisk och ekonomisk-politisk fråga. I undersökningen granskade man med hjälp av flera olika mått för ekonomisk och social integration hur invandrarbarn som unga vuxna placerar sig i jämförelse med de barn som hör till majoritetsbefolkningen. Resultaten utvisar att i direkta medelvärdesjämförelser på befolkningsnivå - utan standardisering av bakgrundsvariablerna -

avviker invandrarungdomarna, med alla mått mätta, från de ungdomar som hör till majoritetsbefolkningen. Dessutom avviker olika invandrargrupper från varandra.

Av de många resultaten kan man lyfta fram utbildningen på andra stadiet. Av de ungdomar som hör till majoritetsbefolkningen hade 85 % genomgått utbildning på andra stadiet före 23 års ålder. Motsvarande andel av de ungdomar som flyttat från närområdena (Estland, Ryssland och det forna Sovjetunionen) var 74 %, av dem som kommit från OECD-länderna var andelen 67 % och av dem som flyttat från andra områden var den endast 48 %. Invandrarungdomarna avviker dock med avseende på sin bakgrund avsevärt från de genomsnittsungdomar som hör till majoritetsbefolkningen.

Då man jämför ungdomar som är lika när det gäller födelseår, område och barndomsfamiljens socioekonomiska ställning och struktur ser man att skillnaderna mellan de ungdomar som hör till majoritetsbefolkningen och de som har invandrabakgrund minskar avsevärt eller försvinner helt. Vid en jämförelse av ungdomar med likadan bakgrund som har genomgått utbildning på andra stadiet märker man att den enda grupp som avviker från majoritetsbefolkningen är ungdomar som har flyttat från något annat land än från närområdena eller OECD-länderna. Bakom resultaten ligger bland annat det faktum att de ungdomar som har invandrabakgrund bor i familjer med betydligt lägre inkomster än de barn och ungdomar som hör till majoritetsbefolkningen. Resultaten gäller ungdomar som flyttat till Finland före år 2000 och deras integrering som unga vuxna, eftersom man ännu inte kan mäta hur nyare invandrarkohorter klarar sig.

Källa: Ansala L, Hämäläinen U, Sarvimäki M. Integroitumista vai eriytymistä? Maahanmuuttajalapsen ja -nuoren Suomessa. Helsinki: Kela, Työpapereita 56, 2014.

Grundlig undersökning av invandrarnas sociala trygghet

Skillnaderna mellan invandrargrupperna i användningen av sociala trygghetstjänster är stora och återspeglar skillnaderna i orsakerna till invandring. De som flyttat från flyktingländer, av vilka en stor del har flyttat av humanitära skäl, är i klart sämre ställning på arbetsmarknaden än de som flyttat från OECD-länderna, av vilka många har flyttat på grund av arbete. På det hela taget är arbetslöshetsförmånerna den klart största invandrarutgiftsposten. För dem som flyttat från flyktingländer höjs förmånssumman särskilt av grundtrygghetsförmånerna, såsom arbetsmarknadsstödet och det allmänna bostadsbidraget.

I undersökningen granskades huvudsakligen ur försörjningssynpunkt viktiga sociala förmåner som betalas av FPA. Invandrare i arbetsför ålder använde i medeltal 780 euro per person av de sociala förmåner som granskats vid undersökningen, dvs. cirka en fjärdedel mer än majoritetsbefolkningen. Då man granskar befolkningen i alla åldrar, och ålderspensionerna tas med i granskningen, kan man konstatera att majoritetsbefolkningens förmånssumma är i medeltal 1 840 euro större än invandrarnas förmånssumma, dvs. nästan hälften större. En så här anmärkningsvärd skillnad beror både på invandrarnas unga åldersstruktur och på att den intjänade arbetspensionen är liten.

Källa: Tervola J, Verho J. Maahanmuuttajien sosiaaliturvan käyttö vuonna 2011. Helsinki: Kela, Työpapereita 64, 2014.

7 Undersökningar som gäller barnfamiljer

Småbarnsmödrar och köp av benzodiazepiner

I undersökningen utredde man med hjälp av FPA:s uppgifter om läkemedelsinköp de inköp av benzodiazepiner som gjorts 4 år före och 7 år efter förlossningen. Undersökning omfattade alla mödrar som fött barn år 2002, dvs. totalt 52 519 kvinnor. Med hjälp av materialet skapades olika

slags mödragrupper utifrån socialvårdens och hälso- och sjukvårdens registeruppgifter. En procent av mödrarna hade missbruksproblem och en procent hade fått vård på grund av psykisk störning. Av mödrarna hade 11 % socioekonomiska problem. Flest köptillfällen och inköp av benzodiazepiner förekom bland de mödrar som hade missbruksproblem. I samtliga mödragrupper förekom minst inköp under graviditeten och året efter förlossningen.

Källa: Raitasalo K, Holmila M, Autti-Rämö I, Martikainen JE, Sorvala VM, Mäkelä P. Benzodiazepine use among mothers of small children. A register-based cohort study. *Addiction* 2014; 18. doi: 10.1111/add.12808. [Epub ahead of print]

Hemvårdsstödet utnyttjas av allt fler, men under längre perioder av allt färre

Under 2000-talets första decennium förbättrades mödrarnas, särskilt förstföderskornas, ställning på arbetsmarknaden och allt fler hade en arbetsplats före och efter barnets födelse. Revideringarna av dagpenningarna och betalningsgrunderna för dem förbättrade också försörjningen för mödrar med långa vårdledigheter, och andelen mödrar med avlönade moderskapsledigheter ökade. Det blev något vanligare att utnyttja stödet för hemvård av barn, men de längsta vårdperiodernas andel minskade.

Mödrarnas vårdperioder förkortas då fäderna utnyttjar hemvårdsstödet, men fädernas andel som användare av stödet steg endast något. En period med hemvårdsstöd kan upphöra då ett nytt barn föds inom familjen innan det tidigare barnet fyller tre år. Modern inleder då en ny moderskapspenningperiod, och vården av det tidigare barnet hemma fortsätter. Nästan hälften av de förstfödda barnen under 2000-talets första decennium fick ett syskon innan rätten till hemvårdsstöd upphörde. Av mödrarna till de här barnen fortsatte dock endast hälften med en ny moderskapspenningperiod direkt efter hemvårdsstödet. Den andra hälften av mödrarna till förstfödda barn under tre år och inalles drygt 70 % av förstföderskorna höll däremot en paus i barnvården före den nya moderskapspenningperioden. Resultaten grundar sig på forskningsavdelningens projekt om barnfamiljer och det omfattande urvalsmaterialet om de mödrar som födde barn under åren 1999–2000 och deras familjer.

Källor: Haataja A, Juutilainen V-P. Kuinka pitkään lasten kotihoitoa? Selvitys äitien lastenhoitojaksoista kotona 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Työpapereita 58, 2014. Haataja A. Ensisynnyttäjät 2000-luvulla. Äitien työmarkkina-aseman muutokset sekä taustatietoa vanhempainvapaiden kohdentumisesta yrityksiin ja yritysjohton mielipiteistä perhevapaisiin. Helsinki: Kela, Työpapereita 63, 2014.

Rättigheterna för frånskilda föräldrar med gemensam vårdnad bör ännu förbättras

I en undersökning som jämför fädernas vådrättigheter och vårdpraxis i de nordiska länderna framgick det att Finland ligger efter på många punkter. Jämförelsen gällde föräldrarnas rätt till familjeförmåner då föräldrarna har gemensam vårdnad och bor tillsammans samt då föräldrarna har gemensam vårdnad och bor på skilda håll. Gemensamt för alla länder är att fädernas vådrättigheter har utvecklats och att utgifterna för barn numera kompenseras snarare med barnbidrag än med skatteavdrag. Endast i Sverige och Norge kan föräldrar som delar på vårdansvaret också dela på familjeförmånerna efter att de separerat. Jämlikheten vid föräldraledigheter har genomförts bäst i svensk och isländsk lagstiftning men för föräldrar med gemensam vårdnad som bor på skilda håll gäller rättigheterna endast i Sverige och Norge, dock på vissa villkor. Även om fädernas rättigheter vad gäller barnvården har utvecklats också i Finland, stöder familjepolitiken i första hand delat vårdansvar endast för föräldrar som bor under samma tak. Stöd för delat vårdansvar kan dock behövas i synnerhet efter en eventuell skilsmässa.

Källa: Hakovirta M, Haataja A, Eydal Gudney B, Rostgaard T. Fathers' rights to family cash benefits in Nordic countries. Julkaisussa: Eydal, Gudney B, Rostgaard T, toim. Fatherhood in the Nordic Welfare states. Comparing care policies and practice. Bristol: Policy Press, 2015.

8 Information som underlag för beslutsfattandet genom mikrosimuleringsmetoden

Ändringar i inkomstskillnaderna bedömdes med hjälp av en mikrosimuleringsmall

Forskare vid forskningsavdelningen deltog i utvecklandet och uppdateringen av mikrosimuleringsmallen SISU som administreras av Statistikcentralen och som togs i bruk år 2013. Forskarna deltog dessutom i uppdateringen av olika beräkningsformler och uppgifter om Finland i den internationella EUROMOD-mallen som upprätthålls vid universitetet i Essex. Forskningsavdelningen kommer också i fortsättningen att ha en stor roll vid uppdateringen och upprätthållandet av SISU-mallen tillsammans med Statistikcentralen. Med hjälp av SISU-mallen producerades olika utredningar, studier och artiklar. Här ingår också bl.a. en bedömning av i vilken mån förändringarna i inkomstskillnaderna åren 1995–2011 kan förklaras med förändringar i inkomstöverföringarna och skattesystemet och i vilken mån de kan förklaras med andra faktorer.

Källa: Honkanen P, Tervola J. Vero- ja tulonsiirtojärjestelmän vaikutus tulonjakoon Suomessa 1995–2013. Yhteiskuntapolitiikka 2014; 79: (3): 306–317.

Med nya material och mikrosimuleringsmetoder mot bättre utvärderingsmöjligheter: Exempel på alternativa sätt att verkställa hemvårdsstödet

Stödet för hemvård introducerades i tiden som ett alternativ till den kommunal dagvården för barn under tre år och deras syskon under skolåldern. Hemvårdsstödet har i ett par års tid varit en av de mest omdiskuterade familjepolitiska förmånerna. Om man skär i hemvårdsstödet eller halverar rätten att utnyttja stödet mellan föräldrarna kan föräldrarnas beteende eventuellt förändras så att de mödrar som varit hemma en längre tid söker sig ut på arbetsmarknaden tidigare, eller så att fäderna deltar i vården av barnet hemma oftare än förut.

Vi bedömde hur förändringarna kunde öka efterfrågan på dagvård och utbudet av mödrar som arbetskraft. Det finns noggrann månads- och årsstatistik om de föräldrar som utnyttjar hemvårdsstödet och om de barn som omfattas stödet. Statistiken över utnyttjandet av dagvårdstjänster produceras däremot bara för årets sista dag som en summa på kommunnivå. Vi vet alltså inte hur många barn som är i dagvård under året och hur många familjer det gäller. I detta undersökningsprojekt har man tagit fram kalendermaterial på månadsnivå per barn med hjälp av registeruppgifter från olika källor. Utifrån dessa uppgifter och mikrosimuleringsmallen SISU har man beräknat hur efterfrågan på dagvårdspplatser och utbudet av mödrar som arbetskraft potentiellt påverkas ifall man skär i hemvårdsstödet för syskon som fyllt tre år eller för samtliga barn som fyllt två år.

Källa: Haataja A, Valaste M. Applying child-based information to a microsimulation model. A better tool to assess outcomes of alternative entitlements to child care provisions? Helsinki: Kela, Working papers 52, 2014.

Forskningsrapporter publicerade i FPA:s vetenskapliga publikationsserier 2014

1. Anna-Liisa Salminen, Päivi Hämäläinen, Maarit Karhula, Katja Kanelisto ja Juhani Ruutiainen
MS-kuntoutujien ryhmämuotoinen moniammatillinen avokuntoutus. Kuntoutusmallin kehittäminen ja arviointi
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 129

2. Suvi Linnanvirta
Yksin asuvien kansaneläkeläismiesten taloudellinen ja sosiaalinen turva
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 130
3. Sari Kehusmaa
Hoidon menoja hillitsemässä. Heikkokuntoisten kotona asuvien ikäihmisten palvelujen käyttö, omaishoito ja kuntoutus
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 131
4. Tuuli Hirvilampi, Senja Laakso ja Michael Lettenmeier
Kohtuuden rajat? Yksin asuvien perusturvan saajien elintaso ja materiaalijalanjälki
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 132
5. Elina Ekholm ja Antti Teittinen
Vammaiset nuoret ja työntekijäkansalaisuus. Osallistumisen esteitä ja edellytyksiä
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 133
6. Riitta Seppänen-Järvelä, toim.
Kuntoutuksen yhteistoiminta osaksi työn arkea. Työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen toinen vaihe. Arviointitutkimuksen väliraportti
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 84
7. Juha Jantunen
Allergian ja astman kustannukset Suomessa vuonna 2011
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 85
8. Vesa Ylönen
Nuorten toimeentuloturvan taso ja käyttö
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 86
9. Auli Karttunen ym.
Elämänlaadun ja toimintakyvyn muutokset ikääntyneillä aivoverenkiertohäiriön sairastaneilla kävelyn ja käden tehostetun käytön kuntoutuksen aikana
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 87
10. Mikko Niemelä ja Hanna Pajula
Kansalaisten ja yhteistyökumppanien mielikuvat ja arviot Kelan toiminnasta 2000-luvulla
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 88
11. Liisa Martikainen ja Päivi Rainò
Sisäkorvaistutetta käyttävien lasten ja nuorten kuntoutus- ja tulkkauspalvelujen toteutuminen ja tarve tulevaisuudessa
Sosiaali- ja terveysturvan selosteita 89
12. Laura Kalliomaa-Puha, Toomas Kotkas ja Marketta Rajavaara, toim.
Harkittua? Avauksia sosiaaliturvan harkintavallan tutkimukseen
Teemakirja
13. Mikko Niemelä, toim.
Eurooppalaiset elinolot
Teemakirja

14. Tuula Helne, Tuuli Hirvilammi ja Kai Alhanen, toim.
Kriisi-istunto. Dialogi ekologiseen hyvinvointivaltioon siirtymisestä
Erillisjulkaisu
15. Heikki Niemelä
Yhteisvastuuta ja valinnanvapautta. Sairausvakuutus 50 vuotta
Erillisjulkaisu

Webbpublikationer

1. Anita Haataja and Maria Valaste
Applying child-based information to the microsimulation model. A better tool to assess outcomes of alternative entitlements to child care provisions?
Työpapereita 52/2014
2. Robert Hagfors
Kotitalouksien kulutusmenojen polarisaatio poikkileikkausaineistoilla tarkasteltuna
Työpapereita 53/2014
3. Robert Hagfors, Jouko Kajanoja and Merja Komu
The virtuos circle of the welfare state revisited
Working papers 54/2014
4. Anna-Liisa Salminen ja Silva Rintanen
Monialainen kuntoutus. Kartoittava kirjallisuuskatsaus
Työpapereita 55/2014
5. Laura Ansala, Ulla Hämäläinen ja Matti Sarvimäki
Integroitumista vai eriytymistä? Maahanmuuttajalapsen ja -nuoret Suomessa
Työpapereita 56/2014
6. Pekka Heino, Tuula Toikka ja Ilona Autti-Rämö
Vammaistuen kriteerit muuttuvat nuoren täyttäessä 16 vuotta. Vaikutukset kuntoutuksen järjestymiseen ja sisältöön
Työpapereita 57/2014
7. Anita Haataja ja Vesa-Pekka Juutilainen
Kuinka pitkään lasten kotihoitoa? Selvitys äitien lastenhoitajaksoista kotona 2000-luvulla
Työpapereita 58/2014
8. Katri Hellsten
50 vuotta sosiaaliturvan tutkimusta Kelassa
Työpapereita 59/2014
9. Karoliina Koskenvuo, Heidi Kemppinen ja Reeta Pösö
Nuoret eläkkeensaajat
Työpapereita 60/2014
10. Nina Nevala ym.
Työolosuhteiden mukauttaminen vammaisilla henkilöillä: vaikuttavuus sekä estävät ja edistävät tekijät. Järjestelmällinen kirjallisuuskatsaus
Työpapereita 61/2014

11. Anna-Maria Isola ja Elina Turunen
Syrjäytymisestä selviytymiseen Suomessa. Köyhyydestä ja sosiaalisista mahdollisuuksista kertovan laadullisen seuranta-aineiston (2006–2012) kuvaus
Työpapereita 62/2014
12. Anita Haataja
Ensisynnyttäjät 2000-luvulla. Äitien työmarkkina-aseman muutokset sekä taustatietoa vanhempainvapaiden kohdentumisesta yrityksiin ja yritysjohton mielipiteistä perhevapaisiin
Työpapereita 63/2014
13. Jussi Tervola ja Jouko Verho
Maahanmuuttajien sosiaaliturvan käyttö vuonna 2011
Työpapereita 64/2014
14. Hannu Valtonen, Jari Kempers and Anna Karttunen
Supplementary health insurance in Finland. Consumer preferences and behavior
Working papers 65/2014
15. Anna-Liisa Salminen, Maarit Karhula ja Arja Häkkinen
Tules-kurssien standardien kehittäminen. Suositukset standardiin
Työpapereita 66/2014
16. Kristiina Härkäpää
Kokemuksia ja näkemyksiä maahanmuuttajien suomen kielen taidon huomioon ottamisesta kuntoutus- ja työllistymispalveluissa
Työpapereita 67/2014
17. Arja Häkkinen, Katariina Korniloff, Eeva Aartolahti ym.
Näyttöön perustuva tuki- ja liikuntaelinsairauksien kuntoutus
Työpapereita 68/2014
18. Päivi Tillman, Laura Kalliomaa-Puha ja Hennamari Mikkola, toim.
Rakas mutta raskas työ. Kelan omaishoitohankkeen ensimmäisiä tuloksia
Työpapereita 69/2014
19. Ilona Tjurin
Kelaa venäjäksi. Keskusteluanalyttinen tutkimus venäjänkielisestä vuorovaikutuksesta Kelassa
Työpapereita 70/2014
20. Ilona Autti-Rämö ja Piia Bogdanoff
Lasten omaishoitajien kuntoutustarve
Työpapereita 71/2014

Ytterligare information och beställningar:

De senaste forskningsrönen finns på forskningsavdelningens webbsidor på adressen www.kela.fi/tutkimus. Aktuell diskussion kan föras på forskningsbloggen på adressen www.kela.fi/tutkimusblogi. Det går också att följa forskningen vid FPA på Twitter: twitter.com/kelantutkimus och på SlideShare: www.slideshare.net/kelantutkimus.

Alla publikationer som getts ut i serierna liksom största delen av de övriga publikationerna kan laddas ner gratis på forskningsavdelningens webbsidor. Beställning av tryckta publikationer: julkaisut@kela.fi.

Helsingfors 2015
ISSN 0355-4996

Kela|Fpa